

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΣΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ

Είδος: ΝΟΜΟΣ

Αριθμός: 998

Έτος: 1979

ΦΕΚ: Α 289 19791229

Τέθηκε σε ισχύ: 29.12.1979

Ημ.Υπογραφής: 27.12.1979

Τίτλος

Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας.

Θέματα

Δασικός Κώδικας

Σχόλια

Το τέλος αναγνώρισης δάσους υπέρ του ΚΤΓΚΔ εισήχθη με το άρθρο 35 παρ. λζ του Ν. 2873/2000. Τα ειδικά δασοτεχνικά έργα, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 3010/2002, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 1 του ν. 3208/2003.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο: 1

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Σκοπός

Λήμματα

Σκοπός του παρόντος Ν. 998/1979, Μέτρα προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων

Σχόλια

- Το παρόν τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 32 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

«Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο καθορισμός των συγκεκριμένων μέτρων προστασίας για τη διατήρηση, ανάπτυξη και βελτίωση των δασών, των δασικών εκτάσεων και των δημοσίων χορτολιβαδικών και βραχωδών εκτάσεων, σύμφωνα με την αρχή της αειφορίας και σε συνάρτηση με το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που διέπει την ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση αυτών, όπως και ο προσδιορισμός κατά περίπτωση των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι προστατευτέες εκτάσεις μπορεί στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης να μεταβάλουν την κατά προορισμό χρήση τους ή να εξυπηρετούν και άλλες χρήσεις, για λόγους επιβαλλόμενους από το δημόσιο συμφέρον.»

Άρθρο: 2

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Γενικά υποχρεώσεις

Λήμματα

Γενικές υποχρεώσεις για την προστασία δασών και δασικών εκτάσεων

Σχόλια

- Η παρ.1 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε, και, προσετέθη και παρ.3, με τις παρ.2 και 3 αντιστοίχως του άρθρου 32 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Οι εκτάσεις του άρθρου 3 του παρόντος, που διέπονται από τις προστατευτικές διατάξεις αυτού, συνιστούν εθνικό κεφάλαιο, που η προστασία του αποτελεί υποχρέωση των κρατικών οργάνων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και συγχρόνως υποχρέωση και δικαίωμα των πολιτών. Με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζονται τα συνεκτιμώμενα στοιχεία, επιστημονικά κριτήρια για την υπαγωγή έκτασης στις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 2 και 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει.»

2 Ουδενός ιδιωτικού δικαιώματος η άσκησης δύναται να ενεργείται κατά παραβίασιν της ως άνω υποχρεώσεως, πλην αν άλλως κατ'εξαιρέσιν ορίζει ο νόμος και εντός των ορίων της εξαιρέσεως ταύτης.

«3. Οι παραπάνω εκτάσεις θεωρούνται δημόσιες, εκτός αν υπάγονται σε μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 10 του ν. 3208/2003.»

Άρθρο: 3

Ημ/νία: 07.05.2020

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Έκτασις Εφαρμογής

Λήμματα

Εννοια δάσους και δασικής έκτασης, Μη υπαγόμενες εκτάσεις

Σχόλια

- Σύμφωνα με την παρ. 7 άρθρου 1 Ν. 3147/2003 (Α' 135/5.6.2003), με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 1734/1987, ο χαρακτηρισμός από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων και τις Επιτροπές Οριστικών Διανομών, ως προς τη μορφή των εκτάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο διανομής, σύμφωνα με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, είναι έγκυρος και δεσμευτικός και δεν επανεξετάζεται από τα όργανα της Διοίκησης. Εκτάσεις στις οποίες έγινε κτηνοτροφική αποκατάσταση και χαρακτηρίστηκαν από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων ως χερσόλιβαδα της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 4173/1929 (Α' 205) υπάγονται στις εκτάσεις που αναφέρονται στην περίπτ. β της παρ. 6 του παρόντος άρθρου. - Οι παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 τίθενται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ με την παρ. 1 άρθρου 1 Ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003). - Οι ιδιωτικές εκτάσεις της περίπτ. α της παρ. 6 του παρόντος, στις οποίες υπάρχουν ή δημιουργούνται τεχνητές δασικές φυτείες, δεν προσλαμβάνουν το δασικό χαρακτήρα από το λόγο αυτό, σύμφωνα με το εδάφιο α του άρθρου 11 Ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003). - Εκτάσεις που εμφανίζουν τη μορφή δάσους κατά την έννοια του παρόντος διέπονται από τη δασική νομοθεσία, σύμφωνα με την παρ. 3 άρθρου 12 Ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003). - Οι εκτάσεις των περιπτ. α, δ, ε της παρ. 6 και όσες εκτάσεις κρίθηκαν μη δασικές δεν υπάγονται στις διατάξεις του δασικού κώδικα και αν τυχόν κηρύχθηκαν αναδασωτέες ή επιβλήθηκαν διοικητικές ποινές, αίρονται υποχρεωτικά με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με την παρ. 2 άρθρου 21 Ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003). - Η παρ. 3 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ πλην της περίπτ. γ, η οποία διατηρείται σε ισχύ ως αυτοτελής παρ. 5, ενώ οι παρ. 4 και 5 αναριθμούνται σε παρ. 3 και 4, αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 9 Ν. 3818/2010 (Α' 17/16.2.2010). *** Σύμφωνα με την παρ. 5 άρθρου 26 Ν. 3889/2010 (Α' 182/14.10.2010), μέχρι την

κατά το άρθρο 3 του ν. 3208/2003 (βλ. οικεία σχόλια) κατάρτιση και τήρηση Δασολογίου ο, κατά τις διατάξεις των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου, ειδικότερος χαρακτηρισμός των περιλαμβανόμενων στον κυρωμένο δασικό χάρτη περιοχών είναι επιτρεπτός μόνο για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού εκ των αναφερομένων στα άρθρα 58 και 59 του παρόντος νόμου (βλ. οικεία σχόλια). Αρμόδιο για το χαρακτηρισμό είναι στην περίπτωση αυτή το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, το οποίο αποφαινεται μετά από γνώμη του οικείου Δασαρχείου και της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών. - Το στοιχείο ε της παρ. 6 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 15 άρθρου 7 Ν. 4164/2013 (Α' 156) και ισχύει από 19.7.2013, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ίδιου νόμου. - Η (αρχική) παρ. 7 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ, ενώ οι παρ. 3 έως 6 τίθενται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ με την παρ. 4 άρθρου 32 Ν. 4280/2014 (Α' 159/8.8.2014). ^{^^} ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 17 άρθρου 36 Ν. 4061/2012 (Α' 66/22.3.2012), η οποία ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 άρθρου 49 Ν. 4280/2014 (Α' 159/8.8.2014), ΔΕΝ υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας διαθέσιμα ή κοινόχρηστα ακίνητα δασικού χαρακτήρα που διατέθηκαν ως κληροτεμάχια και εκχερσώθηκαν για το λόγο αυτόν πριν την ισχύ του ν. 4061/2012 (πριν από τις 22.2.2012), καθώς και εκτάσεις δασικού και χορτολιβαδικού χαρακτήρα της περιπτ. α της παρ. 5 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, που περιελήφθησαν στον κτηματολογικό πίνακα κυρωμένου αναδασμού του άρθρου 15 του ν. 674/1977 (Α' 242/βλ. οικεία σχόλια) και έχουν αποδοθεί σε δικαιούχους. Διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για την προστασία τους ΑΝΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ. - Η περιπτ. δ της παρ. 5 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 2 άρθρου 154 Ν. 4389/2016 (Α' 94/27.5.2016). - Η παρ. 7 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 1 άρθρου 154 Ν. 4389/2016 (Α' 94/27.5.2016). - Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 7, η φράση «ή ως έκταση των παραγράφων 5α ή 5β του άρθρου 3» ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 1β του άρθρου 44 Ν. 4546/2018 (ΦΕΚ Α' 101/12.06.2018). - Στο τέλος της περιπτ. ζ της παρ. 6 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ η εντός " " φράση με την παρ. 1α του άρθρου 48 Ν. 4685/2020 (Α' 92/07.05.2020). - Το εντός " " πρώτο εδάφιο της παρ. 7 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 1β του άρθρου 48 Ν. 4685/2020 (Α' 92/07.05.2020). - Το εντός " " πέμπτο εδάφιο της παρ. 7 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 1γ του άρθρου 48 Ν. 4685/2020 (Α' 92/07.05.2020). - Σύμφωνα με την παρ. 11 άρθρου 48 Ν. 4685/2020 (Α' 92/07.05.2020), με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζεται κάθε σχετική αναγκαία λεπτομέρεια και ιδίως να απαριθμούνται ενδεικτικά τα πρόσφορα στοιχεία και οι διοικητικές πράξεις της περιπτ. ζ της παρ. 6 και της παρ. 7 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την αυτεπάγγελτη αναμόρφωση των δασικών χαρτών. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται επίσης να παρατείνεται η προθεσμία της παραγράφου 10 του άρθρου 48 του ν. 4685/2020.

Κείμενο Άρθρου

«1. Ως δάσος ή δασικό οικοσύστημα νοείται το οργανικό σύνολο άγριων φυτών με ξυλώδη κορμό πάνω στην αναγκαία επιφάνεια του εδάφους, τα οποία, μαζί με την εκεί συνυπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα, αποτελούν μέσω της αμοιβαίας αλληλεξάρτησης και αλληλοεπίδρασης τους, ιδιαίτερη βιοκοινότητα δασοβιοκοινότητα) και ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον (δασογενές).

2. Δασική έκταση υπάρχει όταν στο παραπάνω σύνολο η άγρια ξυλώδης βλάστηση, υψηλή ή θαμνώδης, είναι αραιά.

3. (ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΩΣ ΜΗ ΙΣΧΥΟΥΣΑ: ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ).

«3. Ως δάση και δασικές εκτάσεις νοούνται και οι οποιασδήποτε φύσεως ασκεπείς εκτάσεις (φρυγανώδεις ή χορτολιβαδικές εκτάσεις, βραχώδεις εξάρσεις και γενικά ακάλυπτοι χώροι) που περικλείονται, αντιστοίχως, από δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και οι υπεράνω των δασών ή δασικών εκτάσεων ασκεπείς κορυφές ή αλπικές ζώνες των ορέων και οι άβατοι κλιτύες αυτών. Οι εκτάσεις της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, έστω και αν περικλείονται από δάση ή δασικές εκτάσεις.

4. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται και τα εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών πάρκα και άλση, το περιαστικό πράσινο, οι κηρυγμένες δασωτές ή αναδασωτές εκτάσεις. Στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου.

5. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου πλην των περιπτώσεων των άρθρων 17, 22, 63, 64 και 65 του παρόντος νόμου υπάγονται και οι εκτάσεις των επόμενων περιπτώσεων α' και β' του παρόντος, που δεν έχουν αναγνωρισθεί ως ιδιωτικές με έναν από τους τρόπους του άρθρου 10 του ν. 3208/2003:

α)^^ (βλ. σχόλια) Οι χορτολιβαδικές εκτάσεις που βρίσκονται επί ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών και συγκροτούν φυσικά οικοσυστήματα αποτελούμενα από φρυγανική, πλώδη ή άλλη αυτοφυή βλάστηση ή από δασική μεν βλάστηση που δεν συνιστά δασοβιοκοινότητα.

β) Οι βραχώδεις ή πετρώδεις εκτάσεις των ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών.

γ) Οι εκτάσεις των περιπτώσεων 5α και 5β του παρόντος δεν κηρύσσονται αναδασωτέες, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του παρόντος νόμου, δύνανται όμως να κηρυχθούν δασωτέες, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου 37. Σε περίπτωση καταστροφής τους από πυρκαγιά ή άλλη αιτία δεν αποβάλλουν το χαρακτήρα τους, αποκαθίστανται και προστατεύονται και διαχειρίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Το άρθρο 4 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει, με εξαίρεση την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 και των περιπτώσεων α' και η' της παραγράφου 2 αυτού, εφαρμόζεται αναλόγως και επί των ανωτέρω εκτάσεων.

«δ) Η αναγνώριση της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί των εκτάσεων αυτών υπάγεται στην αρμοδιότητα των προβλεπομένων στο άρθρο 8 του παρόντος νόμου Συμβουλίων και των πολιτικών δικαστηρίων. Οι υποθέσεις που προσάγονται στα Συμβούλια κρίνονται κατά τις διατάξεις του α.ν. 1539/1938 (Α'488) όπως ισχύει. Ειδικά η αναγνώριση της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί των ανωτέρω εκτάσεων που κείνται στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 του παρόντος, όπως ισχύει, διενεργείται κατά την ανωτέρω διαδικασία επί τη βάσει τίτλων ιδιοκτησίας, οι οποίοι ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί έστω και μεταγενέστερα.»

ε) Οι εκτάσεις των περιπτώσεων 5α και 5β του παρόντος χαρτογραφούνται και διατίθενται ιδίως για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Κεφαλαίου ΣΤ' του παρόντος νόμου ή χρησιμοποιούνται ως βοσκότοποι ή για τη δημιουργία νέων δασών.

6. Δεν υπάγονται οπωσδήποτε στις διατάξεις του παρόντος νόμου: α) Οι ανέκαθεν γεωργικώς καλλιεργούμενες εκτάσεις.

β) Οι εκτάσεις που έχουν τη μορφή της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του παρόντος, που στη λήψη Α/Φ έτους 1945 ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς, του 1960, εμφάνιζαν αγροτική μορφή.

γ) Οι τεχνητές δασικές φυτείες που δημιουργούνται από τους ιδιοκτήτες τους, ως και οι από αυτούς φυτεύσεις δένδρων, επί εκτάσεων που έχουν τη μορφή των ανωτέρω περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 ή των περιπτώσεων α' και β' της παρούσας παραγράφου 6, είτε σε εφαρμογή εθνικών ή κοινοτικών προγραμμάτων είτε όχι, με σκοπό την παραγωγή και εμπορία δασικών προϊόντων ή την αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου.

δ) Οι αλυκές.

ε) Αμμώδεις εκτάσεις της παραλιακής ζώνης, που δεν καταλαμβάνονται από δασική βλάστηση και δεν υπάγονται στην κατηγορία των εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του παρόντος.

στ) Τα πεδινά ρέματα που δεν φέρουν δασική βλάστηση.

ζ) Οι περιοχές για τις οποίες υφίστανται εγκεκριμένα σχέδια πόλεως ή καταλαμβάνονται υπό οικισμών, τα όρια των οποίων έχουν εγκριθεί με πράξεις της Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 21.11/1.12.1979 (Δ' 693), 2.3/13.3.1981 (Δ' 138) ή 24.4/3.5.1985 (Δ' 181) ή βρίσκονται εντός ορίων εγκεκριμένων πολεοδομικών μελετών ή ρυμοτομικών σχεδίων και όπως τα όρια αυτά έχουν εφαρμοσθεί στο έδαφος ή πρόκειται περί οικοδομήσιμων εκτάσεων των

οικιστικών περιοχών του ν. 947/1979 ή αποτελούν εκτάσεις Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, που οργανώθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4458/1965, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 742/1977, καθώς και τις διατάξεις του ν. 2545/1997 και όπως ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143) για τις οποίες έχει εγκριθεί η οριοθέτηση ή το ρυμοτομικό τους σχέδιο.

«ή είναι περιοχές βιομηχανικών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων που περιλαμβάνονται σε ζώνες οικιστικού ελέγχου του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), ως προς τα ακίνητα επί των οποίων έχουν εγκατασταθεί επιχειρήσεις, κατόπιν ισχυουσών αδειών ή άλλων διοικητικών πράξεων που καλύπτονται από το τεκμήριο νομιμότητας ή βεβαιώσεων ή άλλων εγγράφων πληροφοριακού χαρακτήρα του αρμοδίου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών ότι δεν εμπíπτουν σε δάσος ή δασική έκταση.»

η) Οι ζώνες των αποστραγγιστικών δικτύων, που φέρουν δασική βλάστηση φυσικώς ή τεχνητώς δημιουργημένη.»

«7. «Εκτάσεις που έχουν απολέσει το δασικό τους χαρακτήρα πριν τις 11.6.1975 λόγω επεμβάσεων που έλαβαν χώρα με βάση σχετική διοικητική πράξη, η οποία καλύπτεται από το τεκμήριο νομιμότητας, δεν χαρακτηρίζονται ως δάση ή δασικές εκτάσεις ή ως εκτάσεις των παραγράφων 5α ή 5β του άρθρου 3, κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 ή κατά τη διαδικασία κατάρτισης δασικού χάρτη ή αναμόρφωσης κυρωμένου δασικού χάρτη και δεν κηρύσσονται αναδασωτέες εφόσον διατηρούν τη χρήση που τους αποδόθηκε. Διοικητικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου είναι ιδίως: α. πράξεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αγροτικής νομοθεσίας, όπως: αποφάσεις Επιτροπών Απαλλοτριώσεων για το σύνολο των εκτάσεων των οποίων επελήφθησαν (κληροτεμάχια, εξαιρεθείσες υπέρ ιδιοκτητών εκτάσεις, ιδιοκτησίες, διαθέσιμες και κοινόχρηστες εκτάσεις), διανομές και αναδασμοί για το σύνολο των εκτάσεων που αναφέρονται στα σχετικά κτηματολογικά διαγράμματα, άδειες ή αποφάσεις Υπουργού ή Νομάρχη για κάθε περίπτωση μεταβίβασης αγροτικών ακινήτων που έχουν αποδοθεί για γεωργική ή κτηνοτροφική χρήση, αμπελουργικά και ελαιουργικά κτηματολόγια και β. πράξεις που εκδόθηκαν με σκοπό τη βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξη της χώρας, όπως απαλλοτριώσεις με σκοπό την εγκατάσταση βιομηχανικής ή τουριστικής μονάδας ή άδειες εγκατάστασης ή/και λειτουργίας βιομηχανικής ή τουριστικής μονάδας».

Στις περιπτώσεις ακινήτων εκτός σχεδίου, ως και εντός των περιοχών της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 3889/2010, όπως ισχύει, για τα οποία εκδόθηκε νόμιμη οικοδομική άδεια προ της 11.6.1975, η οποία δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί, δεν χαρακτηρίζεται ως δάσος ή δασική έκταση «ή ως έκταση των παραγράφων 5α ή 5β του άρθρου 3», κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979, και δεν κηρύσσεται αναδασωτέα επιφάνεια αυτών ίση με την απολύτως αναγκαία για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διοικητικής πράξης - οικοδομικής άδειας και δεν απαιτείται βεβαίωση του δασαρχείου για κάθε έννομη συνέπεια. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται για ακίνητα ή τμήματα αυτών που πληρούν του όρους αρτιότητας σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς κατά τον χρόνο έκδοσης της σχετικής άδειας. Ως όρια αρτιότητας λαμβάνονται υπόψη και οι κατά παρέκκλιση όροι δόμησης για την εγκατάσταση λυομένων κατασκευών κατά τις ειδικότερες διατάξεις του β.δ. 7.8.1967.

«Για τις οικοδομικές άδειες οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4030/2011 (Α' 249), οι οποίες δεν έχουν ανακληθεί ή ακυρωθεί, ακόμη κι εάν δεν έχουν υλοποιηθεί, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου της παρούσας μόνον για ακίνητα ή τμήματα αυτών που πληρούν τους όρους αρτιότητας σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς κατά τον χρόνο έκδοσης της σχετικής άδειας». Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται η εκ νέου έκδοση βεβαίωσης της οικείας δασικής αρχής για την έκδοση έγκρισης δόμησης και άδειας δόμησης κατά τις διατάξεις του ν. 4030/2011.»

Άρθρο: 4

Ημ/νία: 24.12.2003

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Κατηγορία δασών και δασικών εκτάσεων

Λήμματα

Κατηγορίες δασών και δασικών εκτάσεων

Σχόλια

- Η περίπτ. α της παρ. 1 και η περίπτ. 3 της παρ. 2 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τις παρ. 3α και 3β, αντίστοιχα, του άρθρου 1 Ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003). - Δημόσια δάση και εκτάσεις των περιπτ. γ έως ε της παρ. 1 επιτρέπεται να παραχωρούνται κατά χρήση για κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 3208/2003.

===== - Σύμφωνα με την περίπτ. β της παρ. 1 άρθρου 49 Ν. 3220/2004 (Α' 15/28.01.2004), δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση κατά τις διατάξεις της περίπτ. α της ανωτέρω παραγράφου (βλ. σχετικά) περιουσιακών στοιχείων του ΕΟΤ που υπάγονται σε καθεστώς θεσμοθετημένης προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, όπως των άρθρων 18 έως και 21 του ν. 1650/1986 (βλ. σχετικά), καθώς και περιουσιακών στοιχείων τα οποία βρίσκονται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί Ζώνη Προστασίας Α', κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 13 (βλ. σχόλια στην παρ. 2) και του άρθρου 16 του ν. 3028/2002 ή περιουσιακών στοιχείων του ΕΟΤ που είναι δάση ή δασικές εκτάσεις και παρουσιάζουν ιδιαίτερο επιστημονικό, αισθητικό και οικολογικό ενδιαφέρον, έχουν σημασία για την παραγωγή δασικών προϊόντων ή ασκούν ιδιαίτερη προστατευτική επίδραση επί εδαφών και υπόγειων υδάτων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις περιπτ. α, β και γ της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και λιμνών, αιγιαλών και κοινόχρηστων πραγμάτων.

===== - Σχετικά με την περίπτ. β της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, βλ. την παρ. 10 άρθρου 52 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις, διά την αποτελεσματική και διαρκή προστασίαν των, διακρίνονται αναλόγως προς την ωφελιμότητα και τας λειτουργίας τας οποίας εξυπηρετούν ως ακολούθως:

«α) Δάση και δασικές εκτάσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερο επιστημονικό, αισθητικό, οικολογικό και γεωμορφολογικό ενδιαφέρον ή περιλαμβάνονται σε ειδικές ζώνες διατήρησης και ζώνες ειδικής προστασίας (εθνικοί δρυμοί, αισθητικά δάση, υγροβιότοποι, διατηρητέα μνημεία της φύσης, δίκτυα και περιοχές προστατευόμενα από τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, αρχαιολογικοί χώροι, το άμεσο περιβάλλον μνημείων και ιστορικοί τόποι).»

β) Δάση και δασικές εκτάσεις οι οποίες ασκούν ιδιαίτερον προστατευτικήν επίδρασιν επι των εδαφών και των υπογείων υδάτων, ως οι κείμενοι εντός λεκανών απορροής χειμάρρων, οι υπερκείμενοι πόλεων, χωρίων ή οικισμών, οι ασκούν προστασίαν επί παρακειμένων φυσικών ή πολιτιστικών μνημείων ή σημαντικών τεχνικών έργων (προστατευτικά δάση και δασικές εκτάσεις).

γ) Δάση και δασικές εκτάσεις, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερον σημασίαν από απόψεως παραγωγής δασικών προϊόντων ή άλλων αγαθών πρωτογενούς παραγωγής (εκμεταλλεύσιμα ή παραγωγικά δάση και δασικές εκτάσεις).

δ) Δάση και δασικές εκτάσεις προσφερόμενοι δι'αναψυχήν του πληθυσμού ή αποτελούσαι παράγοντα συνθηκών διαβιώσεως αυτού εν τη περιοχή ή της τουριστικής αναπτύξεως ταύτης (δάση και δασικές εκτάσεις αναψυχής).

ε) Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις, οι μη εμπίπτουσαι εις οιαδήποτε των κατηγοριών α' έως δ'.

2. Από της απόψεως της θέσεως των δασών και δασικών εκτάσεων εν σχέσει προς τους χώρους ανθρωπίνης εγκαταστάσεως και δραστηριότητος, διακρίνονται:

α) Πάρκα και άλση εντός των πόλεων ή των οικιστικών περιοχών.

β) Δάση και δασικά εκτάσεις κείμενες επί ζώνης πλάτους 1.000 μέτρων από της θαλάσσης, δι'όλας τας παρακτίους περιοχάς της Χώρας (παραλιακά δάση), πεντακοσίων μέτρων γύρωθεν της όχθης των λιμνών (παραλίμνια δάση) και 200 μέτρων εκατέρωθεν της όχθης των ποταμών.

γ) Δάση και δασικά εκτάσεις κείμενες εντός ζώνης πλάτους 1.000 μέτρων εκατέρωθεν των εθνικών οδών και 200 μέτρων εκατέρωθεν επαρχιακών οδών.

δ) Δάση και δασικά εκτάσεις κείμενες εντός ή πέριξ τουριστικών περιοχών ή λουτροπόλεων και εις ακτίνα 3.000 μέτρων από του κέντρου τούτων.

«ε) Δάση και δασικές εκτάσεις που βρίσκονται γύρω από αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους, ή μνημεία ή παραδοσιακούς οικισμούς και σε ακτίνα τριών χιλιάδων (3.000) μέτρων από το κέντρο αυτών.»

στ) Δάση και δασικά εκτάσεις κείμενες εντός βιομηχανικών ζωνών ή εις τας παρυφάς βιομηχανικών περιοχών και εντός ζώνης 1.000 μέτρων από της περιφέρειάς τούτων.

ζ) Δάση και δασικά εν γένει εκτάσεις κείμενες εντός της περιφέρειάς του νομού Αττικής.

3. Διά π.δ/τος εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Γεωργίας είναι δυνατόν όπως:

α) προσαυξάνονται αι εν τη παρ.2 αποστάσεις μέχρι και του ημίσεος των αυτών προβλεπομένων ορίων εις ωρισμένας περιοχάς της Χώρας,

β) προστίθενται και έτεροι νομοί εις την κατηγορίαν ζ' της παρ.2.

Άρθρο: 5

Ημ/νία: 24.12.2003

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Καθορισμός αρμοδιοτήτων

Λήμματα

Δασική υπηρεσία, Αρμοδιότητες

Σχόλια

Το τελευταίο εδάφιο της § 2 μέσα σε "" προστέθηκε με το άρθρο 1 § 4 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003.

Κείμενο Άρθρου

1. Η προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων, ως και η λήψις των υπό του παρόντος νόμου προβλεπομένων ειδικωτέρων μέτρων, ανήκει εις την αρμοδιότητα της δασικής υπηρεσίας, ενεργούσης κατά τας οικείας περί τούτων διατάξεις ή τας ειδικάς διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η μέριμνα δια την ανάπτυξιν, βελτίωσιν, αναδάσωσιν και προστασίαν των πάρκων, αλσών και των εντός των πόλεων ή οικιστικών περιοχών δενδροστοιχιών ανήκει εις τους οικείους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή τους επί τη βάσει σχετικής πολεοδομικής μελέτης αναλαμβάνοντας την δημιουργίαν αυτών οικιστικούς φορείς ή εις ίδια νομικά πρόσωπα επί τη βάσει ειδικών διατάξεων. Ωσαύτως ή ως άνω μέριμνα διά δάση ή δασικάς εκτάσεις ή πάρκα, άλση και δενδροστοιχίας ευρισκομένας εντός αρχαιολογικών χώρων ανήκει εις τας αρμοδίας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού. Αι ως άνω υπηρεσίαι και οργανισμοί δύνανται πάντως να ζητούν την συνδρομήν της δασικής υπηρεσίας, εφ'όσον συντρέχει περίπτωσις. Αι δασικάι υπηρεσίαι συνεργάζονται μετά των λοιπών δημοσίων υπηρεσιών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εφ'όσον πρόκειται περί λήψεως μέτρων προστασίας, η πραγματοποιήσις των οποίων περιλαμβάνεται και εις την αρμοδιότητα των υπηρεσιών ή των

νομικών τούτων προσώπων. « Η εκτέλεση κάθε είδους έργων στα πάρκα και άλση ενεργείται μετά από σχετική μελέτη, που εγκρίνεται από την αρμόδια δασική αρχή και με την εποπτεία της. Της έγκρισης αυτής προηγείται θετική γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, όπου αυτή απαιτείται για λόγους προστασίας αρχαιοτήτων.»

3. Η άσκησης των αρμοδιοτήτων άλλων δημοσίων υπηρεσιών ή υπηρεσιών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των δραστηριοτήτων δημοσίων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων δέν δύναται να ενεργηθεί κατά τρόπον θίγοντά τα, υπό την διαχείρισιν ή την επίβλεψιν του Υπουργείου Γεωργίας, ευρισκόμενα δάση και τας δασικές εκτάσεις πέραν των, διά των διατάξεων του παρόντος νόμου ή των αποφάσεων της δασικής υπηρεσίας ή του Υπουργού Γεωργίας, τιθεμένων ορίων.

Άρθρο: 6

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Υπολογισμός αξίας δασών και δασικών εκτάσεων

Λήμματα

Προσδιορισμός της αξίας του δάσους ή της δασικής έκτασης

Σχόλια

- Η παρ. 1 εφαρμόζεται από τα πολιτικά δικαστήρια κατά τις διατάξεις του Ν. 2882/2001, στα οποία προσφεύγει ο δικαιούχος καταργούμενων δικαιωμάτων εντός 6 μηνών από την επίδοση της έκθεσης του δασάρχη, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3 περίπτ. β εδ. β του Ν. 3208/2003.

===== - Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 32 του Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014). Βλέπε και παρ. 1 άρθρου 52 Ν. 4280/2014. - Η παρ. 2 καταργήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 32 του Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Σε κάθε περίπτωση που είναι απαραίτητο να προσδιορισθεί η αξία δάσους, δασικής έκτασης ή των εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος για οποιαδήποτε αιτία, ο προσδιορισμός αυτός ενεργείται με βάση τη θέση τους, τις παραγωγικές, προστατευτικές, υδρονομικές, αισθητικές και λοιπές λειτουργίες τους, λαμβανομένης υπ' όψιν, προκειμένου περί δάσους ή δασικής έκτασης, της, κατά νόμο, αδυναμίας χρησιμοποίησώς τους για οικιστικούς σκοπούς ή άλλη εκμετάλλευση ξένη προς τον προορισμό τους. Για τον εν λόγω προσδιορισμό δεν δύναται να ληφθούν υπ' όψιν συγκριτικά στοιχεία αναφερόμενα σε γειτονικές οικοπεδικές εκτάσεις ή έτερα στοιχεία εμφανίζονται το δάσος ή τη δασική έκταση ή τις εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος, ως έχοντα οικοπεδική αξία.»

2. (ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΩΣ ΜΗ ΙΣΧΥΟΥΣΑ: ΒΛ. ΣΧΟΛΙΑ).

Άρθρο: 7

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Τίτλος Άρθρου

Συμβούλιον Δασικής Πολιτικής

Λήμματα

Σύσταση Συμβουλίου Δασικής Πολιτικής, Αρμοδιότητες, Μέλη, Συγκρότηση

Κείμενο Άρθρου

1. Συνιστάται παρά τω Υπουργείω Γεωργίας Συμβούλιον Δασικής Πολιτικής ως συμβουλευτικόν και γνωμοδοτικόν όργανον επί θεμάτων προστασίας και αναπτύξεως των δασών και δασικών εκτάσεων και ασκήσεως της δασικής πολιτικής του Κράτους.

2. Ειδικώτερον το Συμβούλιον Δασικής Πολιτικής γνωμοδοτεί:

α) Επί πάσης φύσεως σχεδίων νόμων και δ/των τα οποία έχουν ως αντικείμενον την προστασίαν, την εκμετάλλευσιν ή την ανάπτυξιν των δασών και των δασικών εκτάσεων και την εφαρμογήν της δασικής πολιτικής της Κυβερνήσεως.

β) Επί της κυρύξεως περιοχής τινος ως αισθητικού δάσους ή εθνικού δρυμού ή μνημείου της φύσεως και περί των ληπτέων δι'αυτά μέτρων. γ) Επί της εγκρίσεως πολυετών εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων δασικής αναπτύξεως.

δ) Διά την λήψιν μέτρων προστασίας του θηραματικού πλούτου και της αγρίας πανίδος ή την λήψιν μέτρων κατά των επιβλαβών θηραμάτων. ε) Επί παντός ετέρου θέματος το οποίον ρητώς παραπέμπεται εις αυτό κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου, ή ήθελε παραπεμφθή εις αυτό κατά την κρίσιν του Υπουργού Γεωργίας.

Ωσαύτως, το Συμβούλιον τούτο μελετά την κατάστασιν των δασών και δασικών εκτάσεων και εισηγείται την λήψιν των ενδεικνυομένων μέτρων επί των κατά την παρ.1 θεμάτων.

3. Το Συμβούλιον Δασικής Πολιτικής αποτελείται από:

α) Τον Γενικόν Γραμματέα του Υπουργείου Γεωργίας, ως Πρόεδρον. β) Τον νομικόν σύμβουλον του Υπουργείου Γεωργίας.

γ) Τον Γενικόν Διευθυντήν Δασών.

δ) Τον Γενικόν Διευθυντήν Γεωργικής Αναπτύξεως.

ε) Τον αρχαιότερον των εν Αθήναις γενικών επιθεωρητών δασών. ς) Τον προϊστάμενον της Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Συντονισμού.

ζ) Ένα καθηγητήν του τμήματος δασολογίας της Γεωπονικής και Δασολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

η) Ένα καθηγητήν της ζωολογίας, μιάς των ανωτάτων σχολών.

θ) Ένα εκπρόσωπον του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος. ι) Ένα ιδιώτην δασοκτήμονα ή εκπρόσωπον δασοκτήμονος Δήμου ή Κοινότητος.

ια) Ένα ιδιώτην βιομήχανον ξύλου.

ιβ) Ένα εκπρόσωπον της Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ).

ιγ) Ένα εκπρόσωπο των σωματείων φίλων των δασών και του

περιβάλλοντος.

Εις το Συμβούλιον τούτο μετέχει ως εισηγητής μετά ψήφου και ο οικείος προς το εκάστοτε συζητούμενον θέμα διευθυντής της Γενικής Διευθύνσεως Δασών. Οσάκις το Συμβούλιον συζητεί θέμα υπαγόμενον εις τον κύκλον των αρμοδιοτήτων και άλλου ή άλλων Υπουργείων, εις την συζήτησιν καλείται, μερίμνη του Προέδρου, υποχρεωτικώς και μετέχει μετά ψήφου εκπρόσωπος

εκάστου τούτων. Ομοίως, όταν ενώπιον του Συμβουλίου συζητείται θέμα θηρευτικής πολιτικής, καλείται και μετέχει μετά ψήφου ο πρόεδρος της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος. Ως γραμματεΐς του Συμβουλίου ορίζεται υπάλληλος επί βαθμῶ 5ω ή 4ω της Γενικής Διευθύνσεως Δασῶν.

4. Το Συμβούλιον Δασικής Πολιτικής συγκροτείται δι'αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας. Οι καθηγηταί των ανωτάτων σχολῶν ορίζονται, μετά των αναπληρωτῶν των, κατόπιν προτάσεως του οικείου συλλόγου των καθηγητῶν. Οι εκπρόσωποι του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου και της ΠΑΣΕΓΕΣ μετά των αναπληρωτῶν των, ορίζονται κατόπιν προτάσεως των Διοικητικῶν Συμβουλίων αὐτῶν. Οι ιδιώται, ἐν οἷς και ὁ τῆς περιπτ.ιγ', ὡς τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, ἐπιλέγονται ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας. Ἡ θητεία των διοριζομένων μελῶν εἶναι διετής, δύναται δε να ανανεούται ἐλευθέρως.

5. Τον πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου, ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ νομικός σύμβουλος τοῦ Υπουργείου Γεωργίας. Τον τελευταίον, ὡς μέλος τοῦ Συμβουλίου, ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ ἀρχαιότερος των παρά τῷ Υπουργείῳ Γεωργίας υπηρετούντων παρῆδρων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, τον Γενικόν Διευθυντὴν Δασῶν και τον Γενικόν Διευθυντὴν Γεωργικῆς Ἀναπτύξεως, οἱ οἱκείοι ἀναπληρωταί γενικοῖ διευθυνταί, τον ἀρχαιότερον των ἐν Ἀθῆναις γενικῶν ἐπιθεωρητῶν δασῶν ὁ ἀμέσως νεώτερός του, τον προϊστάμενον τῆς υπηρεσίας προστασίας περιβάλλοντος τοῦ Υπουργείου Συντονισμοῦ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του. Το Συμβούλιον συνεδριάζει ἐγκύρως παρόντων ἐπτὰ τουλάχιστον ἐκ των μελῶν του.

6. Διὰ π.δ/τος ἐκδιδομένου τῆ προτάσει των Υπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως και Γεωργίας καθορίζεται ἐιδικώτερον ἡ ὀργάνωσις και ὁ τρόπος λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου Δασικῆς Πολιτικῆς.

Ἄρθρο: 8

Ἡμ/νία: 24.12.2003

Ἡμ/νία Ἰσχύος: 29.12.1979

Περιγραφή ὀρου θησαυροῦ: ΔΑΣΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Τίτλος Ἄρθρου

Συμβούλια Ἰδιοκτησίας Δασῶν

Λήμματα

Σύστασις Συμβουλίων Ἰδιοκτησίας Δασῶν, Ἀρμοδιότητες, Μέλη, Σύστασις Ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου Ἰδιοκτησίας Δασῶν, Μέλη, Ἀρμοδιότητες, Ἀρμοδιότητες Υπουργοῦ Γεωργίας, Παραπομπὴ κρίσεων περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων σε δάση ἢ δασικῆς ἐκτάσεις στο Συμβούλιο Ἰδιοκτησίας Δασῶν, Διαδικασία, Τέλη γιὰ τὴν υποβολὴ αἴτησης ἀναγνώρισης δικαιωμάτων σε δάση ἢ δασικῆς ἐκτάσεις, Ὄργάνωσις και λειτουργία των Συμβουλίων, Ἀρμοδιότητα πολιτικῶν δικαστηρίων

Σχόλια

1) Με τὸ ἀρθ. 1 παρ. 7 τῆς ΥΑ 393155/1992 (ΦΕΚ Β 579) διατηροῦντα τὰ Συμβούλια ἰδιοκτησίας Δασῶν τοῦ ἀρθρου αὐτοῦ και των προβλεπομένων ἀπὸ τὰ ΠΔ 406/1981 και 509/1980 με τὴν ἐξῆς ἀλλαγὴ: "Ἀντὶ τοῦ εκπροσώπου τῆς Πανελληνίας Ἐνωσεως Δασολόγων Δημοσίων Ὑπαλλήλων (ΠΕΔΔΥ) στὴ σύνθεσις των Συμβουλίων να μετέχουν ἀπὸ ἕνας Δασολόγος ἀπὸ τὰ Δασαρχεῖα τῆς περιοχῆς τῆς Ἐπιθεώρησης Δασῶν". 2) Με τὸ ἀρθ. 1 παρ. 6 τῆς ΥΑ 393155/1992 διατηρεῖται τὸ Ἀναθεωρητικὸ Συμβούλιο Ἰδιοκτησίας Δασῶν που προβλέπεται ἀπὸ τὸ παρόν ἀρθρο και τὸ ΠΔ 509/1980 με τὴν ἐξῆς ἀλλαγὴ: "Ἀντὶ τοῦ εκπροσώπου τῆς Πανελληνίας Ἐνωσεως Δασολόγων Δημοσίων Ὑπαλλήλων (ΠΕΔΔΥ) στὴ σύνθεσις τοῦ Συμβουλίου να μετέχει ἕνας Δασολόγος ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ὑπηρεσία" Σύμφωνα με τὶς παρ. 12 και 13 ἀρθρου 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275) "12. Μέχρι τὴν κύρωσις των δασικῶν χαρτῶν κατὰ τὶς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἀρθρου 27 τοῦ παρόντος παραμένουν σε ἰσχύ οἱ διατάξεις τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ ν. 998/1979 και ἐξακολουθοῦν να λειτουργοῦν τὰ προβλεπόμενα ἀπὸ αὐτῆς συμβούλια. 13. Στὶς περιοχῆς γιὰ τὶς ὁποῖες καταρτίστηκε και κυρώθηκε ὁ δασικὸς χάρτης, οἱ διατάξεις τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ ν. 998/1979 παῦουν να ἰσχύουν και τὰ προβλεπόμενα ἀπὸ αὐτῆς συμβούλια παῦουν να λειτουργοῦν. Οἱ διατάξεις ὁμως αὐτῆς ἐφαρμόζονται γιὰ τὶς αἰτήσεις ἀναγνώρισης ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων σε δάση και δασικῆς ἐκτάσεις κατὰ τὴν ἐννοια τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ ν. 998/1979. οἱ ὁποῖες ἐκκρεμοῦν στο Ἀναθεωρημένο Συμβούλιο ἰδιοκτησίας Δασῶν (Α.Σ.Ι.Δ.) κατὰ τὴν κύρωσις τοῦ δασικοῦ χάρτη. Μετὰ τὴν ἐκδοσις των σχετικῶν γνωμοδοτήσεων ἐπὶ υποθέσεων που ἐκκρεμοῦν στο Α.Σ.Ι.Δ. παῦει ἡ λειτουργία τοῦ

Συμβουλίου αυτού. Η διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 998/1979 παραμένει σε ισχύ και μετά την κύρωση των δασικών χαρτών, μόνο όσον αφορά τη συγκρότηση του Αναθεωρητικού Συμβουλίου Ιδιοκτησίας Δασών, το οποίο διατηρείται μόνο για τη συγκρότηση του Μεικτού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου της παραγράφου 7 του άρθρου 25 του α.ν. 1539/1938. Απορριπτικές αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας επί γνωμοδοτήσεων των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών (Σ.Ι.Δ.) δεν παραπέμπονται στο Α.Σ.Ι.Δ.. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επιδιώξουν την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 28 του παρόντος νόμου".

Κείμενο Αρθρου

1. Διά την διοικητική αναγνώριση εκ μέρους του Δημοσίου της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων ιδιωτών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου επί δασών ή δασικών εκτάσεων, συνιστώνται τέσσερα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών, έχοντα αντιστοίχως ως έδραν τας Αθήνας, τον Πειραιά, την Θεσσαλονίκη και τας Πάτρας. Η τοπική αρμοδιότης εκάστου των ανωτέρω συμβουλίων εκτείνεται: α) του πρώτου, εις τας περιφέρειας των Εφετείων Αθηνών, Λαρίσης και Ναυπλίου, β) του δευτέρου, εις τας περιφέρειας των Εφετείων Πειραιώς, Κυκλάδων, Κρήτης και Δωδεκανήσου, γ) του τρίτου, εις τας περιφέρειας των Εφετείων Θεσσαλονίκης και Θράκης και δ) του τετάρτου, εις τας περιφέρειας των Εφετείων Πατρών, Ιωαννίνων και Κερκύρας.

2. Έκαστον Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών αποτελείται από: α) Τον προϊστάμενον του Εφετείου της έδρας του συμβουλίου πρόεδρον εφετών, αναπληρούμενον υπό του νομίμου αναπληρωτού του, ως πρόεδρου. Ως πρόεδρος του Συμβουλίου Ιδιοκτησίας Δασών Αθηνών ορίζεται εις (1) εκ των προέδρων εφετών των υπηρετούντων εις το Εφετείον Αθηνών, αναπληρούμενος υπό ετέρου προέδρου εφετών, β) δύο εφέτας, γ) ένα πάρεδρον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δ) τον Επιθεωρητήν Δασών της έδρας του Συμβουλίου, αναπληρούμενον υπό του νομίμου αναπληρωτού του. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Ιδιοκτησίας Δασών Αθηνών, ως και τα υπό στοιχ.β' μέλη πάντων των ως άνω συμβουλίων ορίζονται, μετά των αναπληρωτών των, διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Γεωργίας επί διετή θητεία, δυναμένη να ανανεούται. Το υπό στοιχ.γ' μέλος ορίζεται, μετά του αναπληρωτού του, διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας, επί ομοία θητεία. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρούν τα τακτικά εις περιπτώσιν ελλείψεως, απουσίας ή κωλύματος. Τα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών συνεδριάζουν παρόντων πάντων των μελών των.

3. Τα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών επιλαμβάνονται της αναγνώρισεως της κυριότητος ή άλλου εμπραγμάτου δικαιώματος τη αιτήσει του

ενδιαφερομένου ιδιώτου ή νομικού προσώπου, κρίνουν δε επί τη βάσει των υπό τούτου προσκομιζομένων, ως και των παρά τη δασική υπηρεσία τηρουμένων στοιχείων, δυνάμενα να ζητήσουν και την παρ' άλλων δημοσίων υπηρεσιών αποστολήν παντός χρήσιμου εγγράφου ή άλλου στοιχείου ή να διατάξουν την διενέργειαν ειδικής ερεύνης ή πραγματογνωμοσύνης προς μόρφωσιν ασφαλούς κρίσεως περί των προβαλλομένων ιδιωτικών δικαιωμάτων. Πλείονες αιτήσεις αφορώσαι το αυτό δάσος ή δασικήν έκτασιν ή συνεχόμενα τμήματα εξετάζονται από κοινού. Τα ως άνω Συμβούλια, μετ' ανάγνωσιν της εισηγήσεως του ορισθέντος εισηγητού, γνωμοδοτούν ητιολογημένως εφ' εκάστης υποθέσεως. Η κρίσις των Συμβουλίων σχηματίζεται δι' ελευθέρας εκτιμήσεως των ως άνω αποδεικτικών στοιχείων. Η απορριπτική της αιτήσεως ιδιώτου ή νομικού προσώπου γνωμοδότησις είναι δεσμευτική διά τον Υπουργόν, μη δυνάμενον να προβή δι' αποφάσεώς του εις αναγνώρισιν δικαιωμάτων τινος του ασκήσαντος την αίτησιν. Εφ' όσον το Συμβούλιον ήθελεν αποφανθή υπέρ της αναγνώρισεως ιδιωτικών δικαιωμάτων επί δάσους ή δασικής εκτάσεως, ο Υπουργός δύναται είτε να αποδεχθή την

γνωμοδότησιν είτε να απορρίψη την αίτησιν του ενδιαφερομένου δι' ειδικώς ητιολογημένης αποφάσεώς του είτε να προσφύγη εις το Αναθεωρητικόν Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών κατά τα κατωτέρω οριζόμενα.

4. Συνιστάται εν Αθήναις Αναθεωρητικόν Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών, αποτελούμενον από: α) ένα Αντιπρόεδρον του Αρείου Πάγου, β) ένα Σύμβουλον της Επικρατείας, γ) ένα Αρεοπαγίτην, δ) ένα Νομικόν Σύμβουλον του Κράτους και ε) τον Γενικόν Διευθυντήν Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, αναπληρούμενον υπό του νομίμου αναπληρωτού του. Τα εκ δικαστικών λειτουργιών μέλη και ο

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, μετά των αναπληρωτών των, ορίζονται ως εν παρ.2 του παρόντος άρθρου προβλέπεται. Ως αναπληρωτής του Προέδρου του Συμβουλίου ορίζεται έτερος Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου. Το Αναθεωρητικόν Συμβούλιον συνεδριάζει παρόντων πάντων των μελών του, επιλαμβάνεται δε των υποθέσεων εφ'ων εξεδόθη γνωμοδότησις ενός εκ των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών είτε κατόπιν προσφυγής του ενδιαφερομένου ιδιώτου ή νομικού προσώπου εντός προθεσμίας εξ (6) μηνών από της κοινοποιήσεως αυτώ της απορριπτικής αποφάσεως εφ'όσον ο Υπουργός δεν απεδέχθη την θετικήν γνωμοδότησιν του συμβουλίου ή εφ'όσον η αρνητική γνωμοδότησις του εν λόγω συμβουλίου ελήφθη διά ψήφων τριών κατά δύο, είτε κατόπιν παραπομπής υπό του Υπουργού Γεωργίας εις περίπτωσιν εκδόσεως θετικής γνωμοδοτήσεως του πρωτοβαθμίου συμβουλίου. Αι αρνητικά γνωμοδοτήσεις του Αναθεωρητικού Συμβουλίου, ως και αι παμφηφεί λαμβανόμεναι θετικά γνωμοδοτήσεις αυτού, είναι δεσμευτικά διά τον Υπουργόν, υποχρεούμενον εις έκδοσιν αποφάσεως του αυτού περιεχομένου. Τας λοιπάς θετικής γνωμοδοτήσεις του ως άνω Συμβουλίου δύναται ο Υπουργός να μη αποδεχθή δι'ητιολογημένης αποφάσεώς του.

5. Ο Υπουργός Γεωργίας δύναται εις πάσαν περίπτωσιν να παραπέμψη αυτεπαγγέλτως την έρευναν και κρίσιν περί της υπάρξεως ή μη ιδιωτικών δικαιωμάτων επί δάσους ή δασικής εκτάσεως εις το οικείον Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών. 'Αμα τη ανωτέρω παραπομπή προσκαλούνται οι διεκδικούντες ή προβάλλοντες δικαίωμα κυριότητος επί του δάσους ή της δασικής εκτάσεως, περί ης πρόκειται, όπως εντός προθεσμίας εξ (6) μηνών από της επί αποδείξει προσκλήσεώς των υποβάλουν τα αποδεικτικά του ζητουμένου υπ'αυτών δικαιώματος στοιχεία. Παρερχομένης απράκτου της ταχθείσης ανωτέρω προθεσμίας το Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών γνωμοδοτεί βάσει των υπάρχοντων εις την υπηρεσίαν στοιχείων και ο Υπουργός αποφαινεται βάσει της γνωμοδοτήσεως ταύτης.

6. Διά την υπό ιδιώτου ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου συζήτησιν ασκηθείσης αιτήσεως προς αναγνώρισιν δικαιωμάτων επί δάσους ή δασικής εκτάσεως υπό Συμβουλίου Ιδιοκτησίας Δασών, καταβάλλεται ειδικόν τέλος υπέρ του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών κλιμακούμενον ως ακολούθως: α) εκ δρχ. 2.000 διά δάση ή δασικάς εκτάσεις μέχρις είκοσι στρεμμάτων, β) εκ δρχ. 5.000 διά δάση ή δασικάς εκτάσεις μέχρις πενήκοντα στρεμμάτων, γ) εκ δρχ. 10.000 διά δάση ή δασικάς εκτάσεις μέχρις εκατόν στρεμμάτων, δ) εκ δρχ. 20.000 διά δάση ή δασικάς εκτάσεις μέχρις τριακοσίων στρεμμάτων, ε) εκ δρχ. 50.000 διά δάση ή δασικάς εκτάσεις μέχρις χιλίων στρεμμάτων και ς) εκ δρχ. 100.000 διά δάση ή δασικάς εκτάσεις εμβαδού μεγαλύτερου των χιλίων στρεμμάτων. Εν περιπτώσει μη καταβολής του ως άνω τέλους μέχρις της πρώτης συζητήσεως της υποθέσεως ενώπιον των κατά την παρ.1 συμβουλίων, η αίτησις απορρίπτεται ως απαράδεκτος. Αιτήσεις αναγνώρισεως

υποβαλλόμεναι υπό Δήμων και Κοινοτήτων ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δεν υπόκεινται εις την καταβολήν των ως άνω τελών.

7. Διά π.δ/τος, εκδιδομένου τη προτάσει των Υπουργών Δικαιοσύνης και Γεωργίας, καθορίζονται ειδικώτερον τα της συγκροτήσεως και εσωτερικής οργανώσεως των κατά το παρόν άρθρον Συμβουλίων, τα της λειτουργίας και της ενώπιον αυτών διαδικασίας προς κρίσιν των υποθέσεων και έκδοσιν των γνωμοδοτήσεων των, περιλαμβανομένης και της εκπροσωπήσεως ή

αυτοπροσώπου παραστάσεως των ενδιαφερομένων, τα της συλλογής του αποδεικτικού υλικού και εξετάσεως μαρτύρων, τα της κοινοποιήσεως των γνωμοδοτήσεων εις τους ενδιαφερομένους και τας δημοσίας αρχάς, τα της ασκήσεως της προσφυγής ενώπιον του Αναθεωρητικού Συμβουλίου και τα της εκδόσεως και κοινοποιήσεως των υπουργικών αποφάσεων, ως και τα της εκτελέσεως αυτών. Δι'ομοίου δ/τος, εκδιδομένου τη προτάσει των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας δύναται να αναπροσαρμόζονται τα κατά την προηγουμένην παράγραφον ειδικά τέλη υπέρ του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών.

8. Η κατά το παρόν άρθρον διαδικασία, ως και η τυχόν αρνητική γνωμοδότησις των συμβουλίων ή απόφασις του Υπουργού Γεωργίας δεν παρακωλύει τους ενδιαφερομένους προς επιδίωξιν της αναγνώρισεως των προβαλλομένων υπ'αυτού δικαιωμάτων ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων. Διά της εκδόσεως θετικής αποφάσεως περί αναγνώρισεως της κυριότητος ή άλλου εμπραγμάτου δικαιώματος επί δάσους ή δασικής εκτάσεως επ'ονόματι του ασκήσαντος την σχετικήν αίτησιν ή των

φερομένων ως δικαιοπαρόχων αυτού, δεν παρακωλύεται η υπό τρίτου ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων επιδίωξις της αναγνώρισεως των αυτών εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί του ως είρηται δάσους ή δασικής εκτάσεως. Το Δημόσιον ουδεμίαν πάντως φέρει ευθύνην είτε έναντι του ασκήσαντος την κατά την παρ.3 αίτησιν εκ της κατοχής ή διαχειρίσεως δάσους ή δασικής εκτάσεως διά τον μέχρι της αναγνώρισεως των ιδιωτικών δικαιωμάτων χρόνου, είτε έναντι τρίτου, ο οποίος ήθελεν αναγνωρισθή διά τελεσιδικίου δικαστικής αποφάσεως αληθής δικαιούχος.

9. Καταργήθηκε από το άρθρο 23 παρ. 1 του ν. 3208/2003.

10. Μέχρι της συγκροτήσεως των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών της παρ.1 του παρόντος άρθρου λειτουργεί το ήδη υφιστάμενον παρά τη Γενική Διευθύνσει Δασών Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δημοσίων Δασών. Ευθύς μετά την συγκρότησιν εκάστου των ανωτέρω Συμβουλίων όλαι αι μετά την ημερομηνίαν της συγκροτήσεως ενός εκάστου εκκρεμούσαι αιτήσεις προς γνωμοδότησιν εις το Σ.Ι.Δ.Δ. αποστέλλονται εις το κατά περιφέρειαν αρμόδιον Σ.Ι.Δ., αναλόγως του τόπου εις ον κείται η δασική έκτασις, εφ'ης αναφέρεται το αιτούμενον υπό του αιτούντος δικαίωμα κυριότητος ή έτερον εμπράγματον δικαίωμα.

11. Διά Π.Δ/τος, εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Γεωργίας, είναι δυνατόν όπως ιδρυθούν τρία εισέτι Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών, οπότε θα καθορίζεται και η έδρα και η περιφέρεια εκάστου των ιδρυομένων Συμβουλίων.

Άρθρο: 9

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Τίτλος Άρθρου

Τεχνικόν Συμβούλιον Δασών

Λήμματα

Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, Αρμοδιότητες, Μέλη

Σχόλια

- Με το άρθρ. 1 παρ. 5 της ΥΑ 393155/1992 (ΦΕΚ Β 579) διατηρείται το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών που προβλέπεται με το παρόν άρθρο και το ΠΔ 410/1980 και λειτουργεί με την ισχύουσα σύνθεση και αρμοδιότητα πλην της συμμετοχής του εκπροσώπου της Πανελληνίας Ένωσης Δασολόγων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΕΔΔΥ). ===== - Τα εντός " " δύο εδ. στο τέλος της παρ. 2 προστέθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 25 το ν. 3889/2010 (Α' 182/14.10.2010). - Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 3889/2010 (Α' 182/14.10.2010). ----- - Η παρ.3 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 33 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Παρά τω Υπουργείω Γεωργίας λειτουργεί Τεχνικόν Συμβούλιον Δασών ως γνωμοδοτικόν όργανον επί θεμάτων διαχειρίσεως των δασών και εκτελέσεως των δασικών έργων ως και της θηρευτικής οικονομίας.

2. Ειδικώτερον το Τεχνικόν Συμβούλιον Δασών γνωμοδοτεί:

Επί της εγκρίσεως ή τροποποιήσεως α) δασοπονικών μελετών αναφερομένων εις την διαχείρισιν δασών και την εκτέλεσιν πάσης φύσεως έργων και εργασιών και υποκειμένων εις την έγκρισιν του Υπουργού Γεωργίας, β) γενικών προγραμμάτων πάσης φύσεως δασικών έργων και εργασιών αναφερομένων εις περιοχάς μεγαλυτέρας του Νομού, ως και των εθνικής κλίμακος επησιών ή πολυετών εν γένει προγραμμάτων, γ) επί της εγκρίσεως του πίνακος διατιμήσεως δασικών προϊόντων και του πίνακος αμοιβών επιβλαβών θηραμάτων, ως και περί του χρόνου ασκήσεως ή περιορισμού της θήρας, δ) επί της μειώσεως του φόρου δασικών προϊόντων εις τας περιπτώσεις διανοίξεως δασικών οδών εντός ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων και ε) επί παντός έτερου

θέματος, το οποίο παραπέμπεται εις αυτό κατά ειδικήν διάταξιν του παρόντος ή άλλου νόμου, ή επί του οποίου ήθελε ζητηθή η γνώμη του υπό του Υπουργού Γεωργίας.

«Επίσης, α) γνωμοδοτεί: αα) για θέματα κανονισμών, τεχνικών προδιαγραφών και διαγραμμάτων όλων των συντασσομένων δασοπονικών μελετών και μελετών δασοτεχνικών έργων και για την έγκριση γενικής φύσεως μελετών, ββ) για θέματα διαδικασιών εκτέλεσης έργων, όπως σχεδίων αναλύσεως τιμών, γενικών και συγγραφών υποχρεώσεων, και γγ) για γενικότερα θέματα προγραμματισμού στη δασοπονία και την έγκριση των ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων αυτής, β) διατυπώνει γνώμη επί των ερωτημάτων που υποβάλλονται από τις Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) για την επίλυση τεχνικών ζητημάτων μείζονος σημασίας κατά τη διαδικασία της κύρωσης των δασικών χαρτών και γ) αποφασίζει: αα) στις περιπτώσεις αναπομπής υποθέσεως κατόπιν εκδόσεως ακυρωτικής δικαστικής αποφάσεως που αφορά την κύρωση δασικού χάρτη και ββ) για τον ειδικότερο χαρακτήρα, κατά τις παραγράφους 1, 2, 3, 4 και 5 του ν. 998/1979, των περιοχών που αποτυπώνονται σε δασικό χάρτη μέχρι την κατάρτιση και τήρηση Δασολογίου.»

«3. Το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών συγκροτείται από: α) Ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με βαθμό τουλάχιστον Παρέδρου, που υπηρετεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ως Πρόεδρος, με τον νόμιμο αναπληρωτή του, β) τους Προϊσταμένους τριών Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος της Ειδικής Γραμματείας Δασών του ανωτέρω Υπουργείου με τους νόμιμους αναπληρωτές τους και γ) έναν ειδικό επιστήμονα ερευνητή, του κλάδου ΠΕ2 Δασολογικού, του Ινστιτούτου Δασικής Έρευνας του Ε.Γ.Ο. «ΔΗΜΗΤΡΑ», με τον αναπληρωτή του. Τα παραπάνω μέλη με τους αναπληρωτές τους ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

4. Τον Νομικόν Σύμβουλον του Κράτους απόντα ή κωλυόμενον, αναπληροί ο αρχαιότερος πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οπότε του Συμβουλίου προεδρεύει ο Γενικός Διευθυντής Δασών. Τον Γενικόν Διευθυντήν Δασών, ελλείποντα, απόντα ή κωλυόμενον, αναπληροί ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής δασών, τους προϊσταμένους διευθύνσεων οι αμέσως νεώτεροι τούτων και τον καθηγητήν έτερος καθηγητής του αυτού Τμήματος της αυτής Σχολής, αμφοτέρων τούτων οριζομένων δι'αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας κατόπιν προτάσεως του οικείου συλλόγου καθηγητών. Χρέη εισηγητών ασκούν οι καθ'ύλην αρμόδιοι προϊστάμενοι διευθύνσεων ή τμημάτων της Γενικής Διεύθυνσεως Δασών, χρέη δε γραμματέως υπάλληλος της αυτής Γενικής Διεύθυνσεως, επί βαθμύ τουλάχιστον 5ω. Το Συμβούλιον συνεδριάζει εγκύρως παρόντων τρισάρων εκ των μελών του. Διά την ύπαρξιν πλειοψηφούσης γνώμης απαιτείται πάντως η ψήφος τριών εκ των μελών του συμβουλίου.

5. Διά π.δ/τος εκδομένου προτάσει των Υπουργών Προεδρίας Κυβερνήσεως και Γεωργίας καθορίζονται ειδικώτερον τα της οργανώσεως και λειτουργίας του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών. Μέχρι της εκδόσεως του Π.Δ/τος λειτουργεί το ήδη υφιστάμενον Συμβούλιον.

Άρθρο: 10

Ημ/νία: 27.09.2016

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Τίτλος Άρθρου

Περιφερειακά Συμβούλια και Επιτροπαί

Λήμματα

Νομαρχιακά Συμβούλια Δασών, Συγκρότηση, Αρμοδιότητες, Επιτροπές Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, Αρμοδιότητες, Συγκρότηση, Επιτροπές Αντιμετώπισης Δασοπυρκαϊών, Συγκρότηση, Αρμοδιότητες

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 Ν. 4351/2015 (Α' 164/04.12.2015).

===== - Η παρ. 2 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 57 του ν.4423/2016 (ΦΕΚ Α'182/27.9.2016).

Κείμενο Αρθρου

«1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδεται εντός ενός μηνός από την δημοσίευση του παρόντος, συγκροτούνται σε κάθε νομό, μία ή περισσότερες Τεχνικές Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων επί των πράξεων χαρακτηρισμού που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 998/1979. Οι Επιτροπές γνωμοδοτούν και για κάθε άλλο θέμα που παραπέμπεται σε αυτές σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

«2. Οι Επιτροπές που συγκροτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 αποτελούνται από: α) έναν δασολόγο της Διεύθυνσης Συντονισμού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης με υπηρεσιακή θητεία τουλάχιστον 15 ετών ή δασολόγο που υπηρετεί σε νομό της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης διάφορο εκείνου, σε έκταση του οποίου αναφέρεται η κρινόμενη πράξη χαρακτηρισμού, με υπηρεσιακή θητεία τουλάχιστον 15 ετών, ως πρόεδρος, β) έναν δασολόγο ή δασοπόνιο της Διεύθυνσης Δασών όμορου νομού ή όμορου Δασαρχείου με αυτόν που εξέδωσε την πράξη χαρακτηρισμού, γ) έναν γεωπόνο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Περιφέρειας, δ) έναν τοπογράφο μηχανικό ή πολιτικό μηχανικό ή υπομηχανικό της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Περιφέρειας, ως μέλη, με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Χρέη γραμματέα ανατίθενται σε υπάλληλο της Διεύθυνσης Δασών του νομού, προτεινόμενο από τον προϊστάμενο αυτής, με το νόμιμο αναπληρωτή του. Οι Επιτροπές συνεδριάζουν στην έδρα της Διεύθυνσης Δασών του νομού, σε έκταση του οποίου αναφέρεται η πράξη χαρακτηρισμού, εκτός εάν καθορίζεται διαφορετικός τόπος συνεδρίασης με την απόφαση συγκρότησης».

3. Στα μέλη και τους γραμματείς των επιτροπών της παραγράφου 1 δεν καταβάλλεται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε αυτές. Για τις αποφάσεις των Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων που εκδόθηκαν υπό την ισχύ του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το παρόν, καταβάλλεται στα μέλη και τους γραμματείς των οικείων επιτροπών αποζημίωση, το ύψος της οποίας, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο, καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Υποθέσεις που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμούν ενώπιον των Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων του άρθρου 10 του ν. 998/1979 είτε λόγω αναπομπής τους με δικαστική απόφαση είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο, εξετάζονται από τις Επιτροπές της παραγράφου 1 του παρόντος, κατά τη διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Ομοίως εξετάζονται από τις Επιτροπές αυτές και οι υποθέσεις, για τις οποίες εκδίδονται δικαστικές αποφάσεις ακυρωτικές πράξεων των ανωτέρω Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων για μη νόμιμη συγκρότησή τους λόγω συμμετοχής δικαστικού λειτουργού.

5. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης των υποθέσεων που εκκρεμούσαν ενώπιον των προβλεπομένων από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της από την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4280/2014, Δευτεροβαθμίων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, εντός του οριζομένου στην παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 εξαμήνου για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις αυτές μεταβιβάζονται και εξετάζονται από τις Τεχνικές Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων της παραγράφου 1 του παρόντος.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, όπου στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας αναφέρονται οι Επιτροπές Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, νοούνται οι Τεχνικές Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων.»

Άρθρο: 11

Ημ/νία: 03.12.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Σχόλια

Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με τη παρ. 15 άρθρ. 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275).

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 12

Ημ/νία: 03.12.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Σχόλια

Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με τη παρ. 15 άρθρ. 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275).

Κείμενο Άρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 13

Ημ/νία: 03.12.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Σχόλια

Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με τη παρ. 15 άρθρ. 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275).

Κείμενο Άρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο: 14

Ημ/νία: 27.09.2016

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Προσωρινή επίλυσις αμφισβητήσεων

Λήμματα

Διαδικασία χαρακτηρισμού περιοχής ως δάσος ή δασική έκταση, Εκδοση αιτιολογημένης πράξης Δασάρχη, Προβολή αντιρρήσεων

Σχόλια

- Η παρ. 10 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4315/2014 (Α' 269/24.12.2014). ===== - Η περίπτ. α' της παρ.8 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν.4423/2016 (ΦΕΚ Α'182/27.9.2016).

Κείμενο Άρθρου

«1. Μέχρι την ανάρτηση του δασικού χάρτη, ο χαρακτηρισμός μίας περιοχής ή τμήματος της επιφανείας της γης ως υπαγομένης ή μη στις περιπτώσεις του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και ο καθορισμός των ορίων τούτων για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού, όπως και ο προσδιορισμός της κατηγορίας στην οποία ανήκει κατά τις στο άρθρο 4 διακρίσεις, ενεργείται μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχοντος έννομο συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως με πράξη του κατά τόπον αρμοδίου δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών εάν στο νομό δεν υφίσταται Δασαρχείο.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο πράξη, εκδίδεται μετά από σχετική εισήγηση αρμοδίου δασολόγου και αιτιολογείται προσηκόντως με βάση τα τυχόν υφιστάμενα στοιχεία φωτογραφίσεως και χαρτογραφίσεως της περιοχής, με τη μορφολογία του εδάφους, το είδος, τη σύνθεση, την έκταση της βλαστήσεως και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής, τις τυχόν επελθούσες διαχρονικές αλλοιώσεις ή καταστροφές, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο για το χαρακτηρισμό της εκτάσεως.

3. Η πράξη αυτή επιδίδεται στον υποβάλλοντα τη σχετική αίτηση ιδιώτη ή νομικό πρόσωπο ή δημόσια υπηρεσία εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της με υπάλληλο της δασικής αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και κοινοποιείται εντός της ίδιας προθεσμίας στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου, στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης του άρθρου 15 του ν. 2742/1999 (Α'207), εφόσον υπάρχει, στον ΟΠΕΚΕΠΕ και στον οικείο δήμο, ο οποίος την αναρτά επί ένα (1) μήνα στον πίνακα ανακοινώσεων του. Ανακοίνωση περί της σύνταξης της ως άνω πράξης και της αποστολής αυτής στον οικείο δήμο, με περίληψη του περιεχομένου της δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον τοπικές εφημερίδες ή σε μία τοπική και μία εφημερίδα των Αθηνών ή της Θεσσαλονίκης. Η ως άνω πράξη μετά του συννημένου τοπογραφικού διαγράμματος αναρτάται εντός της δεκαήμερης προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας σε ειδικά προς τούτο καταχωρισμένο δικτυακό τόπο. Με την ανάρτηση της απόφασης στον ειδικό αυτό δικτυακό τόπο, η οποία αντιστοιχεί με επιβαλλόμενη από το νόμο δημοσίευση, τεκμαίρεται η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο προκειμένου να ασκήσει οποιοδήποτε ένδικο μέσο.

4. Κατά της πράξης του δασάρχη επιτρέπονται αντιρρήσεις, ενώπιον της κατά το άρθρο 10 του παρόντος νόμου επιτροπής του νομού, στην οποία βρίσκεται η υπό αμφισβήτηση έκταση ή το μεγαλύτερο τμήμα αυτής, από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ατελώς, όπως και από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον κατόπιν καταβολής παραβόλου. Το ανωτέρω παράβολο κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό, Ειδικός Φορέας Δασών και διατίθεται κατά προτεραιότητα για την αποζημίωση των μελών της ανωτέρω Επιτροπής, διατιθέμενου του τυχόν υπολοίπου για τους σκοπούς του Πράσινου Ταμείου. Οι αντιρρήσεις ασκούνται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από της κατά τα ανωτέρω επιδόσεως και κοινοποιήσεως ή, σε κάθε άλλη περίπτωση, από την ανάρτηση. Η Επιτροπή αποφαινεται αιτιολογημένα εντός προθεσμίας ενός εξαμήνου από της υποβολής των αντιρρήσεων αφού λάβει υπόψη το σχετικό φάκελο και τις προτάσεις του ενδιαφερομένου ως άνω ιδιώτη, νομικού προσώπου ή δημοσίας υπηρεσίας. Για το σκοπό αυτόν μπορεί να διενεργήσει και αυτοψία προς μόρφωση ασφαλέστερης γνώμης, περί της υφισταμένης στην περιοχή κατάστασης. Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η οικεία Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, οφείλει να χορηγήσει εντός διμήνου από την υποβολή της αίτησης αυτής, βεβαίωση περί της σιωπηρής απόρριψης των αντιρρήσεων, εκτός εάν αποφανθεί, εντός του ανωτέρω διμήνου από την υποβολή της αίτησης επί των εκκρεμών αντιρρήσεων. Η εξέταση των αντιρρήσεων στην περίπτωση αυτή γίνεται κατά προτεραιότητα. Μετά την άπρακτη πάροδο του διμήνου τεκμαίρεται σιωπηρή απόρριψη των αντιρρήσεων.

5. Η απόφαση της Επιτροπής επί των αντιρρήσεων επιδίδεται, κοινοποιείται και αναρτάται στο δικτυακό τόπο κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Με την ανάρτηση αυτή, η οποία αντιστοιχεί με επιβαλλόμενη από το νόμο δημοσίευση, τεκμαίρεται η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, προκειμένου να ασκήσει αίτηση ακυρώσεως.

6. Ο χαρακτηρισμός μίας έκτασης ως έχουσας δασικό χαρακτήρα ή μη, καθίσταται οριστικός και αμετάκλητος όταν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων ενώπιον της Επιτροπής ή αιτήσεως ακυρώσεως κατά της αποφάσεως της Επιτροπής ή εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου επί της αιτήσεως ακυρώσεως. Περί της συνδρομής του οριστικού και αμετάκλητου χαρακτηρισμού της έκτασης, χορηγείται σχετικό πιστοποιητικό από τον οικείο δασάρχη, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

7. Με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στην παράγραφο 8β του παρόντος άρθρου, αν η έκταση έχει χαρακτηριστεί ως μη έχουσα δασικό χαρακτήρα, η προθεσμία για την άσκηση αντιρρήσεων, η άσκηση αυτών, καθώς και η προθεσμία και η άσκηση ενδίκων μέσων κατά της αποφάσεως της Επιτροπής, αναστέλλουν αυτοδικαίως την εκτέλεση της πράξης.

8. Ο δασάρχης κατά την άσκηση της αρμοδιότητας του παρόντος άρθρου, οφείλει να απόσχει του χαρακτηρισμού εάν για τη συγκεκριμένη έκταση έχει προηγηθεί η κήρυξη αυτής ως αναδασωτέας με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 67 του νόμου αυτού ή εάν διαπιστώσει αιτιολογημένα ότι μία έκταση, η οποία είχε κατά το παρελθόν δασικό χαρακτήρα, τον έχει απωλέσει για κάποιους από του λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος και στο άρθρο 38 του παρόντος νόμου. Εκτάσεις που περιλαμβάνονται εντός των ορίων ευρύτερων εκτάσεων που κηρύχθηκαν αναδασωτέες και εξαιρούνται της αναδάσωσης με λεκτική διατύπωση στις σχετικές περί

κηρύξεως της αναδάσωσης αποφάσεις, χωρίς να έχουν αποτυπωθεί τα όριά τους στα τοπογραφικά διαγράμματα που συνοδεύουν τις ως άνω αποφάσεις, χαρακτηρίζονται χωρίς μερική άρση τους, εφόσον από το περιεχόμενο της πράξης τεκμηριώνεται ο διαχρονικός μη δασικός χαρακτήρας τους.

8. «α. Ο χαρακτήρας των εκτάσεων επί των οποίων σχεδιάζεται η ανάπτυξη μεγάλων επενδύσεων, ή η λειτουργία Επιχειρηματικών Πάρκων του Ν. 3982/2011 ή τουριστικών εγκαταστάσεων ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης, διαχείρισης ή επεξεργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων, ή η εγκατάσταση μεγάλων έργων υποδομής, μεταλλείων, λατομείων ως και σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ. με χρήση Α.Π.Ε., συμπεριλαμβανομένων των έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εσωτερικής οδοποιίας και οδοποιίας πρόσβασης και των λοιπών συνοδών έργων, καθώς και των εκτάσεων για τις οποίες απαιτείται πράξη χαρακτηρισμού για τη σύνταξη της έκθεσης που προβλέπεται στην περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2882/2001, όπως ισχύει εξετάζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος κατά απόλυτη προτεραιότητα, σε χρόνο που δεν υπερβαίνει τις σαράντα πέντε (45) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης, ενώ οι κατά την παράγραφο 3 αντιρρήσεις στις ανωτέρω περιπτώσεις εισάγονται για εξέταση στην Τεχνική Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων του άρθρου 10 του Ν. 998/1979 ως ισχύει στην πρώτη μετά την ημερομηνία υποβολής τους συνεδρίαση». β. Η πράξη χαρακτηρισμού, στις περιπτώσεις του ανωτέρω εδαφίου α', μετά τη νόμιμη δημοσιοποίησή της έχει το τεκμήριο νομιμότητας και εκτελείται, ακόμη και αν με αυτή η υπόψη έκταση έχει χαρακτηριστεί ως μη δασική. γ. Εφόσον η εγκατάσταση σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε. σχεδιάζεται σε έκταση που υπάγεται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και ως προς την κυριότητά της ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 η άδεια εγκατάστασης του σταθμού εκδίδεται μόνο αν εξασφαλιστεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης ή μίσθωσης της έκτασης αυτής από τον ιδιοκτήτη της.

9. Οι πράξεις του δασάρχη και οι αποφάσεις των Επιτροπών που εκδίδονται κατά τις προηγούμενες παραγράφους, με τις οποίες περιοχές ή τμήματά τους χαρακτηρίζονται ως δάση ή δασικές εκτάσεις, λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη κατά την κατάρτιση του δασικού χάρτη και τη σύνταξη του δασολογίου της αντίστοιχης περιοχής.»

«10. Αν ο χαρακτηρισμός μιας περιοχής ή τμήματος επιφανείας γης έχει γίνει με έγγραφο πληροφοριακού χαρακτήρα του αρμοδίου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών που εκδόθηκε μετά την 11η Ιουνίου 1975 και έως το τέλος Απριλίου του έτους 1981, ημερομηνία εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, χωρίς να ακολουθηθεί η προβλεπόμενη ενδικοφανής διαδικασία του παρόντος άρθρου, θεωρείται τελεσίδικος και ο χαρακτήρας της έκτασης αυτής δεν επανεξετάζεται. Τυχόν ασκηθείσες προσφυγές στις οικείες επιτροπές του άρθρου 10 του παρόντος νόμου θεωρούνται, εφόσον υποβληθεί αίτηση παραίτησης του προσφεύγοντα, ως μη ασκηθείσες.»

Άρθρο: 15

Ημ/νία: 27.08.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΕΣ ΟΔΟΙ

Τίτλος Άρθρου

Δασικά οδοί

Λήμματα

Δασικοί οδοί, Διανοίξεις, Αποζημιώσεις, Άρση διαφωνιών από το αρμόδιο Ειρηνοδικείο

Σχόλια

Η παρ. 7 προστέθηκε με τη παρ. 1 άρθρ. 59 Ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α 200), της οποίας παρ. η ισχύς αρχίζει από 27.8.1998.

Κείμενο Άρθρου

1. Δασικά οδοί είναι αι κατασκευαζόμενοι εντός ή εις τας παρυφάς δασών ή δασικών εκτάσεων και εξυπηρετούσαι την προστασίαν και εκμετάλλευσιν τούτων, ή την πρόσβασιν προς υφισταμένας τεχνικάς εγκαταστάσεις ή αισθητικά τοπία, ή την εκτέλεσιν και συντήρησιν δασικών έργων ή τας

μεταφοράς δασικών προϊόντων και μη συμπίπτουσαι μετά του εθνικού, επαρχιακού ή κοινοτικού οδικού δικτύου της Χώρας.

2. Ιδιοκτήται ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων, ως και οι διακάτοχοι δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, υποχρεούνται να επιτρέπουν την διά μέσω τούτων διάνοιξιν δασικών οδών, εφ'όσον αύται κατασκευάζονται επί τη βάσει του εγκεκριμένου προγράμματος δασικής οδοποιίας. Οι εν λόγω ιδιοκτήται ή διακάτοχοι δύνανται να προβαίνουν εις την διάνοιξιν δασικών οδών εντός των ιδιοκτησιών ή των

διακατεχομένων εκτάσεων μόνον κατόπιν αδείας του διευθυντού δασών του νομού, εκδιδομένης μετ'εισήγησιν του αρμοδίου δασάρχου, διά την εξυπηρέτησιν τινός εκ των εν παρ.1 σκοπών.

3. Κύριος ή διακάτοχος εδάφους, διά μέσου του οποίου καθίσταται αναγκαία η διάνοιξις προσωρινής δασικής οδού προς διευκόλυνσιν μεταφοράς δασικών προϊόντων εξ υπερκειμένων ή παρακειμένων δασών, υποχρεούται να αφήση ελευθέραν την διάνοιξιν ταύτην κατά τους όρους τους τιθεμένους υπό της δασικής αρχής, δικαιούμενος εις πλήρη αποζημίωσιν εκ μέρους του κυρίου ή κατόχου των προϊόντων ή του μεταφέροντος ταύτα διά πάσαν θετικήν ζημίαν προσγινομένην εις αυτόν εκ της διανοίξεως της ρηθείσης προσωρινής δασικής οδού. Εν διαφωνία, τα της αποζημιώσεως καθορίζονται υπό του αρμοδίου ειρηνοδικείου.

4. Δασικά οδοί, των οποίων η διαδρομή συμπίπτει εν όλω ή εν μέρει προς την διαδρομήν εθνικών ή επαρχιακών ή κοινοτικών οδών, διέπονται από τας περί κατασκευής και συντηρήσεως των τελευταίων τούτων διατάξεις. Είναι πάντως δυνατή, κατόπιν κοινής αποφάσεως των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Γεωργίας, η ανάθεσις της κατασκευής ή συντηρήσεως και ανακαινίσεως των οδών τούτων εις την δασικήν υπηρεσίαν.

5. Η διάνοιξις δασικών οδών διερχομένων διά μέσου ή εις τας παρυφάς ανεγνωρισμένων αρχαιολογικών χώρων είναι δυνατή μόνον κατόπιν εγκρίσεως του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών, διδομένης μετά γνώμην του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και κατά τους όρους ταύτης.

6. Ο προγραμματισμός, η μελέτη, η κατασκευή και συντήρησις των δασικών οδών ενεργούνται κατά τα εις το επόμενον άρθρον γενικώς περί των λοιπών δασικών έργων οριζόμενα.

"7. Οι Δασικές Αρχές, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της

Περιφέρειας, για λόγους προστασίας της άγριας πανίδας, της αυτοφυούς χλωρίδας και των βιοτόπων τους, δύνανται να απαγορεύουν τη διέλευση τροχοφόρων οχημάτων στο δασικό οδικό δίκτυο. Με την ανωτέρω απόφαση καθορίζονται ο χρόνος και ο χώρος της απαγόρευσης, οι τυχόν εξαιρέσεις (αγρότες για καλλιέργεια, βοσκοί κ.λπ.), καθώς και όλα τα τεχνικά έργα και μέσα που απαιτούνται για την υλοποίηση της ανωτέρω απαγόρευσης (μπάρες, πινακίδες κ.α.)".

Άρθρο: 16

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τίτλος Άρθρου

Ειδικά δασοτεχνικά έργα

Λήμματα

Υπηρεσίες ειδικών δασοτεχνικών έργων και εργασιών, Αρμοδιότητα, Εκτέλεση προγραμμάτων, Καταλογισμός δαπανών

Σχόλια

Με την παρ. 2 άρθ. 120 Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α 101) ορίζεται ότι στις περιπτώσεις που επιτρέπεται, με την παρ. 4 του άρθρου αυτού καθώς και με την παρ. 2 του άρθρου 42 του παρόντος Ν. 998/1979, επιδότηση μέχρι του συνόλου της πραγματοποιημένης για την αναδάσωση ή την εκτέλεση των

δασοτεχνικών έργων δαπάνης και οι ιδιοκτήτες ή διακάτοχοι δασών και δασικών εκτάσεων αδυνατούν ή αρνούνται να εκτελέσουν τις σχετικές με την αναδάσωση εργασίες, το Κράτος με δαπάνες που πραγματοποιεί ακωλύτως τις εργασίες αυτές με τις δασικές υπηρεσίες του.

Κείμενο Αρθρου

1. Αι αρμόδιαι υπηρεσίαι δασοτεχνικών έργων μεριμνούν δια την κατασκευήν των πάσης φύσεως τεχνικών έργων και την εκτέλεσιν των πάσης φύσεως εργασιών προστασίας και αναπτύξεως των δασών και δασικών εκτάσεων. Ειδικώτερον εις την αρμοδιότητα των ως άνω υπηρεσιών ανήκει ο προγραμματισμός, η μελέτη και εκτέλεσις των έργων και εργασιών της δασικής οδοποιίας, ως αύτη ορίζεται εν άρθρ. 15, των δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων και δασικών κτιρίων, της δασοτεχνικής διευθετήσεως χειμάρρων και των προστατευτικών αναδασώσεων, βελτιώσεως ορεινών βοσκοτόπων, τοποθετήσεως πινακίδων, κατασκευής υδατοδεξαμενών και υδραγωγών, ως και συντηρήσεως ή επισκευής των εν γένει τεχνικών έργων και εγκαταστάσεων. Ο Υπουργός Γεωργίας δύναται δι' αποφάσεώς του δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να αναθέτη εις τας ως άνω υπηρεσίας δασοτεχνικών έργων και παν έτερον έργον αναφερόμενον εις την προστασίαν ή ανάπτυξιν των δασών, ανήκον εις την αρμοδιότητα ετέρων υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας. Ομοίως, διά κοινών αποφάσεων του Υπουργού Γεωργίας και του κατά περίπτωσιν αρμοδίου Υπουργού δύναται να ανατίθενται εις τας ως άνω δασοτεχνικάς υπηρεσίας και έτερα έργα υπαγόμενα εις την αρμοδιότητα άλλων Υπουργείων.

2. Εις τα δημόσια δάση και δασικάς εκτάσεις, τα κατά την προηγουμένην παράγραφον έργα εκτελούνται επί τη βάσει πενταετούς προγράμματος καταρτιζομένου υπό της δασικής υπηρεσίας, δι' ένα έκαστον νομόν ή πλείονας συνορευόντας νομούς και καθορίζοντος την ιεράρχησιν τούτων από πλευράς σπουδαιότητος και επείγοντος. Τα εν λόγω πενταετή προγράμματα εγκρίνονται υπό του Υπουργού Γεωργίας μετά γνώμην του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών, εις ό μετέχει μετά ψήφου διά την επ' αυτών συζήτησιν και ο Γενικός Διευθυντής Εγγείων Βελτιώσεων. Αι διά τα έργα ταύτα αναγκαιούσαι μελέται συντάσσονται είτε απ' ευθείας υπό της δασικής υπηρεσίας είτε κατόπιν αναθέσεως κατά τας περί εκπονήσεως μελετών του Δημοσίου διατάξεις. Τα έργα δασοτεχνικής διευθετήσεως χειμάρρων και βελτιώσεως των ορεινών εδαφών, άτινα έχουν άμεσον σχέσηιν με αντίστοιχα πεδινά εγγειοβελτιωτικά έργα ή άλλα μεγάλα δημόσια έργα (αεροδρόμια, τεχνητάί λίμναι, φράγματα, διάνοιξιν εθνικών οδών κλπ.), εντάσσονται κατά προτεραιότητα εις τα ως άνω πενταετή προγράμματα. Αι δαπάναι εκτελέσεως των ως άνω έργων δύναται να βαρύνουν εν όλω ή εν μέρει τους προϋπολογισμούς των αντιστοίχων εγγειοβελτιωτικών ή υδροηλεκτρικών ή άλλων δημοσίων έργων κατόπιν κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Γεωργίας, ως και του κατά περίπτωσιν ως εκ του αντικειμένου του δημοσίου έργου αρμοδίου Υπουργού.

3. Τα κατά την παρ.1 δασικά έργα και εργασίαι εκτελούνται προκειμένου περι δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων παρά της δασικής υπηρεσίας είτε δι' αυτεπιστασίας είτε δι' εργολαβίας, μετ' απόφασιν του Υπουργού Γεωργίας ή του οικείου νομάρχου. Διά π.δ/τος εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Γεωργίας καθορίζονται ειδικώτερον και κατά παρέκκλισιν από πάσης άλλης διατάξεως αφορώσης γενικώς εις τα δημόσια έργα, τα της χρηματοδοτήσεως αυτών και διαχειρίσεως των σχετικών πιστώσεων, αι κατηγορίαι, κατά είδος ή ύψος απαιτουμένης δαπάνης, των

δι' αυτεπιστασίας εκτελουμένων έργων, ως και των έργων ων η εκτέλεσις είναι δυνατή άνευ διαγωνισμού, τα της προκηρύξεως, διενεργείας και εκτελέσεως των σχετικών διαγωνισμών, τα της επιβλέψεως και παραλαβής, τα του τρόπου συντηρήσεως των ως είρηται έργων, καθώς και πάσα άλλη λεπτομέρεια σχετική προς την εκτέλεσιν των δασοτεχνικών έργων.

4. Εις τα ιδιωτικά ή διακατεχόμενα δάση και δασικάς εκτάσεις τα αναγκαία προστατευτικά τεχνικά έργα πραγματοποιούνται υποχρεωτικώς υπό των ιδιοκτητών ή διακατόχων συμφώνως προς τας εγκεκριμένας δασοπονικάς μελέτας ή σχέδια και τα σχετικά προγράμματα της δασικής υπηρεσίας. Διά την αντιμετώπισιν των δαπανών των έργων τούτων, οι ιδιοκτήται ή διακάτοχοι επιδοτούνται υπό του Κράτους μέχρι ποσοστού 100% της πραγματοποιουμένης δαπάνης. Εν αδυναμία ή αρνήσει των ιδιοκτητών ή διακατόχων, τα ανωτέρω αναγκαία προστατευτικά έργα εκτελούνται μερίμνη της δασικής υπηρεσίας, οι δε ιδιοκτήται ή διακάτοχοι υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ακώλυτον την διακίνησιν των συνεργείων, μηχανημάτων και υλικών και να μεριμνούν διά την διατήρησιν των εκτελουμένων έργων και ιδιαιτέρως διά την διαφύλαξιν και ανάπτυξιν των φυτευομένων

δενδρυλλίων. Το ήμισυ της δαπάνης διά την εκτέλεσιν των ως άνω έργων υπό της δασικής υπηρεσίας καταλογίζεται εις βάρος των ιδιοκτητών ή διακατόχων και εισπράττεται τμηματικώς εντός τετραετίας ως δημόσιον έσοδον, πλην αν πρόκειται περί δασών ή δασικών εκτάσεων μη αποφερόντων αποδεδειγμένως έσοδα εκ της εκμεταλλεύσεως αυτών επαρκή διά την αντιμετώπισιν των ετησίων δόσεων της ως άνω δαπάνης, οπότε η δαπάνη καλύπτεται συνολικώς υπό του Δημοσίου.

Άρθρο: 17

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Ανανέωσις και βελτίωσις δασών

Λήμματα

Δασοπονία και διαχείριση των δημοσίων δασών, Δασοπολιτική επιτήρηση ιδιωτικών δασών, Πρόνοια για την ανανέωση και βελτίωση δασών, δασικών εκτάσεων και συστάδων, Διάθεση ποσοστού εσόδων, Μη επιδότηση των μη συμμορφουμένων, Παροχή πιστώσεων

Κείμενο Άρθρου

1. Κατά την άσκησιν της δασοπονίας και την εν γένει διαχείρισιν των δημοσίων δασών, ως και κατά την εφαρμογήν της δασοπολιτικής επιτηρήσεως του Κράτους επί των ιδιωτικών δασών, λαμβάνεται υποχρεωτικώς πρόνοια ανανέωσεως και βελτιώσεως αυτών δι'αναγεννητικών και αναγωγικών υλοτομιών εν συνδυασμώ με ενδεικνυομένας και επιτρεπομένας ενερητινώσεις ή επί μέρους αναδασώσεις, ώστε να εξασφαλίζεται, εν όψει και της φύσεως του εδάφους και του είδους της δασικής βλαστήσεως, η σπερμοφυής μορφή αυτών.
  2. Εις τας δασικές εκτάσεις και εις τα πρεμνοφυή δάση λαμβάνεται υποχρεωτικώς μέριμνα διά την ανανέωσιν και βελτίωσιν των δασικών συστάδων.
  3. Αι κατά τας παρ.1 και 2 υποχρεώσεις βαρύνουν: α) Το Δημόσιον, ως προς τα δημόσια και μη υπό τρίτων διακατεχόμενα δάση και δασικές εκτάσεις, β) τους ιδιοκτήτας, ως προς τα αναγνωρισμένα ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις, γ) τους διακατόχους, ως προς τα διακατεχόμενα δάση και δασικές εκτάσεις του Δημοσίου. Αι υποχρεώσεις αύται ισχύουν ανεξαρτήτως της εκτάσεως εκάστης ιδιοκτησίας.
  4. Άπαντες οι ιδιοκτήται ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων (δήμοι, κοινότητες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα) υποχρεούνται να διαθέτουν κατ'έτος μέχρι τα τριάκοντα επί τοις εκατόν των εκ της εκμεταλλεύσεως ή εκμισθώσεως αυτών καθαρών εσόδων διά την μερίμνη των ιδίων εκτέλεσιν δασικών έργων, διάνοιξιν οδών, φύτευσιν ή καλλιέργειαν ταχυαυξών ειδών, διενέργειαν αναδασώσεων, ως και βελτίωσιν ή επέκτασιν της δασικής βλαστήσεως επί της ιδιοκτησίας των. Η ως άνω διάταξις εφαρμόζεται αναλόγως και επί διακατεχομένων δασών ή δασικών εκτάσεων.
- Οι μη συμμορφούμενοι εις την διά της παρούσης παραγράφου θεσπιζομένην υποχρέωσιν δεν θα τυγχάνουν επιδοτήσεως κατ'άρθρ.16 του παρόντος νόμου ουδέ των χορηγουμένων οικονομικών κινήτρων βάσει του Ν.Δ.131/1974 και δεν θα δανειοδοτούνται υπό της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος. Η μη συμμόρφωσις του δασοκτήμονος βεβαιούται δι'αποφάσεως του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δασών, εκδιδομένης κατόπιν ητιολογημένης εισηγήσεως του αρμοδίου Δασάρχου και εγκρινομένης υπό του Νομάρχου.
5. Τα οικεία νομαρχιακά Ταμεία Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών δύνανται να παρέχουν πιστώσεις προς εκτέλεσιν δασικών έργων και έργων αναδασώσεως ή βελτιώσεως και αναπτύξεως ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων, προς ανάπτυξιν της δασικής παραγωγής αυτών ή διατήρησιν του αισθητικού ή προστατευτικού χαρακτήρος αυτών. Αι πιστώσεις αύται διέπονται υπό των διατάξεων του Ν.Δ.131/1974 περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων εις την γεωργικήν, κτηνοτροφικήν, δασικήν και αλιευτικήν παραγωγήν ως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο: 18

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Επιτήρησης

Λήμματα

Επιτήρηση δασών και δασικών εκτάσεων

Κείμενο Άρθρου

1. Αι δασικά αρχαί μεριμνούν διά την αδιάλειπτον και αποτελεσματικήν επιτήρησιν των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων προς φύλαξιν αυτών εκ των κινδύνων πυρκαϊών, παρανόμων υλοτομιών, εκχερσώσεων και βοσκήσεων, την φύλαξιν των δασικών έργων, την προστασίαν της αγρίας πανίδος και την πρόληψιν δασικών αδικημάτων. Διά την φύλαξιν και προστασίαν των ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων μεριμνούν οι ιδιοκτήται τούτων, υπό την επίβλεψιν της δασικής υπηρεσίας.

2. Εις τα δάση και τας δασικάς εκτάσεις, εγκαθίστανται παρατηρητήρια ή φυλάκεια, εφοδιασμένα δι'ενσυρμάτων ή ασυρμάτων τηλεφωνικών συσκευών επικοινωνίας μετά των πλησιεστέρων δασικών και αστυνομικών αρχών.

3. Αι δασικάι υπηρεσίαι εφοδιάζονται δι'αυτοκινήτων οχημάτων επιβατικών, φορτηγών και πυροσβεστικών, ως επίσης διά προωθητήρων και άλλων αναγκαίων διά την εκτέλεσιν της αποστολής των μηχανημάτων και εργαλείων.

Άρθρο: 19

Ημ/νία: 24.12.2003

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Προστασία Χλωρίδος και Πανίδος

Λήμματα

Προστασία χλωρίδας και πανίδας

Σχόλια

Η φράση εντός εισαγ. της παρ. 2 προστέθηκε με τη παρ. 2α άρθρ. 62 Ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α 200), της οποίας φράσης η ισχύς αρχίζει από 27.8.1998. Η παρ. 3 προστέθηκε με τη παρ. 3β άρθρ. 62 Ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α 200), της οποίας παρ. η ισχύς αρχίζει από 27.8.1998. Η νέα παρ. 3 και η παρ. 4 προστέθηκαν με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003, παρόλο που παραδόξως υπήρχε ήδη άλλη παρ. 3.

Κείμενο Άρθρου

1. Τα υπό του παρόντος νόμου προβλεπόμενα ιδιαίτερα προστατευτικά μέτρα αφορούν και την εντός των δασών και των δασικών εκτάσεων αγρίαν πανίδα ως και την λοιπήν χλωρίδα.

2. Οι όροι των διεξαγομένων επί των υφισταμένων ειδών αγρίας πανίδος και αυτοφυούς χλωρίδος ερευνών, τα ειδικότερα μέτρα προστασίας τούτων "και των βιοτόπων τους, καθώς και οι κατάλογοι αυτών" και τα της συνεργασίας της δασικής υπηρεσίας μετά των υπηρεσιών προστασίας του περιβάλλοντος και άλλων ενδιαφερομένων δια τα ως άνω είδη υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μουσείων κλπ.) καθορίζονται δια π. δ/τος, εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Συντονισμού και Γεωργίας.

"3. Με το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Γεωργίας να ρυθμίζει με απόφασή του ειδικότερα θέματα, θέματα τοπικού ενδιαφέροντος, καθώς και τεχνικά ή λεπτομερειακά θέματα του προεδρικού αυτού διατάγματος".

«3. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας μπορεί να απαγορεύεται ή να επιτρέπεται υπό όρους η εισαγωγή κάθε είδους ξυλείας, φυτών, σπόρων, φυτοχώματος ή άλλων υλικών ή προϊόντων που είναι φορείς βλαπτικών οργανισμών ή φυτονόσων της δασικής βλάστησης και των προϊόντων της, καθώς και η χρήση χημικών ουσιών που μπορεί να προκαλέσει βλάβη ή φθορά στη δασική βλάστηση και γενικότερα στο δασικό περιβάλλον.

4. Κατά τη διαχείριση των δασών και των δασικών εκτάσεων λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας σε όλα της τα επίπεδα (γενετική, ειδών, οικοσυστημάτων και τοπίου).»

Άρθρο: 20

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Πινακίδες

Λήμματα

Πινακίδες στα δάση και στις δασικές εκτάσεις

Κείμενο Άρθρου

1. Εντός των δασών και δασικών εκτάσεων ή εις τας παρυφάς ή τας εισόδους αυτών και εις επίκαιρα κατά την κρίσιν του οικείου δασάρχου σημεία, ως και εις παρακειμένας οδούς, παραλίας, ή άλλας κοινής χρήσεως εκτάσεις τοποθετούνται υποχρεωτικώς πινακίδες: α) Ρυθμιστικά, διά των οποίων απαγγέλλεται ή υπομνησकेται απαγόρευσις ή υποχρέωσις και β) πληροφοριακά, παρέχουσαι ενδείξεις περί υφισταμένων κινδύνων, κατευθύνσεων, τοπωνυμιών, αποστάσεων υψομετρικής διαφοράς, χρησίμων εγκαταστάσεων κλπ.

2. Αι διαστάσεις, ο χρωματισμός, το ειδικώτερον περιεχόμενον και πάσα άλλη λεπτομέρεια δια την κατασκευήν και τοποθέτησιν των πινακίδων τούτων καθορίζονται δι' αποφάσεων του Υπουργού Γεωργίας.

Άρθρο: 21

Ημ/νία: 24.12.2003

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Ανάπτυξις φιλοδασικού πνεύματος

Λήμματα

Ανάπτυξη φιλοδασικού πνεύματος, Επιχορηγήσεις

Σχόλια

- Η παρ. 4 προστέθηκε και η παρ. 5, της οποίας η προηγούμενη εκδοχή καταργήθηκε με το άρθρο 23 παρ. 10 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003, φέρεται τελικά ότι αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παρ. 7 του ίδιου νόμου.

Κείμενο Άρθρου

1. Το Υπουργείον Γεωργίας δύναται να προβαίνει δαπάναις του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών:

α) Εις την σύνταξιν, εκτύπωσιν ή αγοράν προς πώλησιν ή δωρεάν διανομήν βιβλίων, περιοδικών, φυλλαδίων ή άλλων εντύπων αποσκοπούντων εις την διάδοσιν των γνώσεων περί τα δάση και την προστασίαν αυτών, την ανάπτυξιν της δασοπονίας και την ενίσχυσιν του φιλοδασικού πνεύματος. β) Εις την παροχήν βραβείων διά την εκπόνησιν μελετών αφορωσών εις την διαχείρισιν, προστασίαν και βελτίωσιν ή ανάπτυξιν των ελληνικών δασών ή την συμμετοχήν εις εκθέσεις ή την ανάπτυξιν υποδειγματικών δασικών φυτειών.

γ) Εις την επιχορήγησιν εκπαιδευτικών ή κοινωφελών ιδρυμάτων διά την διενέργειαν ερευνών και την συντήρησιν του συλλεγομένου υλικού επί της εντός δασών και δασικών εκτάσεων αγρίας πανίδος και αυτοφυούς χλωρίδος. δ) Εις την επιχορήγησιν φιλοδασικών σωματείων διά την υπ'αυτών διενέργειαν αναδασώσεων ή την συμβολήν των εις την προστασίαν του πρασίνου και εν γένει την εκπλήρωσιν των σκοπών των.

ε) Εις την οργάνωσιν δασικών εκθέσεων.

2. Υπό των κατά τόπους δασαρχών ή των υπ'αυτούς υπαλλήλων του δασολογικού κλάδου ενεργούνται κατ'έτος εν συνεννοήσει μετά των αρμοδίων επιθεωρητών δημοτικής και μέσης εκπαιδεύσεως διαλέξεις και ομιλίας μετά επιδείξεων ή πρακτικών ασκήσεων προς τους μαθητάς των σχολείων της περιφερείας των, αφορώσαι εις την προστασίαν των δασών και την ανάπτυξιν του φιλοδασικού πνεύματος. Αι διαλέξεις αύται δέον να καλύπτουν χρόνον τουλάχιστον δύο ωρών κατ'έτος δι'εκάστην τάξιν.

3. Τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μέσα ενημερώσεως, υποχρεούνται, όπως εις τα εβδομαδιαία προγράμματα αυτών συμπεριλαμβάνουν εκπομπάς σχετικές με την ανάπτυξιν και προστασίαν της χλωρίδος και πανίδος.

«4. Για την περιβαλλοντική εκπαίδευση του κοινού και τη μετάδοση μηνυμάτων για την προστασία των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος, η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας δύναται να προβαίνει:

α) Στην έκδοση, παραγωγή και προμήθεια κάθε είδους ενημερωτικού για τα δάση και τη δασοπονία υλικού, όπως εντύπων, πινακίδων, φωτογραφιών, διαφανειών, κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών και λοιπών απαραίτητων μέσων.

β) Στην οργάνωσιν διεθνών και εθνικών συμποσίων, συνεδρίων και λοιπών εκδηλώσεων για τη δασοπονία και το δασικό περιβάλλον, κατασκηνώσεων, φιλοξενιών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών πάνω στα εθνικά δασοπονικά προβλήματα και ενδιαφέροντα.

γ) Στην οργάνωσιν, με ειδικά προγράμματα, ενημερωτικών και επιμορφωτικών σεμιναρίων συλλόγων, σχολείων, δασικών συνεταιρισμών και άλλων περιβαλλοντολογικών φορέων, για την προστασία του δάσους και του δασικού περιβάλλοντος.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας καθορίζεται η αμοιβή για τη συγγραφή βιβλίων, φυλλαδίων ή άλλων εντύπων που εκδίδονται από το Υπουργείο Γεωργίας, στα πλαίσια των σκοπών αυτής της παραγράφου.

Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή αυτής της παραγράφου βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών.

5. Για την εξυπηρέτηση των εργαζόμενων στα δάση δασικών υπαλλήλων, υλοτόμων και λοιπών δασεργατών επιτρέπεται η, εντός των δασών και δασικών εκτάσεων, εγκατάσταση από τις δασικές υπηρεσίες ξύλινων λυόμενων οικημάτων. Επιτρέπεται επίσης, στα πλαίσια της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα δασοπροστασίας και φυσικού περιβάλλοντος, μετά από έγκριση του Υπουργού Γεωργίας, η εγκατάσταση από τις δασικές υπηρεσίες ξύλινων λυόμενων οικημάτων σε επιλεγμένες θέσεις των ανωτέρω περιοχών και σε περιορισμένο αριθμό, μη δυνάμενο να υπερβεί τα τριάντα, για την παροχή καταλυμάτων σε επισκέπτες των δασών. Η μελέτη και εκτέλεση των παραπάνω έργων γίνεται κατά παρέκκλιση πολεοδομικών ή άλλων διατάξεων και

διέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 237 του Ν.Δ. 86/1969 «Δασικός Κώδιξ» (ΦΕΚ 7 Α'). Η επιτρεπόμενη χρήση και λειτουργία των οικημάτων που χρησιμοποιούνται ως καταλύματα επισκεπτών διέπεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας, που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της τουριστικής ή άλλης νομοθεσίας. Η διαχείριση τους διενεργείται από ειδικό φορέα που συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, μετά από γνώμη του ειδικού φορέα, μπορεί να παραχωρείται η διαχείριση τους σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις επιχειρήσεις τους ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.»

Άρθρο: 22

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Τίτλος Άρθρου

Δασικοί συνεταιρισμοί προστασίας

Λήμματα

Αναγκαστικοί και εκούσιοι δασικοί συνεταιρισμοί, Σκοπός

Κείμενο Άρθρου

1. Εάν εις την περιοχήν χαρακτηρισθείσαν ως επικίνδυνον κατά το άρθρ.

25 του παρόντος περιλαμβάνονται ιδιωτικά δάση ή δασικά εκτάσεις, ή διακατεχόμενα δημόσια δάση ή δασικά εκτάσεις, οι ιδιοκτήται αυτοτελών τμημάτων ή ιδανικών μεριδίων ή οι διακάτοχοι αυτών ενούνται υποχρεωτικώς εις ένα ή πλείονας αναγκαστικούς δασικούς συνεταιρισμούς προστασίας των ως άνω δασών ή δασικών εκτάσεων. Ομοίως εις τοιούτους αναγκαστικούς συνεταιρισμούς ενούνται υποχρεωτικώς οι ιδιοκτήται ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων ευρισκομένων εντός περιοχής χαρακτηρισθείσης ως οικιστικής, κατά το άρθρ. 49 του παρόντος.

2. Σκοπός των ως άνω αναγκαστικών συνεταιρισμών είναι η από κοινού υπό των συνεταιρισμών δασοκτημόνων ή διακατόχων: α) Εκτέλεσις των κατά το άρθρ. 16 προστατευτικών έργων, β) πραγματοποίησις των κατά τον παρόντα νόμον επιβαλλομένων αναδασώσεων, γ) άσκησις της δεούσης επιτηρήσεως και τήρησις της αναγκαίας καθαριότητος και δ) αντιμετώπισις των συναφών προς την διατήρησιν, βελτίωσιν και ανάπτυξιν της εντός των ιδιοκτησιών των δασικής βλαστήσεως προβλημάτων.

3. Οι αναγκαστικοί δασικοί συνεταιρισμοί προστασίας συνιστώνται, εφ'όσον οι μεν ενούμενοι εις αυτούς ιδιοκτήται ή διακάτοχοι είναι πλείονες των επτά τα δε δάση ή δασικά εκτάσεις, αι υπαγόμεναι εις την από κοινού προστασίαν, κείνται εντός της περιφερείας του αυτού δήμου ή κοινότητος ή εντός των συνορευουσών περιφερειών πλείονων δήμων ή κοινοτήτων. Εάν εις την αυτήν ως άνω περιφέρειαν υφίσταται και λειτουργεί αναγκαστικός συνεταιρισμός δασοκτημόνων προς προαγωγήν της δασοπονίας των, προσκτάται και τον χαρακτήρα του δασικού συνεταιρισμού προστασίας κατά τα ανωτέρω.

4. Η σύστασις των ως άνω αναγκαστικών δασικών συνεταιρισμών ενεργείται δι' αποφάσεως του οικείου νομάρχου καθοριζούσης την ονομασίαν, την έδραν και την περιοχήν του συνεταιρισμού. Οι ούτω συνιστώμενοι αναγκαστικοί δασικοί συνεταιρισμοί είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δεν έχουν δε εμπορικήν ιδιότητα.

5. Διά π.δ/τος ειδικομένου τη προτάσει του Υπουργού Γεωργίας καθορίζονται οι ειδικώτεροι όροι και η διαδικασία διά την σύστασιν, συγχώνευσιν και διάλυσιν των ως άνω αναγκαστικών δασικών συνεταιρισμών, τα του τρόπου διοικήσεως αυτών, το ύψος και ο τρόπος καταβολής των εισφορών των μελών, τα της εκλογής των οργάνων των, τα της εσωτερικής οργανώσεως και λειτουργίας των, τα της συμπαραστάσεως, βοηθείας και και εποπτείας αυτών υπό του Υπουργείου Γεωργίας, τα του τρόπου της οικονομικής διαχειρίσεως και της ασκήσεως διαχειριστικού ελέγχου ως και πάσα ετέρα

λεπτομέρεια αφορώσα εις την λειτουργίαν των εν λόγω δασικών συνεταιρισμών και την πραγμάτωσιν των σκοπών των.

6. Ιδιοκτήται δασών ή δασικών εκτάσεων ως και διακάτοχοι δημοσίων δασών ή ιδιωτικών εκτάσεων μη περιλαμβανομένων εις επικινδύνους περιοχάς δύναται να συνιστούν ή να μετέχουν εκουσίως εις δασικούς συνεταιρισμούς προστασίας.

Άρθρο: 23

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Τίτλος Άρθρου

Απαγορεύσεις

Λήμματα

Απαγορεύσεις για την προστασία δασών και δασικών εκτάσεων, Ποινική και αστική ευθύνη παραβατών

Σχόλια

Η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 13 άρθ. 38 Ν. 1845/1986 άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Άρθρου

1. Απαγορεύεται:

α) Να ανάπτεται ή να διατηρήται πυρ προς οιονδήποτε σκοπόν εν υπαίθρω και εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ή πλησίον αυτών και μέχρις αποστάσεως τριακοσίων μέτρων. Εξαιρετικώς επιτρέπεται η αφή πυράς από μεν 1ης Μαΐου μέχρι 31ης Οκτωβρίου εκάστου έτους κατόπιν αδείας της δασικής αρχής ή επί παρουσία οργάνου αυτής, κατά δε το υπόλοιπον χρονικόν διάστημα συμφώνως προς τους υπό των δασικών κανονισμών προβλεπομένους όρους.

β) Να ανάπτεται ή να διατηρήται πυρ προς οιονδήποτε σκοπόν εντός οικιών, ξενοδοχείων, εργαστηρίων, καλυβών, ποιμνιοστασίων, σκηνών, αυλών και άλλων ενδιαιτημάτων ή περιφραγμένων ακαλύπτων χώρων ευρισκομένων εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ή εις τριακοσίων μέτρων απόστασιν από των ορίων αυτών, χωρίς να λαμβάνωνται τα παρά των δασικών κανονισμών προβλεπόμενα μέτρα.

γ) Να τοποθετούνται, φυλάσσονται ή εγκαταλείπωνται εύφλεκτοι ύλοι ή άχρηστα είδη ή απορρίμματα εντός των δασών ή δασικών εκτάσεων και μέχρις αποστάσεως τριακοσίων μέτρων πλην των προς τούτο ωρισμένων υπό της δασικής αρχής ή κατόπιν αδείας ταύτης χώρων, τηρουμένων πάντοτε δια την φύλαξιν ή την καύσιν τούτων των υπό των δασικών κανονισμών ή άλλων ειδικών διατάξεων επιβαλλομένων μέτρων ασφαλείας κατά της πυρκαϊάς. Απαγορεύεται ίδια η υπό των δήμων και κοινοτήτων δημιουργία χώρων απορρίψεως και καύσεως απορριμμάτων εντός δασών ή δασικών εκτάσεων και μέχρις αποστάσεως πεντακοσίων μέτρων από αυτών, εκτός αν διαπιστούται απόλυτος αδυναμία εξευρέσεως άλλου χώρου και πάντοτε κατόπιν αδείας του οικείου νομάρχου, εκδιδομένης μετά πρότασιν της δασικής υπηρεσίας και καθορισμού τον τόπον και τους όρους απορρίψεως και καύσεως των απορριμμάτων, ως και πάντα τα αναγκαία μέτρα δια την αποτροπήν μεταδόσεως του πυρός.

δ) Η εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ή μέχρις αποστάσεως εκατόν μέτρων από τούτων καύσις ανθρακοκαμίνων και ασβεστοκαμίνων, ως και η εγκατάστασις άλλου εργαστηρίου ή τεχνικού συγκροτήματος λειτουργούντος δια καυσίμου ύλης, άνευ αδείας του δασάρχου και συμφώνως προς τους όρους ταύτης.

ε) Η εντός δασών και δασικών εκτάσεων θήρα δι' όπλων εχόντων βύσμα εξ ύλης, εκ της οποίας δύνатаι να μεταδοθή το πυρ.

ς) Η εντός δασών και δασικών εκτάσεων απόρριψις ανημμένων σιγαρέττων εκ μέρους πεζών ή εποχουμένων αμαξών, αυτοκινήτων και σιδηροδρομικών συρμών.

ζ) Το κάπνισμα των εντός κορμών δένδρων, μελισσών, ειμή κατά τα υπό των δασικών κανονισμών προβλεπόμενα.

2. Επίσης απαγορεύεται η από 1ης Μαΐου μέχρις 31ης Οκτωβρίου εκάστου έτους καύσις αγρών ή αγροτικών εκτάσεων ή χορτολιβαδικών εδαφών, εφ' όσον ευρίσκονται εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ή πλησίον αυτών ή δενδροστοιχιών και μέχρις αποστάσεως τριακοσίων μέτρων, άνευ αδείας του οικείου δασάρχου καθοριζούσης τον χρόνον και τας προϋποθέσεις πραγματοποιήσεως ταύτης και άνευ της τηρήσεως των εκ της ως άνω γεινιάσεως και των κρατουσών καιρικών συνθηκών επιβαλλομένων μέτρων ασφαλείας, κατά το ειδικώτερον υπό των δασικών κανονισμών προβλεπόμενα.

3. Οι παραβάται των ανωτέρω απαγορεύσεων πλην της ποινικής διώξεως εις ην υπόκεινται κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου, ευθύνονται αστικώς εις αποζημίωσιν κατά τας περί αδικοπρασίων διατάξεις.

"4. Επίσης απαγορεύεται:

α) Η απόρριψη αναμμένων σιγαρέττων εντός δασών, δασικών και χαρτολιβαδικών εκτάσεων.

β) Η απόρριψη αναμμένων σιγαρέττων εκ των σιδηροδρομικών αμαξών και αυτοκινήτων εν γένει οχημάτων.

Οι παραβάτες των διατάξεων της παραγράφου αυτής τιμωρούνται κατά τη διάταξη του άρθρου 69 παρ. 1 του παρόντος νόμου ευθυνόμενοι σε περίπτωση πυρκαγιάς και αστικά σε αποζημίωση κατά τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου".

Κείμενο Αρθρου

1. Αι σιδηροδρομικαί υπηρεσίαι οφείλουν, να μεριμνούν τακτικώς δια την καθαριότητα της εντός δασών ή δασικών εκτάσεων ζώνης, δια της οποίας διέρχονται σιδηροδρομικαί γραμμαί, και την έγκαιρον αποκοπήν και αποκομιδήν των εντός αυτής αναπτυσσομένων ή ευρισκομένων δένδρων, θάμνων, φρυγάνων, ξηρών χόρτων κλπ., συμμορφούμεναι οπωσδήποτε εις τας υποδείξεις της δασικής υπηρεσίας. Η ως άνω ζώνη καταλαμβάνει πάσαν έκτασιν γης εκατέρωθεν των σιδηροτροχιών και εις απόστασιν μέχρι δέκα μέτρων υπολογιζομένων από της εξωτερικής τροχιάς της γραμμής. Εις την ζώνην ταύτην δύνатаι να φυτεύονται καλλωπιστικά φυτά ή δένδρα μη υποκείμενα εις κίνδυνον πυρκαϊάς, κατά τας υποδείξεις της δασικής υπηρεσίας.

2. Το εκ της αποκαθάσεως της ζώνης αποκομιζόμενον υλικόν, εάν είναι χρήσιμον προς καύσιν ή άλλην χρήσιν, παραδίδεται εις τον ιδιοκτήτην ή διακάτοχον του δάσους, ειδοποιούμενον μέσω της οικείας δασικής υπηρεσίας, εάν δε είναι άχρηστον ή εάν ουδείς προσέρχεται διά την παραλαβήν του κατά τα ανωτέρω, καταστρέφεται ή διατίθεται υπό της σιδηροδρομικής υπηρεσίας, αφού μεταφερθή εις ασφαλές διά την καταστροφήν ή διάθεσιν μέρος.

3. Αι σιδηροδρομικαί υπηρεσίαι υποχρεούνται να τοποθετούν εις τας καπνοδόχους ή τους σωλήνας εξατμίσεων των ατμοκινήτων σιδηροδρομικών μηχανών καταλλήλους συσκευάς δια την πρόληψιν εκτινάξεως σπινθήρων ή πυρακτωμένων μορίων ανθράκων ως και τεφροδόχων υπό τας εσχάρας των μηχανών. Επίσης υποχρεούνται να τοποθετούν εντός των αμαξών και των σταθμών, ως και εις επίκαιρα σημεία της εν παρ. 1 ζώνης πινακίδας, διά των οποίων να ειδοποιούνται οι επιβάται περί του κινδύνου πυρκαϊάς και να υπομιμνήσκονται αι ποινικαί κυρώσεις δια την απόρριψιν ανημμένων σιγαρέττων ή ευφλέκτων υλών. Η υποχρέωσις αύτη βαρύνει και τους ιδιοκτήτας υπεραστικών και τουριστικών λεωφορείων.

4. Εφ' όσον εις παρακειμένην δάσους ή δασικής εκτάσεως περιοχήν ευρίσκονται αεροδρόμια, σταθμοί αυτοκινήτων, βιομηχαναί ή εγκαταστάσεις αποθηκείσεως ευφλέκτων υλών, αι διοικήσεις τούτων υποχρεούνται να λαμβάνουν πέραν των εκ των πυροσβεστικών κανονισμών προβλεπομένων και παν μέτρον επιβαλλόμενον εκ των περιστάσεων δια την αποφυγήν μεταδόσεως πυρκαϊάς εις το παρακείμενον δάσος ή την δασικήν έκτασιν. Εις ήν περίπτωσην τα μέτρα ταύτα δεν ήθελον ληφθή οίκοθεν, ο νομάρχης δύναται τη προτάσει του οικείου δασάρχου να επιβάλη δια πράξεώς του την λήψιν τούτων.

5. Αι αυταί ως άνω υπηρεσίαι ή ιδιωτικάί επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρούν τα απολύτως αναγκαία μέσα δια την άμεσον αντιμετώπισιν πυρκαϊάς του δάσους ή της δασικής εκτάσεως, η οποία ήθελεν εκδηλωθή εις την αμέσως γειτονικήν προς αυτάς περιοχήν.

6. Τα λεωφορεία, πούλμαν, αυτοκινητάμαξα και οχήματα σιδηροδρομικών συρμών δέον να είναι εφωδιασμένα πλήρως δια τεφροδοχείων, υπεράνω των των οποίων δέον να τίθενται και πινακίδες απαγορευτικάί της εκτός αυτών απορρίψεως των σιγαρέττων.

Άρθρο: 25

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Τίτλος Άρθρου

Επικίνδυνοι περιοχαί

Λήμματα

Χαρακτηρισμός περιοχών δασικής βλάστησης ως επικινδύνων και λήψη μέτρων προστασίας, Αναγκαστικοί δασικοί συνεταιρισμοί

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Άρθρου

1. Περιοχαί, αι οποίαι ως εκ της φύσεως και του είδους της εν αυταίς δασικής βλαστήσεως και των κρατουσών κλιματολογικών συνθηκών ή άλλων αιτίων, είναι ιδιαίτέρως εκτεθειμένα και ευαίσθητοι εις πυρκαϊάς, κηρύσσονται επικίνδυνοι περιοχαί.

2. Ο ανωτέρω χαρακτηρισμός ενεργείται κατόπιν σχετικής εισηγήσεως των οικείων νομαρχών και της κεντρικής δασικής υπηρεσίας, ερειδομένης επί των κατά την προηγουμένη παράγραφον κριτηρίων και της συχνότητος ή εκτάσεως των κατά το παρελθόν εκραγείσων πυρκαϊών, δια π. δ/τος, εκδομένου τη προτάσει των Υπουργών Γεωργίας και Δημοσίας Τάξεως.

3. Η έκδοσις του κατά την προηγουμένη παράγραφον δ/τος συνεπάγεται υποχρεωτικώς την λήψιν των κατωτέρω μέτρων:

α) Την εγκατάστασιν ειδικών δασοπυροσβεστικών μονάδων διά την κατάσβεσιν δασοπυρκαϊών εις την έδραν του νομού ή έτερα σημεία αυτού, οριζόμενα υπό του νομάρχου, από 1ης Μαΐου μέχρι 31ης Οκτωβρίου εκάστου έτους, κατά τα εις το άρθρ.26 οριζόμενα.

β) Την εγκατάστασιν, εις τα πλέον εγγύς ευρισκόμενα αεροδρόμια και εις επίκεντρον σημείον εν σχέσει προς πλείονας περιοχάς, μονάδων κατασβέσεως δασοπυρκαϊών από αέρος, κατά το αυτό ως άνω χρονικόν διάστημα, συμφώνως προς τα εν άρθρ.27 οριζόμενα.

γ) Την υπό της μετεωρολογικής υπηρεσίας ιδιαίτεραν παρακολούθησιν, κατά το αυτό ως άνω χρονικόν διάστημα, των καιρικών συνθηκών υπέρ τας επικινδύνους περιοχάς και την έκδοσιν ειδικού

δελτίου προς ενημέρωση των οικείων νομαρχών, εις ας περιπτώσεις αυτά κρίνονται ως δυνάμενοι να ευνοήσουν την ανάπτυξιν ή διάδοσιν πυρκαϊάς.

δ) Την υπό του Υπουργού Γεωργίας ή του οικείου νομάρχου έκδοσιν ειδικών κανονισμών ρυθμίσεως της διελεύσεως και παραμονής ιδιωτών εντός των δασών και δασικών εκτάσεων της επικινδύνου περιοχής, ως και την δυνατότητα λήψεως προληπτικών μέτρων επείγοντος χαρακτήρος διά την επάνδρωσιν παρατηρητηρίων, την επίβλεψιν των υπό του κοινού

συχναζομένων χώρων και την πρόληψιν επαπειλουμένων εγκληματικών πράξεων κατά των δασών ή δασικών εκτάσεων.

ε) Την υπό της οικείας δασικής αρχής, εν συνεργασία μετά των, κατά τόπους δημοτικών ή κοινοτικών αρχών, κατάρτισιν πίνακος των από 1ης Μαΐου μέχρι 31ης Οκτωβρίου εκάστου έτους διαμενόντων επί

δεκαπενθήμερον και άνω εντός των δασών και δασικών εκτάσεων προσώπων, τα οποία υποχρεούνται να δηλώσωσιν εγγράφως και υπευθύνως προς την δασικήν υπηρεσίαν τον τόπον της διαμονής των, κατά τα ειδικώτερον υπό των δασικών κανονισμών οριζόμενα.

ς) Την κατ'απόλυτον προτεραιότητα εκτέλεσιν των υπό του προγράμματος δασικών έργων προβλεπομένων κατασκευών και εργασιών.

ζ) Την σύστασιν αναγκαστικών δασικών συνεταιρισμών προς προστασίαν των υφισταμένων ιδιωτικών ή διακατεχομένων δασών ή δασικών εκτάσεων, κατά το άρθρ.22 του παρόντος νόμου.

Άρθρο: 26

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Άρθρου

Μονάδες κατασβέσεως δασοπυρκαϊών

Λήμματα

Επικίνδυνες περιοχές δασικής βλάστησης, Μονάδες κατάσβεσης πυρκαϊών

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Άρθρου

1. Εις νομούς περιλαμβάνοντας επικινδύνους περιοχάς οργανούνται υπό της δασικής υπηρεσίας ειδικαί μονάδες κατασβέσεως δασοπυρκαϊών, εφοδιαζόμεναι διά των πλέον προσφόρων και αποτελεσματικών τεχνικών μέσων. Αι μονάδες αύται συγκροτούνται εξ υπαλλήλων της δασικής υπηρεσίας ειδικώς εκπαιδευομένων εις την αντιμετώπισιν δασοπυρκαϊών.

2. Το προσωπικόν των ειδικών μονάδων κατασβέσεως δασοπυρκαϊών συμμετέχει μετά των λοιπών δασικών υπηρεσιών εις την εκτέλεσιν εργασιών προστασίας και φυλάξεως των δασών και δασικών εκτάσεων και δη εις την διενέργειαν των φρυγανεύσεων, θαμνεύσεων, καθαρισμών, αραιώσεων, εκπρεμνώσεων, διανοίξεων αντιπυρικών ζώνων, την εγκατάστασιν και λειτουργίαν παρατηρητηρίων και υδατοδεξαμενών, ως και εις κοινάς ασκήσεις μετά του λοιπού προσωπικού της δασικής υπηρεσίας επί των τρόπων αντιμετώπισεως πυρκαϊών και χρήσεως των διατιθεμένων μέσων κατασβέσεως του πυρός επί της βάσει προγράμματος εγκρινομένου υπό του οικείου νομάρχου.

3. Διά π.δ/τος εκδιδομένου προτάσει του Υπουργού Προεδρίας

Κυβερνήσεως, Γεωργίας και Δημοσίας Τάξεως καθορίζονται ειδικότερον η οργάνωσις και ο τρόπος εκτελέσεως των καθηκόντων των ειδικών μονάδων κατασβέσεως δασοπυρκαϊών, ο αριθμός και η έδρα τούτων, τα της δημιουργίας δασοπυροσβεστικών σταθμών και της επανδρώσεως τούτων, η κατανομή των οργανικών θέσεων του προσωπικού της υπηρεσίας ταύτης, οι όροι διορισμού ή εντάξεως εις τας οργανικές θέσεις, τα της προσλήψεως βοηθητικού προσωπικού επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου, τα της

εκπαιδεύσεως και επιμορφώσεως του προσωπικού της εν λόγω υπηρεσίας, είτε εις την ημεδαπήν με την συνεργασίαν του Πυροσβεστικού Σώματος, είτε εις την αλλοδαπήν, ως και παν έτερον θέμα αφορών εις την εν λόγω υπηρεσίαν και την κατάστασιν του προσωπικού της.

4. Διά κοινών αποφάσεων των Υπουργών Γεωργίας και Δημοσίας Τάξεως καθορίζονται τα της συνεργασίας και αμοιβαίας αρωγής της

δασοπυροσβεστικής υπηρεσίας μετά του πυροσβεστικού σώματος.

Άρθρο: 27

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Άρθρου

Μονάδες κατασβέσεως δασοπυρκαϊών από αέρος

Λήμματα

Επικίνδυνες περιοχές δασικής βλάστησης, Μονάδες κατάσβεσης πυρκαϊών από αέρα

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Άρθρου

1. Παρά τη πολεμική αεροπορία και εν συνεργασία μετά της Δασικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας οργανούνται και λειτουργούν ειδικά μονάδες κατασβέσεως δασοπυρκαϊών από αέρος. Αι μονάδες αύται, εφοδιαζόμεναι δι'ειδικών τύπων αεροσκαφών και ελικοπτέρων, ως και του λοιπού αναγκαίου υλικού διά την αντιμετώπισιν των πυρκαϊών,

εγκαθίστανται εις τα εγγύς των επικινδύνων περιοχών του άρθρ.25 αεροδρόμια, εξυπηρετούμεναι υπό των υπηρεσιών εδάφους της πολεμικής αεροπορίας.

2. Ο τόπος εγκαταστάσεως και η εις διατιθέμενα μέσα δύναμις των μονάδων τούτων, τα της επανδρώσεως, προετοιμασίας και της καταστάσεως ετοιμότητος αυτών, τα της συνεργασίας των με τας δασικές αρχάς και την πυροσβεστικήν υπηρεσίαν, τα του τρόπου επεμβάσεως και ενεργείας εις περίπτωσιν πυρκαϊάς, τα λαμβανόμενα μέτρα και τα όρια ασφαλείας καθορίζονται διά π.δ/τος εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Εθνικής Αμύνης, Δημοσίας Τάξεως και Γεωργίας.

3. Δι'αποφάσεων του Αρχηγού Αεροπορίας ή των κατά τόπους αεροπορικών διοικητών ρυθμίζεται πάσα ετέρα λεπτομέρεια αναφερομένη εις την λειτουργίαν των ως άνω μονάδων και την απρόσκοπτον επιτέλεσιν του έργου των.

4. Διά π.δ/τος, εκδιδομένου τη προτάσει των Υπουργών Εθνικής Αμύνης, Γεωργίας και Συγκοινωνιών, επιτρέπεται να μεταφερθούν αι ως άνω μονάδες κατασβέσεως δασοπυρκαϊών εις την υπηρεσίαν Πολιτικής Αεροπορίας ή εις επί τούτω συνιστώμενον οργανισμόν. Εις την περίπτωσιν ταύτην τα εις την παρ.2 οριζόμενα θέματα ρυθμίζονται διά π.δ/των των εκδιδομένων τη προτάσει του Υπουργού Συγκοινωνιών και Γεωργίας.

Άρθρο: 28

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Αρθρου

Αρμοδιότητες διά την καταστολήν πυρκαϊών

Λήμματα

Αρμόδια όργανα για τη λήψη μέτρων καταστολής πυρκαϊών

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Αρθρου

1. Αρμόδια όργανα διά την λήψιν των προσηκόντων μέτρων, την έκδοσιν των σχετικών διαταγών και την μέριμναν της ταχείας και ασφαλούς εκτελέσεως των είναι: α) ο οικείος δασάρχης και τα υπ'αυτόν όργανα της δασικής υπηρεσίας, β) αι κατά τόπους αρχαί της χωροφυλακής και αγροφυλακής, γ) αι δημοτικά ή κοινοτικά αρχαί της περιοχής εις ην εξερράγη πυρκαϊά, δ) οι σταθμοί ή υποσταθμοί της πυροσβεστικής υπηρεσίας, ε) αι ειδικαί μονάδες κατασβέσεως δασοπυρκαϊών από αέρος και

ς) αι κατά τόπους στρατιωτικά αρχαί.

2. Αι υπό στοιχ.α' έως και δ' αρχαί και τα όργανα αυτών, ευθύς ως αντιληφθούν την έναρξιν πυρκαϊάς, ή ειδοποιηθούν περί τούτου, έχουν υποχρέωσιν αυτεπαγγέλτου και αμέσου κινητοποιήσεως και επεμβάσεως προς καταστολήν αυτής διά της ίδιας αυτών ενεργείας και διά των υπ'αυτών διατιθεμένων μέσων. Επίσης έχουν υποχρέωσιν αμέσου ενημερώσεως αλλήλων και του νομάρχου.

3. Η συνδρομή και επέμβασις των υπό στοιχ.ε' και ζ' υπηρεσιών δύναται να ζητηθή υπό του νομάρχου ή, εις περίπτωσιν επείγοντος, υπό των εν παρ.2 αρχών, υποχρεουμένων εις παροχήν πάσης χρησίμου πληροφορίας.

4. Την επέμβασιν των ανωτέρω αρχών και υπηρεσιών, τον βαθμόν κινητοποιήσεως, την δράσιν και την συνεργασίαν των προς κατάσβεσιν πυρκαϊάς κατευθύνει και συντονίζει, εφ'όσον συντρέχει περίπτωσις, ο νόμαρχης. Μέχρι της ενημερώσεως του νομάρχου και της υπ'αυτού αναλήψεως της διευθύνσεως και συντονισμού των ενεργειών διά την αντιμετώπισιν της πυρκαϊάς, την ευθύνην αμέσου ενεργείας και εποπτείας των προσπαθειών διά την κατάσβεσιν αυτής έχει ο οικείος δασάρχης.

Άρθρο: 29

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Αρθρου

Υποχρεώσεις αντιλαμβανομένων πυρκαϊών

Λήμματα

Υποχρεώσεις αντιλαμβανομένων πυρκαϊών

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Αρθρου

1. Ο αντιλαμβανόμενος πυρκαϊάν εντός δάσους ή δασικής εκτάσεως, ή πυρκαϊάν εκδηλουμένην πλησίον τούτων, αλλά δυναμένην να επεκταθή εντός αυτών, οφείλει να καταβάλη πάσαν δυνατήν

προσπάθειαν προς κατάσβεσιν ταύτης, εφ' όσον δε ευρίσκεται εις αδυναμίαν να αντιμετωπίση την πυρκαϊάν μόνος, υποχρεούται να ειδοποιήση αμέσως τα πλησιέστερα προς τον τόπον της πυρκαϊάς άτομα, προς δε και την δασικήν ή την αστυνομικήν αρχήν, ή την πυροσβεστικήν υπηρεσίαν, ή τον δήμαρχον ή τον πρόεδρον της κοινότητος ή την τυχόν παρακειμένην στρατιωτικήν υπηρεσίαν. Την τελευταίαν ταύτην υποχρέωσιν ειδοποιήσεως μιας των ως άνω αρχών ή υπηρεσιών έχουν και τα κατά τα ανωτέρω το πρώτον ειδοποιούμενα άτομα.

2. Τα όργανα μιάς των ως άνω αρχών και υπηρεσιών, λαμβάνοντα γνώσιν εξ ίδιας αντιλήψεως ή εκ της κατά την προηγουμένην παράγραφον ειδοποιήσεως περί της ενάρξεως πυρκαϊάς, υποχρεούνται εις άμεσον ενημέρωσιν των αμέσων κατά τόπους προϊσταμένων των και ειδοποιήσιν των λοιπών ως άνω αρχών και υπηρεσιών.

Άρθρο: 30

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Άρθρου

Ενέργειαι προς κατάσβεσιν πυρκαϊάς

Λήμματα

Κατάσβεση πυρκαϊών, Διεύθυνση εργασιών, Συνδρομή στρατιωτικών διοικήσεων

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Άρθρου

1. Ο δασάρχης και τα υπ'αυτόν όργανα της δασικής υπηρεσίας, ευθύς ως λάβουν γνώσιν εκραγείσης πυρκαϊάς, σπεύδουν εις τον τόπον ένθα εξεδηλώθη αύτη, και επιλαμβάνονται της κατασβέσεως ταύτης διά των υπ'αυτών διατιθεμένων μέσων. Την διεύθυνσιν των εργασιών διά τον εντοπισμόν και της κατάσβεσιν της πυρκαϊάς έχει ο δασάρχης ή ο αναπληρών τούτον υπάλληλος της δασικής υπηρεσίας μέχρι της ειδοποιήσεως και αφίξεως του νομάρχου. Ούτος κατευθύνει και συντονίζει και τας ενεργείας των παρεχόντων συνδρομήν ιδιωτών ή δημοσίων οργάνων, δίδων τας προς τούτο αναγκαίας οδηγίας.

2. Αι κατά τόπον μονάδες της πυροσβεστικής υπηρεσίας και τα όργανα της Χωροφυλακής και Αγροφυλακής υποχρεούνται εις άμεσον κινητοποίησιν και επέμβασιν προς καταστολήν της πυρκαϊάς, αναλόγως προς την έκτασιν ταύτης και τον παρουσιαζόμενον κίνδυνον, τιθέμεναι εις την διάθεσιν του οικείου δασάρχου.

3. Τη αιτήσει του δασάρχου ή του αναπληρούντος τούτον δασικού υπαλλήλου δύναται να κινητοποιηθούν και άλλαι μονάδες της πυροσβεστικής υπηρεσίας και της Χωροφυλακής κατόπιν διαταγής των κατά τόπους διοικήτων ή υποδιοικήτων.

4. Εφ'όσον η πυρκαϊά λαμβάνει διαστάσεις ή εμφανίζει κίνδυνον επεκτάσεως, αι επιληφθείσαι της κατασβέσεως αυτής υπηρεσίαι και αρχαί δύναται να ζητήσουν την συνδρομήν της πλησιεστέρας στρατιωτικής διοικήσεως (στρατού, ναυτικού ή αεροπορίας) ή της τυχόν υφισταμένης λιμενικής αρχής. Αι στρατιωτικά διοικήσεις υποχρεούνται και εις άμεσον αυτεπάγγελτον επέμβασιν προς καταστολήν πυρκαϊάς, εφ'όσον αύτη εξερράγη εντός στρατιωτικής περιοχής ή εις δάσος ή δασικήν έκτασιν παρακειμένην στρατιωτικών χώρων ή εγκαταστάσεων, ειδοποιούσαι πάντως σχετικώς την δασικήν αρχήν και την πυροσβεστικήν υπηρεσίαν, εφ'όσον συντρέχει περίπτωσις.

5. Αι στρατιωτικά διοικήσεις, ευθύς ως λάβουν γνώσιν εκραγείσης πυρκαϊάς κατά τα ανωτέρω, οφείλουν να αποστείλουν το ταχύτερον εις τον τόπον αυτής διαθέσιμον δύναμιν εκ των ανδρών των, εφωδιασμένων διά των απαραίτητων εργαλείων και μέσων. Η δύναμις αύτη καταφθάνουσα εις τον

τόπον της πυρκαϊάς τίθεται εις την διάθεσιν του διευθύνοντος την κατάσβεσιν αυτής νομάρχου, δασάρχου ή αναπληρωτού αυτών υποχρεουμένη να συμμορφούται προς τας οδηγίας των.

6. Εφ'όσον παρίσταται ανάγκη και ζητηθή υπό των επιληφθεισών της κατασβέσεως της πυρκαϊάς αρχών και υπηρεσιών, κινητοποιούνται και αι μονάδες κατασβέσεως δασοπυρκαϊών από αέρος, αποστέλλουσαι ανάλογον αριθμόν αεροσκαφών και ελικοπτέρων διά την επισήμανσιν και καταστολήν της πυρκαϊάς διά των υπ'αυτών διατιθεμένων μέσων.

Άρθρο: 31

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Άρθρου

Επίταξις μέσων και προσωπικών υπηρεσιών

Λήμματα

Επίταξη μέσων και προσωπικών υπηρεσιών, Ποινικές κυρώσεις παραβατών, Αποζημιώσεις, Ευαρέσκειες

Σχόλια

Το άρθρο ισχύει όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 115 του Ν. 1892/1990 -Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Άρθρου

1. Οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι Κοινοτήτων και οι κάτοικοι των δήμων και κοινοτήτων, στην περιφέρεια των οποίων εξερράγη πυρκαγιά, υποχρεούνται, αμέσως, με την καθ' οιονδήποτε τρόπο διαπίστωση ή αναγγελία εκδήλωσης πυρκαγιάς, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για την κατάσβεση αυτής σε συνεργασία με τις δασικές και λοιπές αρμόδιες για την κατάσβεση της πυρκαγιάς αρχές, όπως αυτές ορίζονται από το άρθρ. 28 του παρόντος. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι οδηγοί-χειριστές των οχημάτων της επόμενης παραγράφου. Οι αρνούμενοι με πρόθεση τη συνδρομή τους τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Τα της οργανώσεως της προσφοράς των υπηρεσιών αυτών ρυθμίζονται με προεδρικό δ/γμα ύστερα από πρόταση των Υπουργών Γεωργίας και Εσωτερικών.

2. Οι κάτοχοι μηχανικών μέσων, που είναι κατάλληλα για την

αντιμετώπιση πυρκαγιών, όπως μέσων μεταφοράς, υδροφόρων, χωματουργικών μηχανημάτων και άλλων υποχρεούνται να θέσουν αυτά μετά των χειριστών- οδηγών τους στη διάθεση των αρμόδιων αρχών, μόλις τους ζητηθεί με οποιονδήποτε τρόπο. Οι αρνούμενοι με πρόθεση τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

3. Πέραν των κατά τις προηγούμενες παραγράφους κυρώσεων, σε περίπτωση άρνησης παροχής προσωπικών υπηρεσιών ή διάθεσης μηχανικών μέσων, με απόφαση του νομάρχη ή του δασάρχη ή των εντεταλμένων από αυτούς οργάνων επιτάσσονται οι αναγκαίες προσωπικές υπηρεσίες και τα μηχανικά μέσα.

4. Όσοι κατά τα ανωτέρω προσφέρουν προσωπικές υπηρεσίες ή διαθέτουν μηχανικά μέσα αποζημιώνονται από τις δασικές υπηρεσίες μετά από αίτησή τους. Οι δαπάνες αυτές βαρύνουν τις πιστώσεις του Υπουργείου Γεωργίας, που προορίζονται για την προστασία των δασών. Με απόφαση του νομάρχη ρυθμίζεται το ύψος των οικονομικών αποζημιώσεων. Επίσης με απόφαση του νομάρχη δύναται να απονέμεται η ηθική αμοιβή της έκφρασης ευαρέσκειας σ'αυτούς που προσέφεραν εξαιρετικές υπηρεσίες στις προσπάθειες κατάσβεσης της πυρκαγιάς".

Άρθρο: 32

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Αρθρου

Αμοιβαί

Λήμματα

Επίταξη μέσων και προσωρπικών υπηρεσιών, Τιμητικά διπλώματα και χρηματικά βραβεία, Ειδικές αποζημιώσεις στους συμμετέχοντες σε κατασβέσεις πυρκαϊών, Ειδική αμοιβή στους παρέχοντες πληροφορίες για την ανακλυση εμπρηστών

Σχόλια

- Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 προστέθηκε με την περίπτ. α παρ. 12 άρθ. 38 Ν. 1845/1989 -Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Αρθρου

1. Εις τους εθελοντικώς ή κατόπιν επιτάξεως μετασχόντας κατασβέσεως δασοπυρκαϊάς και επιδείξαντας ιδιαίτερον θάρρος και ικανότητα εις το έργον των και ως εκ τούτου συμβαλόντας σημαντικώς εις την κατάσβεσιν αυτής απονέμεται τιμητικόν δίπλωμα ή χρηματικόν βραβείον ή και αμφότερα. Αι λεπτομέρειαι απονομής τούτων και το ύψος του χρηματικού βραβείου κατά κατηγορίας περιπτώσεων και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθορίζονται δι'αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας.

2. Εις τους μετασχόντας προς κατάσβεσιν της πυρκαϊάς δασικούς υπαλλήλους ή εργάτας και τα όργανα της χωροφυλακής και αγροφυλακής χορηγείται, μετά πρότασιν του ανωτέρου κατά βαθμόν δασικού υπαλλήλου του διευθύνοντος τας εργασίας κατασβέσεως της πυρκαϊάς, ειδική αποζημίωσις λόγω φθοράς ιματισμού και υποδήσεως, καθοριζομένη δι'αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας και βαρύνουσα τον προϋπολογισμόν του Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών. "Σε περίπτωση τραυματισμού ή θανάτου των μετεχόντων στη δασοπροστασία υπαλλήλων ή των εθελοντών πολιτών που μετέχουν στην κατάσβεση των δασικών πυρκαγιών, μπορεί να χορηγείται, είτε στους ίδιους είτε στα μέλη της οικογένειάς τους μέχρι δεύτερου βαθμού συγγένειας, ειδική αποζημίωσις το ύψος της οποίας καθορίζεται, κατά περίπτωση με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας, σε βάρος του Προϋπολογισμού του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών".

3. Ο Υπουργός Γεωργίας δύναται να καταβάλη ειδικήν αμοιβήν εις τους παρέχοντας θετικάς πληροφορίας διά την ανακάλυψιν των εμπρηστών ή υπαιτίων πυρκαϊών.

Η αμοιβή αυτή προκηρύσσεται δημοσία δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας, καταβάλλεται δε μετά την ανακάλυψιν των δραστών. Τοιαύτη αμοιβή δύναται να εγκριθή υπό του Υπουργού Γεωργίας και καταβληθή και άνευ προηγουμένης προκηρύξεως.

Εις τον προϋπολογισμόν του Υπουργείου Γεωργίας εγγράφεται κατ'έτος ειδική και επαρκής πίστωσις διά την υλοποίησιν της παρούσης παραγράφου.

Αρθρο: 33

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Αρθρου

Επίπτωσις δαπανών

Λήμματα

Πυρκαϊά σε ιδιωτικό δάσος ή δασική έκταση, Υποχρεώσεις ιδιοκτητών ή διακατόχων

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Αρθρου

1. Εφ'όσον η πυρκαϊά εξερράγη εις ιδιωτικών ή διακατεχόμενον δάσος ή δασική έκτασιν, διαπιστούται δε ητιολογημένως ότι η έναρξις ή επέκτασις αυτής ωφείλετο αποκλειστικώς ή κατά κύριον λόγον εις αδικαιολογήτους παραλείψεις των ιδιοκτητών ή διακατόχων, το ήμισυ των δαπανών διά τας κατά τα άρθρ. 31 παρ.3 και 32 παρ.2 αποζημιώσεις, μετά την εκκαθάρισιν και καταβολήν τούτων εις τους δικαιούχους, καταλογίζεται εις βάρος των ως άνω ιδιοκτητών ή διακατόχων και εισπράττεται ως έσοδον του Κεκτρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών.
2. Το ως άνω ποσοστόν μειούται αναλόγως εφ'όσον η πυρκαϊά εξερράγη ή επεξετάθη και εις δημόσιον δάσος ή δασικήν έκτασιν, της κατανομής γινομένης κατά λόγον της καταστραφείσης ιδιωτικής ή διακατεχομένης εκτάσεως εν σχέσει προς την δημοσίαν.
3. Εις ην περίπτωσιν εκ της κατά το άρθρ.34 ερεύνης και ανακρίσεως ήθελε προκύψει ότι η πυρκαϊά ωφείλεται εις δόλον του ιδιοκτήτου ιδιωτικού δάσους ή δασικής εκτάσεως, ή του διακατόχου δημοσίου δάσους ή δασικής εκτάσεως, το κατά την παρ.1 του παρόντος άρθρου καταλογιζόμενον ποσόν καλύπτει υποχρεωτικώς το σύνολον των αυτόθι οριζομένων δαπανών, ως και την δαπάνην κινητοποιήσεως των λοιπών δημοσίων υπηρεσιών.
4. Εις περίπτωσιν, καθ'ην η πυρκαϊά εξερράγη ή επεξετάθη εις περιοχήν ανήκουσαν εις την κυριότητα μελών δασικού συνεταιρισμού του άρθρ.22 του παρόντος νόμου, τα κατά τας προηγουμένης παραγράφους ποσοστά των δαπανών καταλογίζονται εις βάρος του οικείου συνεταιρισμού και επιμερίζονται μεταξύ των μελών του κατά τας διεπούσας τούτον διατάξεις.
5. Ο κατά τα ανωτέρω καταλογισμός ενεργείται διά πράξεως του νομάρχου εκδιδομένης κατόπιν προτάσεως του οικείου δασάρχου.

Αρθρο: 34

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΥΡΚΑΓΙΑ (ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)

Τίτλος Αρθρου

Ενέργειαι μετά την καταστολήν

Λήμματα

Ενέργειες μετά την καταστολή πυρκαϊάς σε δάση ή δασική έκταση

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Αρθρου

1. Την καταστολήν της πυρκαϊάς επακολουθεί φύλαξις της εκτάσεως, εις την οποίαν αύτη επεξετάθη, μέχρι ολοσχερούς κατασβέσεως δια την πρόληψιν αναζωπυρώσεως.
2. Ο δασάρχης ερευνά τα προκαλέσαντα την πυρκαϊάν αίτια, αναζητεί τους τυχόν υπευθύνους και συντάσσει έκθεσιν περί τούτων και της προκληθείσης ζημίας, την οποίαν υποβάλλει εις τον νομάρχην, την κεντρικήν δασικήν υπηρεσίαν και τον κατά τόπον αρμόδιον εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

3. Ο δασάρχης και οι υπ'αυτού εντεταμένοι την εξακρίβωσιν των αιτίων και των υπευθύνων της πυρκαϊάς ενεργούν ως ανακριτικοί υπάλληλοι δικαιούμενοι να προβούν εις πάσαν ανακριτικήν πραξίν.

4. Μερίμνη του οικείου Νομάρχου και τη συνδρομή των αρμοδίων Υπηρεσιών τα καταστρεφόμενα διά πυρκαϊών δάση και δασικά εκτάσεις

αεροφωτογραφούνται, χαρτογραφούνται και κηρύσσονται αναδασωτέα εντός τριών μηνών από της καταστροφής.

Δι' αποφάσεων του Υπουργού Γεωργίας καθορίζονται λεπτομερώς αι σχετικά ενέργεια.

Άρθρο: 35

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Μεταβιβάσεις καέντων δασών

Λήμματα

Ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν από πυρκαϊά από 11.6.1975, Απαγόρευση κατατμήσεων και μεταβιβάσεων για τριάντα έτη, Προσάρτηση πιστοποιητικού, Ποινικές κυρώσεις συμβολαιογράφων, συμβαλλομένων και πληρεξουσίων τους

Σχόλια

- Με την 87688/1916/29 Ιουν.-4 Αυγ.1987 (ΦΕΚ Β' 395) απόφ. Υπ.Γεωργίας ορίστηκαν τα εξής: "Από τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρ.35 του Νόμ. 998/79 δεν απαγορεύεται η μεταβίβαση δάσους ή δασικής έκτασης, που καταστράφηκε εν όλω ή εν μέρει από πυρκαϊά, όταν η μεταβίβαση αφορά ολόκληρο το δάσος ή τη δασική έκταση και όχι τμήμα αυτού ή ιδανικό μερίδιο. Γιά τη μεταβίβαση ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων ο αρμόδιος δασάρχης χορηγεί πιστοποιητικό αν το μεταβιβαζόμενο έχει καταστραφεί ή όχι από πυρκαϊά μετά τις 11.6.75 εν όλω ή εν μέρει. Στις περιπτώσεις που έχει καεί, το πιστοποιητικό θα συνοδεύεται και από σχεδιάγραμμα στο οποίο θα σημειώνεται μέσα στο όλο δάσος το μέρος εκείνο που έχει καταστραφεί από πυρκαϊά καθώς και την ημερομηνία καταστροφής του". - Οι παρ. 3 και 4 προστέθηκαν με το άρθρο 46 παρ. 4 του Ν. 2145/1993.

Κείμενο Άρθρου

1. Ιδιωτικά δάση και δασικά εκτάσεις ή μέρη τούτων καταστραφέντα από 11 Ιουν. 1975, ή καταστρεφόμενα εφεξής, εκ πυρκαϊάς δεν δύνανται να μεταβιβασθούν εν κατατμήσει, ουδέ κατ'ιδανικά μερίδια, διά

δικαιοπραξίας εν ζωή επί τριάκοντα έτη από της τοιαύτης καταστροφής των.

2. Εις τας δικαιοπραξίας εν ζωή περί μεταβιβάσεως ιδιωτικού δάσους ή δασικής εκτάσεως ολοκλήρου, μέρους τούτων ή ιδανικού μεριδίου, προσαρτάται πιστοποιητικόν της αρμοδίας δασικής αρχής ότι το μεταβιβαζόμενον δεν κατεστράφη εκ πυρκαϊάς μετά την 11ην Ιουν. 1975 και εις πάσαν εφεξής περίπτωσιν κατά την τελευταίαν τριακονταεταίαν από της 11ης Ιουλ.1975, άλλως η δικαιοπραξία τυγχάνει άκυρος.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και επί προσυμφώνων μεταβίβασης ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων.

4. Συμβολαιογράφος που συντάσσει πράξη μεταβίβασης της κυριότητας επί δάσους ή δασικής έκτασης καθώς και προσύμφωνο με το αυτό αντικείμενο χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και οι διά του συμβολαίου ή προσυμφώνου συμβαλλόμενοι και οι ενεργούντες ως πληρεξούσιοί τους τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον

τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, επιφυλασσομένων και των διατάξεων περί πειθαρχικής ευθύνης του συμβολαιογράφου.

Άρθρο: 36

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Δασικοί κανονισμοί διά την αντιμετώπισιν πυρκαϊών

Λήμματα

Εξουσιοδοτήσεις για τη χορήγηση αδειών για τις εργασίες και υπηρεσίες των άρθρων 23, 24, 25 και 28 του παρόντος Ν. 998/1979

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Άρθρου

Δι' αποφάσεων του νομάρχου, εκδιδόμενων κατόπιν προτάσεων των οικείων δασαρχών και δημοσιευομένων κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 του Νόμ.

301/1976, καθορίζονται:

α) Τα χρονικά όρια, οι όροι και προϋποθέσεις δια την χορήγησιν των υπό του άρθρ. 23 προβλεπομένων αδειών, ως και δια την εντός των δασών ή δασικών εκτάσεων εκτέλεσιν των υπό του αυτού άρθρου προβλεπομένων εργασιών ή ενεργειών ή αφήν και διατήρησιν πυρός.

β) Αι πρόσθετοι απαγορεύσεις και ειδικαί ρυθμίσεις αι αφορώσαι εις τας κατά το άρθρ. 25 επικινδύνους περιοχάς και ειδικώτερον εις την διέλευσιν και διαμονήν ιδιωτών εντός αυτών, την κυκλοφορίαν ή στάθμευσιν αυτοκινήτων, την αφήν ή χρήσιν πυράς, το κάπνισμα σιγαρέπτων, την έκθεσιν ή εγκατάλειψιν ευφλέκτων υλών ή απορριμμάτων, την βοσκήν ή εγκατάστασιν ζώων, τας υποχρεώσεις των κατοίκων τυχόν παρακειμένων οικισμών και εν γένει παν αναγκαίον μέτρον δια την αποτροπήν κινδύνου πυρκαϊάς.

γ) Αι ειδικώτεροι υποχρεώσεις των κατά το άρθρ. 24 υπηρεσιών και επιχειρήσεων δια την αποτροπήν κινδύνου μεταδόσεως πυρκαϊάς εις το παρακείμενον δάσος ή δασικήν έκτασιν ή την άμεσον αντιμετώπισιν πυρκαϊάς του παρακειμένου δάσους ή της δασικής εκτάσεως.

δ) Τα της εκτελέσεως ασκήσεων ετοιμότητος και συνεργασίας μεταξύ των εν άρθρ. 28 αρχών και υπηρεσιών.

ε) Τα της παροχής των αναγκαίων γνώσεων εις τους κατοίκους των εντός της επικινδύνου περιοχής πόλεων και χωρίων δια την αντιμετώπισιν πυρκαϊάς.

Άρθρο: 37

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Έννοιαι

Λήμματα

Αναδασώσεις

Σχόλια

-Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του δασάρχη του παρόντος άρθρου βλέπε άρθρο 6 του νόμου 2612/1998 (ΦΕΚ Α' 112).

Κείμενο Αρθρου

1. Ως αναδάσωσης νοείται η αναδημιουργία της καθ' οιονδήποτε τρόπον καταστραφείσης ή σημαντικώς αραιωθείσης ή άλλως πως υποβαθμισθείσης δασικής βλαστήσεως, είτε δια της φυτεύσεως ή σποράς, είτε δια της διευκολύνσεως της φυσικής αναγεννήσεως, προς δημιουργίαν δάσους ή δασικής εκτάσεως.

2. Εν τη εννοία της αναδάσωσης περιλαμβάνεται και η το πρώτον ενεργουμένη δια σποράς ή φυτεύσεως δασικών φυτών δάσωσης ασκεπών εκτάσεων, αι οποίαι δεν έχουν ουδέ είχαν εις το παρελθόν τον χαρακτήρα δάσους ή δασικής εκτάσεως.

Αρθρο: 38

Ημ/νία: 09.11.2015

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Υποχρεωτικαι αναδασώσεις

Λήμματα

Αναδασώσεις, Δάση και δασικές εκτάσεις που κηρύσσονται υποχρεωτικά αναδασωτέα

Σχόλια

- Σύμφωνα με το άρθρο 120 παρ. 1 του Ν. 1892/1990, οι κατά το ΠΑΡΟΝ ΑΡΘΡΟ υποχρεωτικές αναδασώσεις δασών, δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, για τις οποίες υφίσταται ιδιοκτησιακή αμφισβήτηση διοικητική ή δικαστική, μεταξύ Δημοσίου και τρίτων, πραγματοποιούνται ακωλύτως από τις δασικές υπηρεσίες με δαπάνες του κράτους. Εκτάσεις, στις οποίες απαγορεύονται ή απαγορεύτηκαν στο παρελθόν διακατοχικές πράξεις με απόφαση του εισαγγελέα κατά τη διαδικασία του άρθρου 22 του ν. 1539/1938 και υπάρχει υποχρέωση αναδάσωσής τους, αναδασώνονται υποχρεωτικά από το Δημόσιο. Οι αναδασώσεις των πιο πάνω εκτάσεων μετά των αναγκαιών για την πραγματοποίηση των αναδασώσεων λοιπών δασοτεχνικών έργων (δρόμων προσπέλασης, φρακτών κ.λ.π.) δεν αποτελούν διακατοχικές πράξεις εκ μέρους του Δημοσίου και δεν επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το ιδιοκτησιακό καθεστώς αυτών των εκτάσεων.

===== - Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου 32 Ν. 4342/2015 (Α' 143/09.11.2015).

Κείμενο Αρθρου

«1. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις, που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται συνεπεία πυρκαγιάς, αποψίλωσης ή άλλης αιτίας, κηρύσσονται υποχρεωτικά ως αναδασωτέα ανεξαρτήτως της ειδικότερης κατηγορίας αυτών ή της θέσης στην οποία βρίσκονται. Της κήρυξης της αναδάσωσης εξαιρούνται εκτάσεις για τις οποίες, πριν την καταστροφή της δασικής βλάστησής τους από πυρκαγιά, έχει χορηγηθεί έγκριση επέμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Έκτο του παρόντος νόμου».

2. Οσαύτως κηρύσσονται υποχρεωτικώς ως αναδασωτέα εδάφη στερούμενα δασικής βλαστήσεως, ή των οποίων η δασική βλάστησις έχει καταστραφή ή σημαντικώς αραιωθεί ή άλλως πως υποβαθμισθή εφ'όσον:

α) Ευρίσκονται εντός λεκανών απορροής χειμάρρων η δε ύπαρξις της δασικής βλαστήσεως επιβάλλεται διά προστατευτικούς ή υδρονομικούς σκοπούς.

β) Υπέρκεινται πόλεων, χωρίων, οικισμών, αρχαιολογικών χώρων, φυσικών ή πολιτιστικών μνημείων ή σημαντικών τεχνικών έργων και έχουν προστατευτικόν δι'αυτά χαρακτήρα.

γ) Η κλίσις των προς τον ορίζοντα υπερβαίνει τα 30% απειλείται δε η υπό των υδάτων απόπλυσις των.

δ) Η έλλειψις ή η μείωσις της δασικής βλαστήσεως επί αυτών δημιουργεί κίνδυνον διαβρώσεως του εδάφους ή της ισορροπίας του φυσικού περιβάλλοντος.

3. Δύναται να κηρυχθούν ως αναδασωτέα εκτάσεις, εκτός των εις τας προηγουμένας παραγράφους του παρόντος άρθρου οριζομένων, εφ'όσον τούτο επιβάλλεται:

α) Εκ λόγων υγιεινής ή εξωραΐσμού του τοπίου

β) Προς συμπλήρωσιν ή ενοποίησιν δασών ή δασικών εκτάσεων.

γ) Προς δημιουργίαν δασικών φυτειών.

Άρθρο: 39

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Εκμίσθωσις δημοσίων εκτάσεων προς αναδάσωσιν

Λήμματα

Αναδασωτέα δάση και δασικές εκτάσεις, Εκμίσθωση για τη δημιουργία δασικών φυτειών, Παραχώρηση κατά κυριότητα δημοσίων χορτολιβαδικών εδαφών σε δήμους ή κοινότητες για τη δημιουργία πάρκων, αλσών, δασών κλπ

Κείμενο Άρθρου

1. Δημόσια δασικά εκτάσεις των περιπτώσεων γ' έως και ε' της παρ.1 του άρθρ.4 του παρόντος, ή δημόσια χορτολιβαδικά ή άλλα εδάφη κηρυσσόμενα ως αναδασωτέα, δύνανται μετά σχετικήν γνωμοδότησιν του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών να εκμισθούνται διά χρονικόν διάστημα μέχρι πενήτηκοντα ετών εις νομικά ή φυσικά πρόσωπα διά την μερίμνη και δαπάναις τούτων δημιουργίαν δασικών φυτειών προς αποκλειστικήν δασοπονικήν εκμετάλλευσιν, απαγορευομένης ρητώς πάσης άλλης τοιαύτης.

2. Η εκμίσθωσις ενεργείται κατόπιν δημοπρασίας διά συμβάσεως υπογραφομένης υπό του Υπουργού Γεωργίας, ή του υπό τούτου

εξουσιοδοτουμένου, και του αναλαμβάνοντος την δημιουργίαν και την εκμετάλλευσιν της δασικής φυτείας ή δάσους και καθορίζούσης την διάρκειαν ταύτης, το μίσθωμα εις ποσοστόν επί του προϊόντος της εκμεταλλεύσεως της εκμισθουμένης εκτάσεως, τας υποχρεώσεις του μισθωτού τόσον διά την πραγματοποιήσιν των αναδασώσεων όσον και διά την δασικήν εκμετάλλευσιν, ως και πάσαν άλλην αναγκαίαν λεπτομέρειαν. Διά προεδρικού διατάγματος εκδιδομένου τη προτάσει του Υπουργού Γεωργίας δύνανται να καθορίζωνται τα ειδικώτερα στοιχεία των ως άνω συμβάσεων ή και πρότυπα τοιούτων συμβάσεων.

3. Η κήρυξις των διά της ως άνω συμβάσεως παραχωρουμένων

χορτολιβαδικών ή άλλων εδαφών ως αναδασωτέων ενεργείται εντός μηνός από της υπογραφής της συμβάσεως δεν δύναται δε να αρθή προ της λήξεως της μισθώσεως. Η μη πραγματοποιήσις της αναδασώσεως κατά τους όρους της συμβάσεως συνεπάγεται υποχρεωτικώς καταγγελίαν ταύτης και έκπτωσιν του μισθωτού από παντός εκ ταύτης απορρέοντος δικαιώματος.

4. Αι κατά την λήξιν ή την κατά τους όρους της συμβάσεως πρόωρον λύσιν της μισθώσεως υπάρχουσαι επί της εκμισθωθείσης εκτάσεως δασικά φυτεία περιέρχονται εις το Δημόσιον και αποτελούν αντικείμενον διαχειρίσεως παρ'αυτού ως δημόσια δάση.

5. Αι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων ισχύουν και διά την εκμίσθωσιν δημοτικών ή κοινοτικών δασικών εκτάσεων ή χορτολιβαδικών εδαφών. Η εκμίσθωσις ενεργείται πάντοτε κατόπιν δημοπρασίας κατά τας διατάξεις της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας, της σχετικής περί κατακυρώσεως αυτής αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου υποκειμένης εις την έγκρισιν του νομάρχου.

6. Δημόσια χορτολιβαδικά έδάφη, τα οποία δεν εξυπηρετούν ή δεν προκρίνονται διά την εξυπηρέτησιν άλλων εκ δημοσίου συμφέροντος επιβαλλομένων σκοπών κατά τα εν άρθρ.74 παρ.1 οριζόμενα, κηρυσσόμενα αναδασωτέα δύναται να παραχωρούνται κατά κυριότητα εις δήμους ή κοινότητας προς δημιουργίαν πάρκων ή αλσών, ή δασών αναψυχής ή προστατευτικών δασών. Η παραχώρησις ενεργείται δι'αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας και τελεί πάντοτε υπό τον όρον της συντηρήσεως του πάρκου ή άλσους ή δάσους υπό του Δήμου ή Κοινότητας. Η φύτευσις δύναται να βαρύνη είτε το Δημόσιον είτε τον Δήμον ή Κοινότητα είτε και αμφότερα τα μέρη, ως κατά περίπτωσιν ο Υπουργός Γεωργίας θέλει ορίσει. Εάν δεν τηρηθούν οι όροι της παραχωρήσεως αίρεται αυτοδικαίως η παραχώρησις και η κυριότης της εκτάσεως επανέρχεται εις το Δημόσιον.

Άρθρο: 40

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Διάθεσις εκτάσεων Ν.Π.Δ.Δ. προς αναδάσωσιν

Λήμματα

Διάθεση κατά χρήση στο Δημόσιο δήμων και κοινοτήτων εκτάσεών τους για αναδσωση και δασοπονική εκμετάλλευση, Διανομή κερδών από την εκμετάλλευση

Κείμενο Άρθρου

1. Δήμοι και κοινότητες ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου δύναται να διαθέτουν κατά χρήσιν εις το Δημόσιον (Δασικήν Υπηρεσίαν) εκτάσεις ανηκούσας εις αυτά προς αναδάσωσιν και δασοπονικήν

εκμετάλλευσιν μερίμνη και δαπάναις της δασικής υπηρεσίας, διατηρουμένης της επί των εκτάσεων τούτων κυριότητος των ως άνω νομικών προσώπων και μετά την αναδάσωσιν. Το χρονικόν διάστημα της διαθέσεως ορίζεται ελευθέρως υπό της συμβάσεως.

2. Η αναδάσωσις των κατά την προηγουμένην παράγραφον εκτάσεων κηρύσσεται μετά την υπό των αρμοδίων συλλογικών οργάνων των ως είρηται νομικών προσώπων λήσιν της αποφάσεως περί διαθέσεως της εκτάσεως, τα δε καθαρά έσοδα εκ της εκμεταλλεύσεως διανέμονται εξ ημισείας μεταξύ του δημοσίου και του νομικού προσώπου. Μείζον ποσοστόν εκ των εσόδων τούτων δύναται να παραχωρηθή εις τους ως άνω ιδιοκτήτας κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας μετά γνώμην του Συμβουλίου Δασικής Πολιτικής. Εάν ιδιοκτήται των ως άνω εκτάσεων είναι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως, αποδίδεται εις αυτούς το σύνολον των εκ της εκμεταλλεύσεως καθαρών εσόδων.

Άρθρο: 41

Ημ/νία: 02.10.2008

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Κήρυξις αναδασωτέων εκτάσεων

Λήμματα

Κήρυξη εκτάσεων ως αναδασωτέων, Προγράμματα αναδάσωσης, Δημιουργία πάρκων, αλσών ή δασών αναψυχής σε πόλεις ή οικιστικές περιοχές

Σχόλια

*** Το πρώην τελευταίο εδάφιο της παρ. 1, που είχε προστεθεί με το άρθρο 1 παρ. 8 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003, καταργήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 3698/2008 (Α' 198/2.10.2008).

Κείμενο Αρθρου

1. Η κήρυξις εκτάσεων ως αναδασωτέων ενεργείται δι' αποφάσεως του οικείου Νομάρχου καθοριζούσης σαφώς τα όρια της εκτάσεως η οποία κηρύσσεται αναδασωτέα και συνοδευομένης υποχρεωτικώς υπό σχεδιαγράμματος, το οποίον δημοσιεύεται εν φωτοσμικρύνσει μετά της αποφάσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. *** (βλ. σχόλια)

2. Εις έκαστον νομόν το πρόγραμμα δι'αναδασώσεως καταρτίζεται υπό της δασικής υπηρεσίας και εγκρίνεται υπό του νομάρχου, μετά γνωμοδότησιν του νομαρχιακού συμβουλίου δασών, επί τη βάσει της υφισταμένης καταστάσεως της δασικής βλαστήσεως εν τω νομώ, των επελθουσών κατά το πρόσφατον παρελθόν αποφιλώσεων, αραιώσεων ή υποβαθμίσεων, ως και των αναγκών ενισχύσεως και επεκτάσεως της ρηθείσης βλαστήσεως διά προστατευτικούς ή αισθητικούς σκοπούς, ως και εν όψει των τυχόν προτάσεων άλλων ενδιαφερομένων υπηρεσιών και των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως. Το εν λόγω πρόγραμμα καταρτίζεται ανά πενταετίαν και εκτελείται διά των κατανεμομένων πιστώσεων του προϋπολογισμού ή των διατιθεμένων προς τον σκοπόν της αναδασώσεως άλλων ειδικών κονδυλίων.

Διά την κατάρτισιν του προγράμματος απαιτείται όπως τούτο κοινοποιηθεί τουλάχιστον έν δίμηνον προ της εγκρίσεώς του εις τας Νομαρχιακάς Υπηρεσίας του Υπουργείου Συντονισμού και Δημοσίων Έργων (αρμοδιότητος Γεν.Δ/σεως Οικισμού). Παρεχομένης της προθεσμίας ταύτης, το πρόγραμμα εγκρίνεται άνευ της γνώμης των υπηρεσιών τούτων. Εάν διατυπωθούν υπό των υπηρεσιών τούτων εμπροθέσμως αντιρρήσεις αναγόμεναι εις θέματα της αρμοδιότητός των, επί των αντιρρήσεων αποφαίνονται οι Υπουργοί Συντονισμού, Γεωργίας και Δημοσίων Έργων, η τυχόν δε μεταξύ των διαφωνία επιλύεται υπο του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος.

3. Ειδικώς προκειμένου περί κηρύξεως εκτάσεων ως αναδασωτέων ένεκα μερικής ή ολικής καταστροφής δάσους ή δασικής εκτάσεως εκ πυρκαϊάς ή άλλης αιτίας εκ των εν αθρ. 38 παρ.1 αναφερομένων η κατά την παρ.1 του παρόντος άρθρου απόφασις του νομάρχου εκδίδεται, μετά εισήγησιν της αρμοδίας δασικής υπηρεσίας, υποχρεωτικώς εντός τριών μηνών από της καταστολής της πυρκαϊάς ή της διαπιστώσεως της εξ άλλης αιτίας καταστροφής. Διά της αποφάσεως ταύτης καθορίζονται και αι υποχρεώσεις της δασικής υπηρεσίας διά την κατάρτισιν και εφαρμογήν ειδικού διά την προκειμένην περίπτωσιν προγράμματος αναδασώσεως.

4. Διά την δημιουργίαν πάρκων ή αλσών ή δασών αναψυχής εντός πόλεων ή οικιστικών περιοχών απαιτείται σχετική πρόβλεψις εις το οικείον προεδρικόν διάταγμα το καθορίζον το σχέδιον της πόλεως ή τον τρόπον αναπτύξεως της οικιστικής περιοχής, η δε πραγματοποιήσις της αναδασώσεως βαρύνει τον οικείον οργανισμόν τοπικής αυτοδιοικήσεως ή τον φορέα της οικιστικής αναπτύξεως. Εις περίπτωσιν αδρανείας τούτων η υπό του ρηθέντος προεδρικού διατάγματος προβλεπομένη δημιουργία πάρκου ή άλσους ή δάσους αναψυχής ενεργείται, κατόπιν αποφάσεως του οικείου νομάρχου δαπάναις των υποχρέων υπό της δασικής υπηρεσίας. Το αυτό ισχύει και εις περίπτωσιν αναδημιουργίας τούτων μετά τυχόν καταστροφήν εκ πυρκαϊάς. Αι δένδροστοιχία ή γραμμικά φυτεία ή άλλαι δένδροφυτεύσεις εντός των πόλεων ή των οικιστικών πρειοχών δημιουργούνται κατόπιν αποφάσεως του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως ή του αρμοδίου οικιστικού φορέως.

Άρθρο: 42

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Πραγματοποιήσις αναδασώσεων

Λήμματα

Πραγματοποίηση αναδασώσεων, Καθήκοντα συνεταιρισμών

Σχόλια

Με την παρ. 2 άρθ. 120 Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α 101) ορίζεται ότι στις περιπτώσεις που επιτρέπεται, με την παρ. 4 του άρθρου αυτού καθώς και με την παρ. 2 του άρθρου 42 του παρόντος Ν. 998/1979, επιδότηση μέχρι του συνόλου της πραγματοποιημένης για την αναδάσωση ή την εκτέλεση των δασοτεχνικών έργων δαπάνης και οι ιδιοκτήτες ή διακατόχοι δασών και δασικών εκτάσεων αδυνατούν ή αρνούνται να εκτελέσουν τις σχετικές με την αναδάσωση εργασίες, το Κράτος με δαπάνες που πραγματοποιεί ακωλύτως τις εργασίες αυτές με τις δασικές υπηρεσίες του.

Κείμενο Αρθρου

1. Αι αναδασώσεις δημοσίων δασών ή δασικών εκτάσεων πραγματοποιούνται επί τη βάσει μελέτης καταρτιζομένης υπό της δασικής υπηρεσίας και καθοριζούσης το είδος της δασικής βλαστήσεως, τας εργασίας φυτεύσεως ή άλλας ενεργείας διά την διευκόλυνσιν της αναγεννήσεως, ως και τα απαραίτητα μέτρα διά την προστασίαν της αναδασώσεως (περιφράξεις, τοποθέτησις πινακίδων, ειδικά απαγορεύσεις κλπ.).

2. Η αναδάσωσις ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων ή διακατεχομένων δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων ενεργείται επί τη βάσει μελέτης εγκρινομένης υπό της δασικής αρχής και υπό την εποπτείαν ταύτης, μερίμνη και δαπάναις των διακατόχων ή διοικητών. Εφ'όσον πρόκειται περί ιδιωτικού δάσους ή δασικής εκτάσεως ανηκόντων εις μέλος ή μέλη δασικού συνεταιρισμού και καταστραφέντων ολικώς ή μερικώς εκ πυρκαϊάς την αναδάσωσιν πραγματοποιεί υποχρεωτικώς ο συνεταιρισμός κατά τα ανωτέρω, καταβάλλων τας σχετικές δαπάνας και επιμερίζων ταύτας μεταξύ των μελών του κατά τας διεπούσας τούτον διατάξεις. Περί της εκτελέσεως της εγκεκριμένης μελέτης αναδασώσεως οι ως άνω ιδιώται ή ο συνεταιρισμός παρέχουν κατ'έτος τα αναγκαία στοιχεία εις την δασικήν αρχήν. Εάν η αναδάσωσις κηρύσσεται συνεπεία καταστροφής του δάσους ή της δασικής εκτάσεως εκ πυρκαϊάς ή βιαίου συμβάντος και δεν συντρέχει αμέλεια ή δόλος των ιδιοκτητών ή διακατόχων το Δημόσιον δύναται να προβή εις επιδότησιν τούτων μέχρι και του συνόλου της πραγματοποιημένης διά την αναδάσωσιν δαπάνης.

Αρθρο: 43

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Αναγκαστική απαλλοτριώσις αναδασωτέων εκτάσεων

Λήμματα

Πώληση ή αναγκαστική απαλλοτρίωσις αναδασωτέων ιδιωτικών εκτάσεων

Κείμενο Αρθρου

1. Η κήρυξις ως αναδασωτέας ιδιωτικής εκτάσεως συνιστά λόγον απαλλοτριώσεως ταύτης διά την πραγματοποιήσιν της αναδασώσεως θεωρουμένης ως δημοσίας ωφελείας, υπό τας κατωτέρω προϋποθέσεις.

2. Ο ιδιοκτήτης εκτάσεως μη εχούσης ήδη τον χαρακτήρα δάσους ή δασικής εκτάσεως εφ'όσον δεν επιθυμεί να διατηρήση την κυριότητα ταύτης μετά την κήρυξιν αυτής ως αναδασωτέας και να προβή εις την πραγματοποίησιν της αναδασώσεως κατά τα εις το προηγούμενον άρθρον οριζόμενα δύναται να δηλώση εντός τριών μηνών από της δημοσιεύσεως της σχετικής αποφάσεως ότι δέχεται να πωλήση την ως άνω έκτασιν προς το Δημόσιον, ότε και προσκαλείται να προσαγάγη τους τίτλους του. Περί της αναγνωρίσεως τούτων αποφαίνεται το οικείον Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών, περί δε

του τιμήματος αντί του οποίου δέον να γίνη η αγορά αποφαίνεται η κατά το άρθρ.10 παρ.3 επιτροπή κατά τα εν τω άρθρ.6 οριζόμενα. Μετά τον έλεγχον των τίτλων και το καθορισμόν της τιμής πωλήσεως ο αναγνωρισθείς ιδιοκτήτης προσκαλείται εις σύναψιν του πωλητηρίου συμβολαίου συναππομένου μετά του οικείου νομάρχου ή του υπό τούτου

εξουσιοδοτουμένου. Η δαπάνη διά την αγοράν βαρύνει τον προϋπολογισμόν του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών.

3. Αν ο ιδιοκτήτης αρνηθή την πώλησιν διά ρητής δηλώσεώς του ή διά της μη προσελεύσεώς του προς υπογραφήν της συμβάσεως ή δεν προβαίνει εις τας κατά το προηγούμενον άρθρον εργασίας της αναδασώσεως ή παραμελεί ταύτας επί χρονικόν διάστημα μείζον του έτους, η Διοίκησις δικαιούται να προβή εις την υπέρ του Δημοσίου και δαπάναις αυτού απαλλοτρίωσιν ταύτης, προς πραγματοποίησιν της αναδασώσεως. Η απαλλοτρίωσις κηρύσσεται υπέρ του Δημοσίου και δαπάναις του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών, διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας, εκδιδομένης υποχρεωτικώς εντός εξαμήνου από της εκδηλώσεως της αρνήσεως του ιδιοκτήτου να προβή εις την πώλησιν ή από της παρόδου της ως άνω ενιαυσίας χρονικής περιόδου, καθ'ην ούτος ημέλησε τας εργασίας της αναδασώσεως. Επιτρέπεται, επίσης, εντός εξαμήνου προθεσμίας από της κηρύξεως της εκτάσεως ως αναδασωτέας η απαλλοτρίωσις τοιαύτης ιδιωτικής εκτάσεως και εις ην έτι περιπτώσιν ο ιδιοκτήτης εδέχθη να ενεργήσῃ και εκτελεί τας εργασίας αναδασώσεως, εφ'όσον αύτη περιβάλλεται κατά το μείζον τμήμα της υπό δημοσίου δάσους ή δημοσίας δασικής εκτάσεως και ήθελε κριθή ότι η ύπαρξις ταύτης δυσχεραίνει την διαχείρισιν και εκμετάλλευσιν του δημοσίου δάσους ή δασικής εκτάσεως. Την κήρυξιν της απαλλοτρίωσεως δύναται να ζητήσῃ εις πάσαν περίπτωσιν και ο ιδιοκτήτης της αναδασωτέας εκτάσεως, οπότε αύτη είναι υποχρεωτική διά το Δημόσιον, ευθυνόμενον, εν παραλείψει εκδόσεως της σχετικής πράξεως εντός τριμήνου από της αιτήσεως, και διά πάσαν ζημίαν του ιδιοκτήτου εκ της παραλείψεως.

4. Η αναγκαστική απαλλοτρίωσις ιδιωτικού δάσους ή δασικής εκτάσεως καταστραφείσης εκ πυρκαϊάς είναι πάντοτε δυνατή διά το Δημόσιον μετά την κήρυξιν ταύτης, ή της όλης περιοχής εις ην ευρίσκεται αύτη, ως αναδασωτέας, ιδία δε οσάκις αι συνθήκαι εκδηλώσεως και η έκτασις της πυρκαϊάς, αι ανάγκαι εκτελέσεως εν τη όλη περιοχή δασικών έργων μείζονος σημασίας, η φύλαξις της περιοχής και η προστασία της από ενδεχομένην χρησιμοποίησιν τμημάτων της προς άλλους σκοπούς, ή η ανάγκη της ταχυτέρας δυνατής και ενιαίας εις την όλην περιοχήν

επανεγκαταστάσεως της δασικής βλαστήσεως επιβάλλουν την ανάληψιν του έργου της αναδασώσεως και την συντήρησιν του δάσους ή της δασικής εκτάσεως υπό του Δημοσίου. Εις την περίπτωσιν ταύτην η αναγκαστική απαλλοτρίωσις κηρύσσεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από της δημοσιεύσεως της κατά το άρθρ.41 παρ.1 νομαρχιακής αποφάσεως, επί τη βάσει ειδικώς ητιολογημένης εκθέσεως της δασικής υπηρεσίας.

5. Η δαπάνη διά την πραγματοποίησιν των κατά τας προηγουμένας παραγράφους αναγκαστικών απαλλοτριώσεων βαρύνει τον προϋπολογισμόν του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών.

Άρθρο: 44

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Άρσις αναδασώσεων

Λήμματα

Άρση αναδασώσεων, Προϋποθέσεις

Σχόλια

Η φράση της παρ. 3 μέσα σε "" προστέθηκε με το άρθρο παρ. 9 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003. ----- - Η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 36 του ν.

3698/2008 (Α' 198/2.10.2008). ----- - Οι παρ.3 και 4 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τις παρ.2 και 3 αντιστοίχως του άρθρου 35 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Η μη κατά νόμον έγκαιρος συντέλεσις αναγκαστικής απαλλοτριώσεως αφορώσης εις ιδιωτικήν έκτασιν, κηρυχθείσαν αναδασωτέαν και η οποία προ της σχετικής αποφάσεως δεν απετέλει δάσος ή δασικήν έκτασιν, συνεπάγεται την υποχρέωσιν της Διοικήσεως προς άρσιν της αναδασώσεως. Αύτη ενεργείται δι'ομοίας προς την κήρυξιν της αναδασώσεως αποφάσεως, τη αιτήσει του ιδιοκτήτου.

2. Επιτρέπεται δι'ομοίας ως άνω αποφάσεως η άρσις της αναδασώσεως δημοσίας εκτάσεως, η οποία δεν απετέλει δάσος ή δασικήν έκτασιν, εφ'όσον μετά την πάροδον πενταετίας από της κηρύξεως αυτής

αποδεικνύεται το ανέφικτον της πραγματοποιήσεως της αναδασώσεως.

«3. Σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις η απόφαση κήρυξης καταστραφέντος δάσους ή δασικής έκτασης ως αναδασωτέου αίρεται μετά την πραγματοποίηση της αναδάσωσης, η οποία συντελείται με την επαναφορά της καταστραφείσας δασικής βλάστησης στην έκταση με οικολογικά χαρακτηριστικά επαρκή για την υπαγωγή της στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, ανάλογα με τη μορφή (δάσος ή δασική έκταση) που είχε πριν την καταστροφή της, χωρίς να απαιτείται η πλήρης μορφολογική και οικολογική αποκατάσταση της έκτασης αυτής στο προ της καταστροφής της επίπεδο.»

«4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, καθώς και όταν ανακαλείται ή τροποποιείται απόφαση κήρυξης έκτασης ως αναδασωτέας για οποιαδήποτε πραγματική ή νομική αιτία, απαιτείται απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοικήσεως, η οποία εκδίδεται αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μετά από εισήγηση, θετική ή αρνητική του αρμοδίου δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών, εάν στο νομό δεν υφίσταται Δασαρχείο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ανωτέρω εισήγηση παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών, η οποία αρχίζει από την υποβολή του σχετικού αιτήματος στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοικήσεως.»

Άρθρο: 45

Ημ/νία: 17.01.2018

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Γενικές διατάξεις

Λήμματα

Απαγόρευση επεμβάσεων στα δάση και δασικές εκτάσεις του άρθρου 117 Συντάγματος, καθώς και μεταβολή του προορισμού, εκτέλεση έργων, δημιουργία εγκαταστάσεων κλπ. Εξαιρέσεις.

Αναγκαστικές απαλλοτριώσεις

Σχόλια

Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου δέκατου τρίτου Ν. 1822/1988. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 2 άρθρου δέκατου τρίτου Ν. 1822/1988, τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου 2 Ν. 2941/2001. Οι παρ. 10, 11, 12 προστέθηκαν με το άρθρο 1 παρ. 10 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003.- Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3139/2003 (Α' 100), για την έκδοση των εγκρίσεων και αδειών που απαιτούνται για την έναρξη των εργασιών εκτέλεσης των έργων των προηγούμενων παραγράφων του ίδιου άρθρου, απαιτείται η προηγούμενη εκπόνηση και έγκριση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 1650/1986. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων επέχει θέση άδειας επέμβασης κατά την έννοια των διατάξεων του παρόντος άρθρου.===== Η παρ. 12, που προστέθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003), τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του

άρθρου 19 του ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005).** Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005), με την επιφύλαξη των κείμενων διατάξεων περί ασφάλειας των πτήσεων ε π ι τ ρ έ π ε τ α ι εντός δασών, δασικών και λοιπών εκτάσεων που τελούν υπό τη διαχείριση των δασικών υπηρεσιών, η ε γ κ α τ ά σ τ α σ η και λειτουργία εξοπλισμών για τη μέτρηση της ταχύτητας και των άλλων χαρακτηριστικών του ανέμου, όπως ιστών και παρεμφερών εγκαταστάσεων, καθώς και η ε κ τ έ λ ε σ η των τυχόν αναγκαίων έργων οδοποιίας πρόσβασης, ύστερα από έ γ κ ρ ι σ η του οικείου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών, όπου δεν λειτουργεί Δασαρχείο, περιλαμβανομένης και της Αττικής. Η έγκριση αυτή χορηγείται μέσα σε α π ο κ λ ε ι σ τ ι κ ή προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Για τις προαναφερόμενες επεμβάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται κ α ι τ α τυχόν αναγκαία έργα οδοποιίας πρόσβασης, δ ε ν οφείλεται το αντάλλαγμα χρήσης που ορίζεται στην παρ. 12 του π α ρ ό ν τ ο ς άρθρου. ===== ** Σύμφωνα με την περ. β) του άρθρου 7 του ν. 3468/2006 (Α' 129/27.6.2006), οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και κάθε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας πρόσβασης και των έργων σύνδεσης τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν, μεταξύ άλλων, και σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον έχει επιτραπεί, επ' αυτών, η εκτέλεση έργων σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του παρόντος νόμου ή το άρθρο 13 του ν. 1734/1987 (ΦΕΚ 189 Α'/βλ. οικεία σχόλια).
===== - Στο τέλος της παραγράφου 3 του παρόντος τίθεται εντός "" εδάφιο όπως ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν. 4203/2013 (ΦΕΚ Α' 235/1.11.2013). ----- - Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014). ===== - Στο τέλος της παρ. 8 του παρόντος προσετέθη το εντός «» εδάφιο με την παρ.7 του άρθρου 41 του ν.4409/2016 (ΦΕΚ Α'136/28.7.2016).
===== - Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 8 του παρόντος προσετέθησαν εδάφια με το άρθρο 1 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Η παράγραφος 4 του παρόντος ετροποποιήθη με το άρθρο 5παρ1 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Το εντός " " τελευταίο εδ. της παρ. 8 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 του άρθρου 70 του ν. 4512/2018 (Α' 5/17.1.2018).

Κείμενο Άρθρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Επιτρεπτές επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου

1. Δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν Κεφάλαιο.
2. Κάθε επιτρεπτή, κατά τις διατάξεις του παρόντος, επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις ως και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 3 παράγραφος 5 εδάφιο ε' του παρόντος νόμου, όπως ισχύει, επιτρέπεται μετά από έγκριση. Η έγκριση αυτή χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της οικείας δασικής αρχής, εκτός αν ορίζεται αλλιώς στη διάταξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου ή στις διατάξεις των άρθρων 46 έως 61. Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, απαιτείται και η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη.
3. Η έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται για συγκεκριμένη έκταση εμφανιζόμενη σε τοπογραφικό διάγραμμα με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφαρμοζόμενης αναλόγως ως προς την έγκριση αυτή και της διάταξης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω έγκριση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη χρήση δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που βεβαιώνεται

από την αρμόδια αρχή ότι δεν είναι δυνατή η διάθεση των παραπάνω εκτάσεων, τότε εξετάζεται από την αρμόδια δασική υπηρεσία εάν μπορούν να διατεθούν δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, άλλως, διατίθενται δασικές εκτάσεις ή δάση. Η παραπάνω γενική απαγόρευση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων που αφορούν άμεσα στην εθνική άμυνα της χώρας, για διανοίξεις δημόσιων οδών, για την κατασκευή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, την κατασκευή και εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), περιλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και κάθε απαραίτητου έργου για τη λειτουργία αυτών, καθώς και των δικτύων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο του άρθρου 2 του ν. 2773/1999 (Α' 286), η χάραξη των οποίων προβλέπει διέλευσή τους από δάσος ή δασική έκταση ως και για έργα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, με εξόρυξη, διαλογή, επεξεργασία και αποκομιδή αυτών, τη διάνοιξη οδών προσπέλασης και την ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης και διαλογής και επεξεργασίας, καθώς και για τις επεμβάσεις του άρθρου 56 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται αντίστοιχα σε αυτές. «Για τις επεμβάσεις του παρόντος Κεφαλαίου απαιτείται η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού. Σε όσες περιοχές υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στο χάρτη».

5. Κατά τη χορηγούμενη στα πλαίσια έκδοσης της ΑΕΠΟ ή υπαγωγής των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) γνωμοδότηση των δασικών υπηρεσιών εξετάζεται η συμβατότητα του έργου με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η μη ύπαρξη άλλων διαθεσίμων δημοσίων εκτάσεων, που δεν υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και οι τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις των ισχυόντων διαχειριστικών σχεδίων και των εγκεκριμένων μελετών αναδάσωσης. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης τίθενται με αυτήν όροι και περιορισμοί για την ελαχιστοποίηση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων από την εκτέλεση και λειτουργία του έργου. Για έργα εθνικής και περιφερειακής οδοποιίας, αρδευτικών και υδρευτικών δικτύων ως και δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, πετρελαϊκών προϊόντων και ηλεκτρικής ενέργειας μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί οριστικές τεχνικές μελέτες, η αρμόδια δασική αρχή γνωμοδοτεί, προκειμένης της έκδοσης ΑΕΠΟ, επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που θέτει η δασική νομοθεσία, για την εκτέλεση των ως άνω έργων επί των εκτάσεων αυτών. Με την ολοκλήρωση των οριστικών μελετών των έργων ο φορέας του έργου υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια δασική αρχή το σχετικό φάκελο για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η οποία μετά τη δημοσιοποίησή της έχει το τεκμήριο της νομιμότητας και δεσμεύει τις υπηρεσίες της διοίκησης.

6.α. Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ ή την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα της αρμόδιας Δασικής Αρχής με την οποία εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάθε επέμβασης, αναφέρονται δε σε αυτήν, ιδίως, τα στοιχεία του δικαιούχου, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της έκτασης, ο σκοπός της επέμβασης, ο χρόνος διάρκειάς της, με δυνατότητα ανανέωσής της. Αναφέρονται επίσης, η διαδικασία έκπτωσης του δικαιούχου σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της επέμβασης, το ύψος του ανταλλάγματος χρήσης, τα όρια, η θέση και το εμβαδόν της προς αναδάσωση έκτασης, καθώς επίσης και οι όροι αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος μετά τη λήξη του χρόνου διάρκειας της επέμβασης. β. Η πράξη της αρμόδιας Δασικής Αρχής, του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, εκδίδεται στο όνομα του προσώπου ή του φορέα που θα κάνει την επέμβαση και αφορά αποκλειστικά στη χρήση ή δραστηριότητα για την οποία ζητείται, μη δυνάμενη να επεκταθεί σε άλλες χρήσεις ή δραστηριότητες. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης η ανωτέρω πράξη τροποποιείται μόνον ως προς την επωνυμία αυτού. Η πράξη αυτή αφορά στην απολύτως αναγκαία για την υλοποίησή της έκταση, όπου δε απαιτείται άδεια δόμησης, η πράξη αυτή συνοδεύεται εκτός από το τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο του

γηπέδου και από διάγραμμα δόμησης, που υποβάλλει ο αιτών. Σε αυτήν την περίπτωση, η άδεια δόμησης εκδίδεται αποκλειστικά και μόνο για την έκταση που αποτυπώνεται στο διάγραμμα δόμησης. Στις περιπτώσεις επιτρεπτών επεμβάσεων του παρόντος νόμου για την έγκριση δόμησης και την άδεια δόμησης, τυχόν κτιριακών εγκαταστάσεων που ανεγείρονται κατά τις κείμενες διατάξεις δεν απαιτείται η ύπαρξη «προσώπου γηπέδου», όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά από ειδικές ή γενικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

7. Ο δικαιούχος της επέμβασης εγκαθίσταται στην έκταση μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εκμετάλλευση ή εγκατάσταση του έργου ή της δραστηριότητας.

8. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση ή στις δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που προβλέπεται κατά τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, ενεργείται κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση. Η έκταση αυτή πρέπει να βρίσκεται στην ίδια περιοχή ή σε όμορη αυτής, ελλείψει δε έκτασης εντός της ίδιας διοικητικής ενότητας ή όμορης αυτής, σε άλλη που θα υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία. Η αναδάσωση ή δάσωση διενεργείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, με δαπάνες του και επί τη βάση σχετικής μελέτης, που καταρτίζεται με επιμέλειά του και εγκρίνεται από τη δασική υπηρεσία. «Όταν η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέμβαση είναι μικρότερη ή ίση με τέσσερα (4) στρέμματα, ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται να καταβάλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στα επόμενα εδάφια και δεν απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης. Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών και διατίθεται αποκλειστικά για σκοπούς αναδάσωσης ή δάσωσης». «Στην περίπτωση μη εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση, ο δικαιούχος της επέμβασης, κατόπιν συντάξεως μελέτης με δαπάνη του ίδιου εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία, είναι υποχρεωμένος να προβεί σε δασοκομικές εργασίες ή στην εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων επί των εκτάσεων που θα υποδειχθούν από τη δασική υπηρεσία, με σκοπό τη βελτίωση ή και προστασία τους». Οι εργασίες της αναδάσωσης ή δάσωσης αρχίζουν με την έναρξη των εργασιών του έργου, η δε ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την εγκατάσταση της δασικής βλάστησης, στην προβλεπόμενη από τη μελέτη πυκνότητα και την ικανότητα αυτής για φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη, πιστοποιείται από τη δασική υπηρεσία με σχετική διαπιστωτική της πράξη. Αν δεν πραγματοποιηθεί ή δεν πραγματοποιηθεί προσηκόντως η αναδάσωση ή δάσωση από τον υπόχρεο, καταβάλλεται από αυτόν ποσό τριπλάσιο από τη δαπάνη της αναδάσωσης, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου. Το ως άνω ποσό διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων, κατά προτεραιότητα δε για την αναδάσωση ή δάσωση έκτασης σε αντικατάσταση εκείνης, της οποίας ενεκρίθη η μεταβολή του προορισμού, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Για τις επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο 50% της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας τους, για δε τις επεμβάσεις σε ιδιωτικά στο 30% αυτής. Ειδικά για τις επεμβάσεις στις δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο 40% της αξίας τους. Τα παραπάνω ποσοστά δύνανται να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών. Το αντάλλαγμα χρήσης κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Το αντάλλαγμα χρήσης για επεμβάσεις κοινωφελούς χαρακτήρα εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων και ειδικότερα όσων ασκούν αυτοπροσώπως το επάγγελμα του κτηνοτρόφου, πτηνοτρόφου, κ.λπ., ορίζεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της δαπάνης αναδάσωσης της έκτασης, η οποία θα προκύπτει κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή Μ επί το σταθερό ποσό 35 ευρώ, για την ενίσχυση της δραστηριότητάς τους. «Εκμεταλλευτές λατομείων, μαρμάρων βιομηχανικών ορυκτών ή αδρανών υλικών, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως ισχύει, απαλλάσσονται της υποχρέωσης αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται στην καταβολή ανταλλάγματος χρήσης, ίσου με το 100% της καθοριζόμενης, κατά το άρθρο 6 του Ν. 998/1979 (Α'289), όπως ισχύει, αξίας της έκτασής τους. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων που εμπíπτουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται μετά από αίτηση

του ενδιαφερόμενου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το 100% της καθοριζόμενης, κατά το άρθρο 6 του Ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, αξίας της έκτασης επέμβασης.»

«Εκμεταλλευτές μεταλλείων και λατομείων, οποιασδήποτε κατηγορίας ορυκτού, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται να καταβάλουν αντάλλαγμα χρήσης ίσο με το 100% της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας της έκτασης τους. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων που εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το 100% της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας της έκτασης επέμβασης.»

9. Από την καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης απαλλάσσεται το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι υπηρεσίες ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην περίπτωση αυτή στη μελέτη του έργου προβλέπεται ειδική δαπάνη για την αναδάσωση ή δάσωση ίσης έκτασης, η οποία πραγματοποιείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, στην περιοχή όπου εκτελείται το έργο ή η δραστηριότητα ή σε όμορη περιοχή, που θα του υποδειχθεί από τη δασική υπηρεσία.

10. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης εξαιρούνται οι επεμβάσεις των άρθρων 52 παράγραφος 1, 53 παράγραφος 4, 54 παράγραφος 1, 55 παράγραφος 1, 56, 57 παράγραφοι 2 και 3, 58 και 59 παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος.

11. Από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης εξαιρούνται τα πρόχειρα κτηνοτροφικά καταλύματα του άρθρου 47Α, οι επεμβάσεις για γεωργική εκμετάλλευση των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 47, οι προσωρινού χαρακτήρα εγκαταστάσεις του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων του άρθρου 52 παράγραφος 4, οι βοτανικοί κήποι, τα υδροτριβεία παραδοσιακού τύπου της παραγράφου 1, οι προσωρινές εγκαταστάσεις για τη διαμονή σε αυτές πληγέντων από φυσικές καταστροφές της παραγράφου 4 και οι επεμβάσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 57 του παρόντος.

12. Αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και αποκαθίσταται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους περιβαλλοντικούς όρους, σε περίπτωση δε μη ύπαρξης αυτών, σύμφωνα με εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία μελέτη αποκατάστασης. Η μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω διαπιστώνεται με σχετική πράξη του αρμόδιου οργάνου και συνεπάγεται την υποχρεωτική κήρυξη της έκτασης ως αναδασωτέας, την επιβολή από την αρμόδια δασική αρχή σε βάρος του δικαιούχου των ποινών της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου, καθώς και την επιβολή διοικητικού προστίμου ποσού από 3.000 μέχρι 10.000 ευρώ ανά στρέμμα, αναλόγως της έκτασης της προκληθείσης βλάβης στο δασικό περιβάλλον, με δυνατότητα αναπροσαρμογής του, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών.

13. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση των ιδιωτικών εκτάσεων που προστατεύονται από το άρθρο 3 του παρόντος νόμου υπέρ του Δημοσίου για σκοπό δημόσιας ωφέλειας, ενεργείται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 47 επ. του παρόντος Κεφαλαίου.

14. Απαγορεύεται η κατά κυριότητα παραχώρηση δημοσίων δασών, δημοσίων δασικών εκτάσεων ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει για την εξυπηρέτηση των σκοπών του παρόντος Κεφαλαίου. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται τίτλος κυριότητας για την πραγματοποίηση της επέμβασης, αρκεί η έγκριση επέμβασης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου άλλως η πράξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

15. Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και

του ν. 3028/2002, διενεργούνται, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων του παρόντος κεφαλαίου ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Επίσης οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου τουριστικές εγκαταστάσεις, επιχειρηματικά πάρκα, δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους, εκπαιδευτήρια με τις συνοδές τους εγκαταστάσεις και νοσοκομεία, θεραπευτήρια και εγκαταστάσεις των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.ΣΥ.Π), εφόσον προβλέπονται από ειδικό χωρικό σχέδιο του άρθρου 8 του ν. 4269/2014 (Α' 142) διενεργούνται στις ανωτέρω εκτάσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του.

16. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκκίνηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου Στ' του παρόντος νόμου ή σε περίπτωση που η ανωτέρω έκταση είχε μεν αρχικώς χαρακτηριστεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί της εκδοθείσας πράξης χαρακτηρισμού, ως μη δασική.

17. Προκειμένου για επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα του ν. 3894/2010 (Α' 204) ή κάθε άλλης σχετικής διάταξης ή για οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013, που αναπτύσσονται, υπό τις προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου, σε περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 και σε εκτάσεις της παραγράφου 2 και των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), αλλά ο επενδυτής κατέχει τίτλους που ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου πράξη εκδίδεται ως επί δημοσίας εκτάσεως, χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος χρήσης και ταυτόχρονα το Δημόσιο εγείρει τακτική αγωγή κυριότητας για την έκταση. Εάν η έκταση κριθεί αμετάκλητα ως δημόσια, ο επενδυτής καταβάλλει το οφειλόμενο αντάλλαγμα χρήσης.

Άρθρο: 46

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Εξαιρετικός χαρακτήρας επιτρεπτών επεμβάσεων σε αναδασωτές εκτάσεις

Λήμματα

Απαγόρευση εκχερσώσεων δημοσίων δασών για καλλιέργειες ή εγκατάσταση ποιμνιοστασίων, πτηνοτροφείων κλπ, Εξαιρέσεις

Σχόλια

- Η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 3170/2003 (Α' 191/29.7.2003). Η δεύτερη παρ. 7, που θα έπρεπε να αριθμηθεί ως 8, προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 12 του ν.

3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003. ===== - Η παρ.

5 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4056/2012 (Α' 52/12.3.2012). --

----- -Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Στα δάση και στις δασικές εκτάσεις, περί των οποίων το άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος, ουδεμία επιτρέπεται επέμβαση προβλεπόμενη από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ή από άλλη διάταξη, με εξαίρεση τα αναφερόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 48, των παραγράφων 1, 3, 4 και 5 του άρθρου 53, της παραγράφου 1 του άρθρου 54, της παραγράφου 1 του άρθρου 55 και της παραγράφου 5 του άρθρου 57 του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και στις διατάξεις του άρθρου 16 του παρόντος νόμου.

2. Για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων από τις ανωτέρω διατάξεις επεμβάσεων σε αναδασωτέες εκτάσεις δεν απαιτείται άρση της αναδάσωσης.

3. Ενόψει του εξαιρετικού χαρακτήρα των ανωτέρω επεμβάσεων η σχετική εγκριτική απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά, με κριτήρια αναφερόμενα τόσο στην ιδιαίτερη σημασία του έργου, ανεξάρτητα προς την επιδίωξη αποδοτικότερης για το φορέα του έργου οικονομικής εκμετάλλευσης, όσο και στην απόλυτη αναγκαιότητα εκτέλεσής του στην αναδασωτέα έκταση πριν από την πραγματοποίηση της αναδάσωσης, με γνώμονα αφενός την ανάγκη προστασίας του δασικού οικοσυστήματος και αφετέρου την εξυπηρέτηση του δημόσιου σκοπού στον οποίο αποβλέπει το έργο.

Άρθρο: 46Α

Ημ/νία: 22.03.2012

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

"Εκχερσωθείσες δασικές εκτάσεις για αγροτική χρήση."

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 29 του ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α' 66/22.3.2012).

Κείμενο Άρθρου

"1. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος, δασικού χαρακτήρα εκτάσεις που εκχερσώθηκαν για γεωργική χρήση, πριν τεθεί σε ισχύ το Σύνταγμα του 1975 και διατηρούν τη χρήση αυτή μέχρι σήμερα, δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, απαγορευμένης κάθε άλλης χρήσης από τον κάτοχό τους.

2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου αυτού εκτάσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται σε κυρωμένους δασικούς χάρτες ως δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, καθώς και οι εκτάσεις που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 του ν. 3937/2011 (Α' 60). Τυχόν εκδοθέντες τίτλοι κυριότητας ανακαλούνται και το τίμημα επιστρέφεται.

3. Οι κάτοχοι των δημόσιων εκτάσεων της παραγράφου 1 εφόσον έχουν την ιδιότητα του κατ' επάγγελμα αγρότη υποβάλουν αίτημα εξαγοράς στο αρμόδιο Δασαρχείο ή στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών, εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο. Στην αίτηση περιγράφεται το κατεχόμενο ακίνητο κατά θέση, όρια και εμβαδόν, με συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένο από το Εθνικό Τριγωνομετρικό Δίκτυο (κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87). Ο Δασάρχης ή ο Διευθυντής Δασών, εφόσον δεν υφίσταται Δασαρχία, εισηγείται αρμοδίως και ο Διευθυντής της οικείας Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει την απόφαση εξαγοράς της έκτασης. Η προθεσμία για την κατάθεση των αιτήσεων εξαγοράς λήγει την 31.12.2013. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμα έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

4. Για την κατοχή του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη ιδίως πράξεις αποδοχής κληρονομιάς, ιδιωτικά συμφωνητικά με βέβαιη χρονολογία, καθώς και παραχωρητήρια των δασικών υπηρεσιών για χρήσεις που προβλέπονται από τη δασική νομοθεσία. Οι ένορκες βεβαιώσεις δεν λαμβάνονται υπόψη ως αποδεικτικό στοιχείο για την απόδειξη κατοχής του ακινήτου.

5. Το τίμημα εξαγοράς ορίζεται στο 1/3 της αντικειμενικής αξίας ή άλλως της αγοραίας αξίας και καταβάλλεται σε τέσσερις (4) εξαμηνιαίες άτοκες δόσεις. Το τίμημα κατατίθεται υπέρ του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την ανάπτυξη και προστασία των δασών.

6. Το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί των εκτάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 3208/2003.

7. Οι κάτοχοι δημόσιων και μη εκτάσεων της παραγράφου 1 καταβάλουν χρηματικό αντάλλαγμα για την απώλεια του φυσικού αγαθού από την αλλαγή χρήσης της έκτασης, για να αναδασωθεί αντίστοιχη έκταση, κατά την έννοια του «θετικού περιβαλλοντικού ισοζυγίου», κατ' εφαρμογή του άρθρου 45 παρ. 12 του ν. 998/1979, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 10 του ν. 3208/2003. Η καταβολή του ανταλλάγματος αυτού αποτελεί προϋπόθεση για την εξαγορά της έκτασης από τον ενδιαφερόμενο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, καθώς και για τη νομιμοποίηση της αλλαγής χρήσης από τον κάτοχο έκτασης δημόσιας ή μη.

8. Έως ότου εξοφληθεί το οφειλόμενο τίμημα και καταβληθεί το αντάλλαγμα χρήσης, ο κάτοχος δεν μπορεί να μεταβιβάσει την έκταση.

9. Μετά την εξόφληση του τιμήματος και του χρηματικού ανταλλάγματος, οι διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες για την προστασία της έκτασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, παύουν να ισχύουν. Ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει τίτλο κυριότητας υπέρ του κατόχου της έκτασης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται ο τύπος του τίτλου κυριότητας."

Άρθρο: 47

Ημ/νία: 20.02.2018

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Γεωργική εκμετάλλευση

Λήμματα

Απαγόρευση εκχέρσωσης ιδιωτικών δασών. Εξαιρέσεις. Εκχέρσωση δημοτικών ή κοινοτικών δασικών εκτάσεων

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ με το άρθρο 36 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014). - Σύμφωνα με την παρ. 6 άρθρου 52 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014), οι αιτήσεις εξαγοράς της παρ. 6 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ, υποβάλλονται εντός προθεσμίας τριών (3) ετών, από την έναρξη ισχύος του ν. 4280/2014 (ήτοι από 08.08.2014). Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμα έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. - Στην παρ. 1, το εντός " " τελευταίο εδάφιο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 1 άρθρου 2 Ν. 4467/2017 (Α' 56/13.4.2017). - Στην παρ. 5, το εντός " " τελευταίο εδάφιο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 2 άρθρου 2 Ν. 4467/2017 (Α' 56/13.4.2017). - Η παρ. 7 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 3 άρθρου 2 Ν. 4467/2017 (Α' 56/13.4.2017). - Η παρ. 8 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 4 άρθρου 2 Ν. 4467/2017 (Α' 56/13.4.2017). - Οι παρ. 13 και 14 ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΑΝ με την παρ. 5 άρθρου 2 Ν. 4467/2017 (Α' 56/13.4.2017). - Η παρ. 12 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 1 άρθρου 18 Ν. 4519/2018 (Α' 25/20.2.2018), ενώ, σύμφωνα με την παρ. 2 του ως άνω άρθρου, διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν σε εκτέλεση της παρ. 12 του ΠΑΡΟΠΟΝΤΟΣ μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4519/2018, εφόσον είναι αντίθετες με την παρ. 1. - Σύμφωνα με την παρ. 4 άρθρου 43 Ν. 4546/2018 (Α' 101/12.06.2018), η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων εξαγοράς της παρ. 6 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ παρατείνεται για δύο (2) έτη με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 8η Αυγούστου 2020. - Σύμφωνα με την παρ. 13 άρθρου 48 Ν. 4685/2020 (Α' 92/07.05.2020), αιτήματα εξαγοράς εκτάσεων κατά το ΠΑΡΟΝ άρθρο θεωρούνται ως μηδέποτε υποβληθέντα και δεν παράγουν υποχρεώσεις εις βάρος των αιτούντων, εάν αφορούν σε εκτάσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον στους δασικούς χάρτες, μετά την αναμόρφωσή τους κατά την παρ. 10 του άρθρου 48 του ν. 4685/2020.

Κείμενο Άρθρου

1. Εκχέρσωση δασών προς απόδοση σε αγροτική οποιασδήποτε φύσης καλλιέργεια απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η από γεωργικούς συνεταιρισμούς, ομάδες παραγωγών ή φυσικά πρόσωπα εκχέρσωση δασικών εκτάσεων ή η χρήση από αυτούς ασκεπούς έκτασης ή διάκενου εντός δάσους ή δασικής έκτασης, εμβαδού έως 30 στρέμματα όταν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, για γεωργική ή δενδροκομική καλλιέργεια ή για φύτευση σε ανάμειξη αγρίων και οπωροφόρων ή

καρποφόρων δένδρων ή για φύτευση δασικών ειδών για την απόδοση προϊόντων, ιδίως, κάστανων, καρυδιών και τρούφας, ή για δημιουργία αμπελώνων ή φυτειών αρωματικών φυτών. Επιτρέπεται, επίσης, η δια εμβολιασμού εξημέρωση άγριων οπωροφόρων ή καρποφόρων δένδρων. «Εντός των ως άνω εκτάσεων επιτρέπονται κατασκευές που εξυπηρετούν τη γεωργική εκμετάλλευση, όπως δεξαμενές νερού, γεωτρήσεις, μετρητές Δ.Ε.Η., υπόστεγα κατ' εφαρμογή της σχετικής περί των κατασκευών αυτών νομοθεσίας».

2. Η έγκριση για τη γεωργική εκμετάλλευση χορηγείται, εφόσον διαπιστωθεί, κατόπιν σχετικής οικονομοτεχνικής μελέτης βιωσιμότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης, ότι οι εδαφολογικές και οικολογικές συνθήκες συνηγορούν υπέρ αυτού του τρόπου εκμετάλλευσης χωρίς να παραβλάπτεται η λειτουργία του δασικού οικοσυστήματος, από την απώλεια του φυσικού του στοιχείου, καθώς και ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του παρόντος. Η μελέτη συντάσσεται από ιδιώτη γεωτεχνικό επιστήμονα, σε περίπτωση δε που αυτός δεν είναι δασολόγος, απαιτείται συνυπογραφή αυτής και από δασολόγο, περιέχεται δε σε αυτήν ειδικό κεφάλαιο για την τυχόν οικολογική αναβάθμιση του φυσικού οικοσυστήματος λόγω της συγκεκριμένης εκμετάλλευσης.

3. Οι δημόσιες εκτάσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3, ως και οι κοινόχρηστες και διαθέσιμες εποικιστικές δασικές εκτάσεις μπορούν να διατεθούν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για δενδροκομική ή γεωργική καλλιέργεια και εκμετάλλευση κατόπιν της σχετικής μελέτης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

4. Η έγκριση επέμβασης χορηγείται, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) Οι εκτάσεις δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις β' της παρ. 1 και α' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

β) Η κλίση του εδάφους είναι μικρότερη του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και το βάθος του εδάφους κατάλληλο για γεωργική καλλιέργεια και γ) Δεν υφίσταται κίνδυνος διάβρωσης του εδάφους ή άλλως να είναι δυνατή η λήψη των απαραίτητων προστατευτικών μέτρων.

5. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος, δάση, δασικές εκτάσεις και εκτάσεις με τη μορφή της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος που εκχερσώθηκαν για γεωργική χρήση, πριν τεθεί σε ισχύ το Σύνταγμα του 1975 και διατηρούν τη χρήση αυτή μέχρι σήμερα, δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, απαγορευμένης κάθε άλλης χρήσης από τον κάτοχό τους. «Εντός των ως άνω εκτάσεων επιτρέπονται κατασκευές που εξυπηρετούν τη γεωργική εκμετάλλευση, όπως δεξαμενές νερού, γεωτρήσεις, μετρητές Δ.Ε.Η., υπόστεγα κατ' εφαρμογή της σχετικής περί των κατασκευών αυτών νομοθεσίας».

6. Οι κάτοχοι των δημόσιων εκτάσεων της ανωτέρω παραγράφου υποβάλουν αίτημα εξαγοράς στο αρμόδιο Δασαρχείο ή στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών, εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο. Στην αίτηση περιγράφεται το κατεχόμενο ακίνητο κατά θέση, όρια και εμβαδόν, με συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένο από το Εθνικό Τριγωνομετρικό Δίκτυο (κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87). Ο Δασάρχης ή ο Διευθυντής Δασών, εφόσον δεν υφίσταται Δασαρχείο, εισηγείται αρμοδίως και ο Διευθυντής της οικείας Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει την απόφαση εξαγοράς της έκτασης.

«7. Για την κατοχή του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη ιδίως πράξεις αποδοχής κληρονομιάς, ιδιωτικά συμφωνητικά με βέβαιη χρονολογία, ένορκες βεβαιώσεις, καθώς και άδειες των δασικών υπηρεσιών για χρήσεις που προβλέπονται από τη δασική νομοθεσία. Μόνη η ένορκη βεβαίωση δεν επαρκεί για την απόδειξη της κατοχής, μπορεί να συνεκτιμηθεί όμως με την παράλληλη προσκόμιση και άλλων εγγράφων, ιδίως δηλώσεων στη Δ.Ο.Υ., στο Κτηματολόγιο, στον Ο.Γ.Α. ή τον ΕΛΓΑ».

«8. Το τίμημα εξαγοράς ορίζεται στο 1/4 της αντικειμενικής αξίας και όπου δεν έχει καθορισθεί αντικειμενική αξία της αγοραίας αξίας όπως αυτή θα εκτιμηθεί από την οικεία Δ.Ο.Υ. και μπορεί να καταβάλλεται και σε μηνιαίες δόσεις, που δεν υπερβαίνουν τις εκατό (100). Σε κάθε περίπτωση το ύψος κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριάντα (30) ευρώ. Το τίμημα κατατίθεται υπέρ

του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την ανάπτυξη και προστασία των δασών».

9. Οι κάτοχοι δημόσιων και μη εκτάσεων της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου καταβάλουν χρηματικό αντάλλαγμα για την απώλεια του φυσικού αγαθού από την αλλαγή χρήσης της έκτασης, για να αναδασωθεί ή να δασωθεί αντίστοιχη έκταση, κατά την έννοια του «θετικού περιβαλλοντικού ισοζυγίου», κατ' εφαρμογή του άρθρου 45 παρ. 8 του παρόντος νόμου. Η καταβολή του ανταλλάγματος αυτού αποτελεί προϋπόθεση για την εξαγορά της έκτασης από τον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, καθώς και για τη νομιμοποίηση της αλλαγής χρήσης από τον κάτοχο έκτασης δημόσιας ή μη.

10. Έως ότου εξοφληθεί το οφειλόμενο τίμημα και καταβληθεί το αντάλλαγμα χρήσης, ο κάτοχος δεν μπορεί να μεταβιβάσει την έκταση. Από την έκδοση της απόφασης εξαγοράς της παραγράφου 6 του παρόντος και μέχρι την ολοσχερή εξόφληση του τιμήματος αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες για την προστασία της έκτασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

11. Μετά την εξόφληση του τιμήματος και του χρηματικού ανταλλάγματος, οι ανωτέρω διοικητικές πράξεις παύουν να ισχύουν. Ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει τίτλο κυριότητας υπέρ του κατόχου της έκτασης. Ο ανωτέρω τίτλος μεταγράφεται στα βιβλία μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου ή καταχωρίζεται στα τηρούμενα στοιχεία του αρμοδίου Κτηματολογικού Γραφείου. Τυχόν αλλαγή της γεωργικής χρήσης, μετά τη χορήγηση του ανωτέρω τίτλου εκ μέρους του αρχικού ή του εκάστοτε κυρίου της έκτασης, συνεπάγεται την αυτοδίκαιη ακυρότητα του σχετικού τίτλου κυριότητας, ως προς το τμήμα που άλλαξε χρήση και την υπαγωγή του τμήματος αυτού στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

«12. Δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 5 έως 11 του παρόντος οι εκτάσεις που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς προστασίας των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000. Τυχόν εκδοθέντες τίτλοι κυριότητας ανακαλούνται και το τίμημα επιστρέφεται. Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο πρώτο εδάφιο, εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 5 έως 11 του παρόντος οι εκτάσεις στις οποίες: α) έχει εξειδικευθεί το ειδικό καθεστώς προστασίας της περιοχής με την έκδοση κανονιστικών πράξεων και επιτρέπεται η γεωργική εκμετάλλευση ή β) δεν έχει εξειδικευθεί το ειδικό καθεστώς προστασίας με την έκδοση κανονιστικών πράξεων και η γεωργική εκμετάλλευση προϋπήρχε της υπαγωγής της περιοχής στο ειδικό καθεστώς προστασίας: αα) των Εθνικών Δρυμών ή και

ββ) των υγροτόπων με «εθνική σημασία», σύμφωνα με τη Σύμβαση Ραμσάρ ή και

γγ) του δικτύου Natura 2000.

Αν κατά την εξειδίκευση του ειδικού καθεστώτος προστασίας, η γεωργία δεν προβλέπεται στις επιτρεπόμενες χρήσεις, οι διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις παραγράφους 5 έως 11 του παρόντος ανακαλούνται αυτοδικαίως».

«13. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί την εξαγορά, μπορεί να ζητήσει την έκδοση απόφασης έγκρισης επέμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 47B'.».

«14. Μετά την έκδοση απόφασης έγκρισης είτε της εξαγοράς είτε της επέμβασης, ο κάτοχος έχει υποχρέωση εντός ενός (1) έτους να υποβάλει δήλωση στο ΟΣΔΕ (Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου), αντίγραφο της οποίας κατατίθεται στην οικεία δασική υπηρεσία, προκειμένου να συμπληρωθεί ο φάκελος. Στις περιπτώσεις που έχει κατατεθεί δήλωση στο ΟΣΔΕ οφείλεται η συμπλήρωση του φακέλου».

Άρθρο: 47Α

Ημ/νία: 13.04.2017

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

«Λοιπές εκμεταλλεύσεις πρωτογενούς τομέως»

Λήμματα

Απαγόρευση εκχέρσωσης ιδιωτικών δασών. Εξαιρέσεις. Εκχέρσωση δημοτικών ή κοινοτικών δασικών εκτάσεων

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του προσετέθησαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014) ===== - Ο τίτλος του παρόντος αντικατεστάθη με το άρθρο 3παρ1 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Η παράγραφος 1 του παρόντος ετροποποιήθη με το άρθρο 3παρ2 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Η παράγραφος 3 του παρόντος ετροποποιήθη με το άρθρο 3παρ3 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017)

Κείμενο Άρθρου

1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σε δασικές εκτάσεις και δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και, στην περίπτωση μη ύπαρξης τέτοιων στην περιοχή ενδιαφέροντος, εντός δασών, κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4056/2012 (Α' 52), μελισσοκομείων, «χερσαίων εγκαταστάσεων μονάδων υδατοκαλλιέργειας μετά των απαιτούμενων συνοδευτικών και υποστηρικτικών εγκαταστάσεων για τη λειτουργική ικανότητα της δραστηριότητας,» εκτροφείων θηραμάτων, εκτροφείων γουνοφόρων και επισκέψιμων κτηνοτροφικών μονάδων εκτροφής απειλούμενων με εξαφάνιση αυτοχθόνων φυλών αγροτικών ζώων, με σκοπό τη διάσωση, διάδοση, προβολή και παραδοσιακή διαχείριση του προαναφερθέντος ζωικού κεφαλαίου και των προϊόντων του.
2. Για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4056/2012 επιτρέπεται η κατασκευή των αναγκαίων συνοδευτικών τους έργων, όπως δίκτυο μεταφοράς ύδατος, διάνοιξη γεωτρήσεων επί τη βάση των κειμένων περί διοικήσεως και διαχειρίσεως των υπογείων ή ρεόντων υδάτων διατάξεων, έργων οδοποιίας πρόσβασης και έργων σύνδεσης με τα κοινωφελή δίκτυα, κατ' εφαρμογή της σχετικής περί αυτών νομοθεσίας.
3. «Απαγορεύεται η εγκατάσταση των μονάδων της παρ. 1 σε εκτάσεις των περιπτώσεων β' και δ' της παραγράφου 1, καθώς και της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 4». Κατ' εξαίρεση η εγκατάσταση των ως άνω μονάδων σε προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, επιτρέπεται κατόπιν τήρησης της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4014/2011.
4. Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ο προϊστάμενος του αρμόδιου Δασαρχείου ή της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο σε επίπεδο νομού, χορηγεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 45, έγκριση επέμβασης, μετά τη θετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Σταυλισμού και τη σύμφωνη επί αυτής γνώμη της Αρχής Αδειοδότησης του ν. 4056/2012 για την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6 του ίδιου ως άνω νόμου, για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ετών, που δύναται να παραταθεί μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και, εφόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις, όπως τέθηκαν με την αρχική αδειοδότηση.
5. Στην ως άνω έγκριση επέμβασης ή στην πράξη της παραγράφου 6 του άρθρου 45 της ανωτέρω παραγράφου, καθορίζεται το αντάλλαγμα χρήσης της παραγράφου 8 του άρθρου 45, η προς αναδάσωση ή δάσωση έκταση, στις περιπτώσεις που υφίσταται τέτοια υποχρέωση, και ορίζονται υποχρεωτικά τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να ληφθούν, οι υποχρεώσεις του κατόχου της άδειας και οι συνέπειες μη τήρησης αυτών, που συνεπάγονται την ανάκληση της άδειας. Η ανωτέρω έγκριση ή πράξη της αρμόδιας Δασικής Αρχής δεν θεμελιώνει κανένα άλλο δικαίωμα επί της έκτασης, που διατίθεται για το συγκεκριμένο σκοπό, πλην της αποκλειστικής χρήσης της για αυτόν.
6. Αν ανακληθεί η άδεια από την Αρχή Αδειοδότησης του ν. 4056/2012, οι εγκαταστάσεις περιέρχονται στο Δημόσιο, εφόσον η έκταση είναι δημόσια, άλλως στον ιδιοκτήτη της έκτασης.

Άρθρο: 47B

Ημ/νία: 31.07.2017

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Σχόλια

- Το ΠΑΡΟΝ άρθρο ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παρ. 3 άρθρου 12 Ν. 4315/2014 (Α' 269/24.12.2014). - Το παρόν άρθρο τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 4467/2017 (Α' 56/13.4.2017). - Η παρ. 1 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με το άρθρο 140 παρ. 1 Ν. 4483/2017 (Α' 107/31.7.2017). - Σύμφωνα με την παρ. 13 άρθρου 48 Ν. 4685/2020 (Α' 92/07.05.2020), αιτήματα εξαγοράς εκτάσεων κατά το ΠΑΡΟΝ άρθρο θεωρούνται ως μηδέποτε υποβληθέντα και δεν παράγουν υποχρεώσεις εις βάρος των αιτούντων, εάν αφορούν σε εκτάσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον στους δασικούς χάρτες, μετά την αναμόρφωσή τους κατά την παρ. 10 του άρθρου 48 του ν. 4685/2020.

Κείμενο Άρθρου

«1. Δάση, δασικές εκτάσεις, καθώς και εκτάσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3, που εκχερσώθηκαν για γεωργική εκμετάλλευση χωρίς άδεια της οικείας δασικής αρχής μετά την 11η Ιουνίου 1975 και έως την 7η Μαρτίου 2007, υπό την προϋπόθεση ότι διατηρούν τη χρήση αυτή μέχρι σήμερα και εφόσον πληρούνται για τις εκτάσεις αυτές οι προϋποθέσεις της παραγράφου 12 του άρθρου 47, μπορούν να λάβουν έγκριση επέμβασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 και της παραγράφου 2 του άρθρου 47, χωρίς την υποχρέωση τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 4 του άρθρου 47, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον ενδιαφερόμενο. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται και εκτάσεις κηρυγμένες ως αναδασωτέες. Η έγκριση επέμβασης χορηγείται αποκλειστικά για γεωργική και δενδροκομική εκμετάλλευση. Μέσα στις ανωτέρω εκτάσεις επιτρέπονται οι κατασκευές που εξυπηρετούν τη γεωργική εκμετάλλευση, όπως δεξαμενές νερού, γεωτρήσεις, μετρητές Δ.Ε.Η., υπόστεγα κατ' εφαρμογή της σχετικής περί των κατασκευών αυτών νομοθεσίας.»

2. Οι κάτοχοι των εκτάσεων της παραγράφου 1 υποχρεούνται στην καταβολή χρηματικού ανταλλάγματος για την απώλεια του φυσικού αγαθού από την αλλαγή χρήσης της έκτασης κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 45 και αντισταθμιστικής δαπάνης για να υλοποιηθεί αναδάσωση ή δάσωση. Το οριζόμενο συνολικό τίμημα (αντάλλαγμα χρήσης και δαπάνη αναδάσωσης) ειδικά για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις του παρόντος άρθρου μπορεί να προσδιορίζεται και να αναπροσαρμόζεται με βάση την κοινή υπουργική απόφαση που ορίζεται στο άρθρο 45 παράγραφος 8 και δεν μπορεί να είναι ίσο ή μικρότερο του ανταλλάγματος χρήσης που καθορίζεται στην ίδια κοινή υπουργική απόφαση για τις εκτάσεις των παραγράφων 5 έως 13 του άρθρου 47 του παρόντος νόμου. Το τίμημα αυτό μπορεί να καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις, μη δυνάμενες να υπερβούν τον αριθμό των εκατό (100) και υπό την προϋπόθεση ότι το ύψος έκαστης δόσης δεν είναι μικρότερο των τριάντα (30) ευρώ. Η καταβολή του τιμήματος αυτού αποτελεί προϋπόθεση για τη νομιμοποίηση της αλλαγής χρήσης της έκτασης. Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών και διατίθεται αποκλειστικά για σκοπούς αναδάσωσης ή δάσωσης. Μετά την εξόφληση του ανωτέρω ανταλλάγματος εκδίδεται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και έως ότου διορισθεί, του ασκούντα καθήκοντα Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, διαπιστωτική πράξη αλλαγής χρήσης της έκτασης. Η ανωτέρω διαπιστωτική πράξη μεταγράφεται στα Βιβλία Μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου ή καταχωρείται στο Κτηματολογικό Βιβλίο του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου, ατελώς. Η χρήση της έκτασης μπορεί να μεταβιβάζεται από τον κάτοχο αυτής, μετά την εξόφληση του ανταλλάγματος χρήσης. Για τη μεταβίβαση της χρήσης της έκτασης εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 1033 Α.Κ.. Για τη μεταγραφή στο οικείο Υποθηκοφυλάκειο ή την καταχώριση στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο της πράξης μεταβίβασης κατά το προηγούμενο εδάφιο καταβάλλονται μόνον τα πάγια τέλη της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3226/2004, αξίας εννέα (9) ευρώ.

3. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στην παράγραφο 2 του άρθρου 47, για τις εκτάσεις της παραγράφου 1 που αποδεικνύεται ότι είναι ενταγμένες στο ΟΣΔΕ δεν απαιτείται σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης, αλλά αντί αυτής συντάσσεται σχετική γνωμοδότηση από την αρμόδια δασική αρχή, στην οποία επαληθεύονται τα στοιχεία της έκτασης ως προς τα όρια, τις πλευρικές

διαστάσεις, τη θέση, την περιφέρεια, το εμβαδόν και την κλίση του εδάφους. Επίσης, αναφέρονται τυχόν διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί για την προστασία της έκτασης και υπολογίζεται το αντάλλαγμα χρήσης της παραγράφου 8 του άρθρου 45. Επί των εκτάσεων της παραγράφου 1 δεν εκδίδεται πράξη χαρακτηρισμού. Για τον υπολογισμό του ανταλλάγματος χρήσης αρκεί η διαπίστωση από τη δασική υπηρεσία της μορφής που είχε η έκταση πριν την εκχέρσωση. Η έγκριση επέμβασης διαρκεί για όσο χρόνο χρησιμοποιείται η έκταση αποκλειστικά και μόνο για γεωργική ή δενδροκομική καλλιέργεια. Τυχόν μεταβολή του σκοπού της επέμβασης συνεπάγεται την ανάκληση της απόφασης έγκρισης επέμβασης του άρθρου 45 και την επιβολή των ποινικών κυρώσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 71, με διπλασιασμό της προβλεπόμενης στο άρθρο αυτό χρηματικής ποινής.

4. Έως την εξόφληση του ανταλλάγματος χρήσης διοικητικές πράξεις και πρωτόκολλα που έχουν εκδοθεί για την προστασία των εκτάσεων της παραγράφου 1 αναστέλλονται. Μετά την εξόφλησή του, οι ανωτέρω διοικητικές πράξεις ανακαλούνται. Τυχόν καταβληθέντα ποσά δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται με το ποσό που έχει οριστεί ως αντάλλαγμα χρήσης.

5. Μετά την έκδοση απόφασης χορήγησης έγκρισης επέμβασης ο κάτοχος έχει υποχρέωση εντός ενός (1) έτους να υποβάλει δήλωση στο ΟΣΔΕ, αντίγραφο της οποίας πρέπει να κατατεθεί στην οικεία δασική υπηρεσία, προκειμένου να ολοκληρωθεί ο φάκελος. Αν έχει κατατεθεί δήλωση στο ΟΣΔΕ οφείλεται η συμπλήρωση του φακέλου με την παρούσα έγκριση επέμβασης. Η αλλαγή του σκοπού της έγκρισης επέμβασης συνεπάγεται ανάκληση της έγκρισης της παραγράφου 1 του άρθρου 47Β', καθώς και την επιβολή των ποινικών κυρώσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 71 με διπλασιασμό της προβλεπόμενης στο άρθρο αυτό χρηματικής ποινής. Επιπλέον, τυχόν αλλαγή του σκοπού της έγκρισης επέμβασης μετά τη χορήγηση της ανωτέρω διαπιστωτικής πράξης εκ μέρους του αρχικού ή του εκάστοτε χρήστη της έκτασης, συνεπάγεται την αυτοδίκαιη ακυρότητα της σχετικής διαπιστωτικής πράξης ή της σχετικής πράξης μεταβίβασης της χρήσης, ως προς το τμήμα που άλλαξε χρήση και την υπαγωγή του τμήματος αυτού στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

6. Αναστέλλεται η λήψη και εφαρμογή διοικητικών πράξεων και πρωτοκόλλων για την προστασία των εκτάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου από την ημερομηνία κατάθεσης αίτησης υπαγωγής στο παρόν άρθρο και έως την οριστική γνωμοδότηση των αρμοδίων υπηρεσιών. Αναστέλλεται επίσης η κήρυξη των αιτούμενων εκτάσεων ως αναδασωτέων έως το ως ανωτέρω αναφερόμενο χρονικό διάστημα. Η εφαρμογή της παρούσας διάταξης έχει εφαρμογή και για όσες αιτήσεις έχουν ήδη κατατεθεί μέχρι 23.12.2016.

Άρθρο: 48

Ημ/νία: 26.04.2016

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΕΣ ΟΔΟΙ

Τίτλος Άρθρου

Διάνοιξη οδών

Λήμματα

Επιτρεπτή η διάνοιξη δημοσίων οδών σε δάση ή δασικές εκτάσεις, Λήψη μέτρων προστασίας, ίδρυση θέσεων χώρων διημέρευσης (πικ-νικ)

Σχόλια

- Το παρόν και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014). ===== - Το εντός " " πρώτο εδ. της παρ. 3 τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4315/2014 (Α' 269/24.12.2014).

===== - Στην παρ. 4 του παρόντος προσετέθη το εντός «» δεύτερο εδάφιο με το άρθρο 57 του ν. 4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78/26.4.2016)

Κείμενο Άρθρου

1. Η διάνοιξη εθνικών, επαρχιακών, δημοτικών οδών και σιδηροδρομικών γραμμών διά μέσου δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων και δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου είναι επιτρεπτή, σύμφωνα με τους όρους της περιβαλλοντικής μελέτης του έργου κι αφού ληφθεί πρόνοια για τη διαφύλαξη του τυχόν ιδιαίτερου προστατευτικού χαρακτήρα των εκτάσεων. Κατά τη χάραξη και την κατασκευή των ως άνω οδών και σιδηροδρομικών γραμμών λαμβάνονται μέτρα για τη μη αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, την προστασία και την αποκατάσταση της υφιστάμενης εκατέρωθεν δασικής βλάστησης, τη δημιουργία νέας για λόγους λειτουργικούς και αισθητικούς, τη μη αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος και υποχρεούνται οι δικαιούχοι να δημιουργούν δενδροστοιχίες και γραμμικές φυτείες παραλλήλως των οδών και γραμμών, σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας.

2. Τα απολύτως αναγκαία τεχνικά έργα ή άλλες απαραίτητες εγκαταστάσεις, που εξυπηρετούν και συναρτώνται με τη λειτουργία της οδού, ιδίως Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (ΣΕΑ), Σταθμοί Διοδίων (ΣΔ), Σταθμοί - Χώροι Στάθμευσης και Αναψυχής (ΧΣΑ), Σταθμοί Αποχιονισμού, εντός των εκτάσεων της πρώτης παραγράφου επιτρέπονται κατόπιν έγκρισης επέμβασης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου.

3. «Η διάνοιξη οδών για την εξυπηρέτηση εκμεταλλεύσεων, έργων και δραστηριοτήτων, οι οποίες δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται διά μέσου δασών, δασικών εκτάσεων και δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της τεχνικής και περιβαλλοντικής μελέτης αυτών, όπως προδιαγράφονται και εγκρίνονται με την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή με την υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.» Οι δαπάνες κατασκευής, συντήρησης, καθώς και αποζημιώσεων τούτων, βαρύνουν τους δικαιούχους. Η οδός, μετά τη διάνοιξή της αποδίδεται σε δημόσια χρήση. Όταν εκλείψει ο λόγος της επέμβασης, η οδός διατηρείται, εφόσον κριθεί από τη δασική υπηρεσία ότι ανταποκρίνεται στους όρους του άρθρου 15 του παρόντος νόμου, άλλως, η καταληφθείσα υπό της οδού έκταση αναδασώνεται, με τους όρους του άρθρου 45 παράγραφος 8 του παρόντος κεφαλαίου.

4. Τα προβλεπόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δεν ισχύουν για τις εκτάσεις των κατηγοριών α' και β' παράγραφος 1, καθώς και της κατηγορίας α' παράγραφος 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου. «Στις εν λόγω εκτάσεις το πλαίσιο διάνοιξης οδών ορίζεται από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 15 του άρθρου 45 του παρόντος.»

Άρθρο: 49

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΤΜΗΣΗ (ΔΑΣΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ)

Τίτλος Άρθρου

Εγκαταστάσεις τουριστικού χαρακτήρα

Λήμματα

Αμετάβλητος ο προορισμός και η χρήση πάρκων, αλσών και δενδροστοιχιών εντός σχεδίων πόλης, ζώνης ή οικιστικής περιοχής, Ενταξη δάσους ή δασικής έκτασης σε οικιστική περιοχή, Προϋποθέσεις και όροι, Κλατάτμηση δασικών ιδιοκτησιών εντός οικιστικών περιοχών, Συντελεστής δόμησης, Αναγκαστικοί συνεταιρισμοί δασικής προστασίας

Σχόλια

-Στην παρ. 1 προστέθηκε το εντός εδάφ. με την παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4042/2012 (ΦΕΚ Α' 24/13.2.2012). ----- Η παρ. 1 του παρόντος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 41 παρ. 1 του ν. 4067/2012 ΦΕΚ Α 79/9.4.2012. ----- Στο τέλος της περίπτ.1στ της παρ.1 του παρόντος προσετέθηκαν τα εντός νέα εδάφια «» με το άρθρο 43 του ν.4277/2014 (ΦΕΚ Α' 156/1.8.2014). ----- Το παρόν και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Επιτρέπεται η επέμβαση σε δημόσια δάση, δημόσιες δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου για τη δημιουργία χιονοδρομικών κέντρων, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών - υδροθεραπευτηρίων, κέντρων θαλασσοθεραπείας και ξενοδοχειακών καταλυμάτων κατηγορίας 4 ή 5 αστέρων, καθώς και η διάνοιξη και δημιουργία διόδων διαδρομών γκολφ. Στις ανωτέρω εκτάσεις επιτρέπεται η εγκατάσταση μηχανισμών με συρματόσχοινα (σχοινοσιδηρόδρομοι, καλωδιοκίνητοι εναέριοι θάλαμοι και τηλεσκι) που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση των εγκαταστάσεων της παρούσας παραγράφου, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται αισθητική αλλοίωση του τοπίου.

2. Το σχετικό αίτημα για την χορήγηση έγκρισης επέμβασης συνοδεύεται από έκθεση τουριστικής αξιοποίησης, στην οποία πρέπει να τεκμηριώνεται ότι συντρέχει εξαιρετικός λόγος δημοσίου συμφέροντος, ότι εξυπηρετείται ανάγκη της εθνικής οικονομίας, ότι η σχεδιαζόμενη επένδυση επιφέρει ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα σημαντικής έντασης στην εθνική και τοπική οικονομία, στην απασχόληση και στο προσφερόμενο τουριστικό προϊόν και να αιτιολογείται ότι η επέμβαση αυτή αποτελεί το μόνο πρόσφορο μέσο για την ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος με τη μικρότερη δυνατή απώλεια δασικού πλούτου.

3. Οι επεμβάσεις της παραγράφου 1 του παρόντος δεν πραγματοποιούνται στις εκτάσεις των κατηγοριών α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και των κατηγοριών α', στ' και ζ' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

4α. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων για τους σκοπούς της παραγράφου 1 υπό τους αυτούς ως άνω όρους και προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων 1 έως 3 του παρόντος άρθρου. β. Επίσης επιτρέπεται η επέμβαση σε ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις για τη δημιουργία σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων της περίπτωσης Γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, υπό τους ανωτέρω όρους ως και υπό τους ειδικότερους όρους και σύμφωνα με τη διαδικασία των επόμενων περιπτώσεων γ' έως στ' της παρούσας παραγράφου. Όταν η επέμβαση για τη δημιουργία των ανωτέρω σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής γίνεται εξ ολοκλήρου σε ιδιωτική έκταση αμιγώς δασικού χαρακτήρα, τότε το εμβαδόν της έκτασης αυτής πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο 500 στρέμματα. γ. Στην περίπτωση των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, το σχετικό αίτημα για τη χορήγηση έγκρισης επέμβασης και η έκθεση τουριστικής αξιοποίησης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου διαβιβάζονται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προς σχετική εισήγηση στο Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης για την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας του άρθρου 16 του ν. 3986/2011. δ. Για τις εγκαταστάσεις των παραγράφων 4 και 1 του παρόντος άρθρου, η συνολική έκταση των χώρων που καταλαμβάνουν οι επεμβάσεις (κάλυψη) δεν μπορεί να υπερβεί το δέκα τοις εκατό (10%) της έκτασης για την οποία εγκρίνεται η επέμβαση προς τουριστική αξιοποίηση. Ο συντελεστής δόμησης υπολογίζεται στο ως άνω 10% της έκτασης και καθορίζεται κλιμακωτά ως εξής: αα) Για έκταση εμβαδού έως 5000 στρέμματα ο συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,5. ββ) Για έκταση εμβαδού από 5000 έως 6000 στρέμματα και δη για τα επιπλέον 1000 στρέμματα των 5000 στρεμμάτων ο συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,3. γγ) Για έκταση εμβαδού από 6000 έως 7000 στρέμματα και δη για τα επιπλέον 1000 στρέμματα των 6000 στρεμμάτων ο συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,2. δδ) Για έκταση εμβαδού από 7000 έως 8000 στρέμματα και δη για τα επιπλέον 1000 στρέμματα των 7000 στρεμμάτων ο συντελεστής δόμησης ορίζεται στο 0,1. εε) Για έκταση εμβαδού πλέον των 8000 στρεμμάτων δεν υπολογίζεται συντελεστής δόμησης. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω σε περίπτωση που η επέμβαση διενεργείται στην ηπειρωτική χώρα και υπό την προϋπόθεση ότι απέχει από την ακτογραμμή τουλάχιστον δέκα χιλιόμετρα, τότε ο συντελεστής δόμησης, υπολογιζόμενος επί του 10%, ορίζεται σε 0,5 μέχρι τα 8.000 στρέμματα. Μετά τα 8.000 στρέμματα δεν υπολογίζεται συντελεστής δόμησης. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον η έκταση εξυπηρετεί και αθλητικές χρήσεις εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, το συνολικώς επιτρεπόμενο ποσοστό των διατιθέμενων χώρων δεν μπορεί να υπερβεί το είκοσι τοις εκατό (20%) αυτής, υπό τον όρο ότι η έκταση αυτή καλύπτεται από δασική βλάστηση αείφυλλων ή φυλλοβόλων πλατύφυλλων σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) και ότι η συνολική προς αξιοποίηση έκταση είναι μεγαλύτερη των τριών χιλιάδων (3.000) στρεμμάτων. ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, για την δημιουργία σύνθετου τουριστικού καταλύματος σε ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις εκτός οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων, εκδίδεται, αντί της κοινής απόφασης της περίπτωσης α' του άρθρου 9 του ν. 4002/2011, προεδρικό διάταγμα

χαρακτηρισμού και οριοθέτησης σύνθετου τουριστικού καταλύματος με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Τουρισμού ύστερα από έγκριση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην υπ' αριθ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/ οικ. 107017/28.8.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εφαρμοζομένης αναλόγως της διαδικασίας των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4002/2011. στ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Τουρισμού καθορίζονται ειδικές τεχνικές, μορφολογικές και λειτουργικές προδιαγραφές για τα τουριστικά καταλύματα του παρόντος άρθρου, καθώς και οι προδιαγραφές και τα κριτήρια επιλογής, με βάση τη βλάβιση, το ανάγλυφο του χώρου υλοποίησης των εγκαταστάσεων αυτών.

5. Στα γήπεδα εκμετάλλευσης των οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013 επιτρέπεται να περιλαμβάνονται δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, υπό τον όρο διατήρησης του χαρακτήρα τους. Οι ανωτέρω εκτάσεις προσμετρούνται στην επιφάνεια του γηπέδου και συνυπολογίζονται στην αξιοποιήσιμη έκταση αυτού, κατά το μέτρο όμως που έχει εγκριθεί επέμβαση σε αυτές, και μόνο, σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 1 έως 4 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων που πολεοδομούνται, εάν στην περιοχή αυτών υπάρχουν εκτάσεις των ανωτέρω κατηγοριών, τότε αυτές προσμετρούνται στην επιφάνεια του γηπέδου αλλά παραμένουν εκτός σχεδίου.

Αρθρο: 50

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΑΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Κατασκηνώσεις

Λήμματα

Πολεοδομική διαμόρφωση και οικοδόμηση από Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς που είναι ιδιοκτήτες ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων, Αναγκαστική απαλλοτρίωση ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων οικοδομικών συνεταιρισμών εντός οικιστικών περιοχών, Οριστικοί τίτλοι κυριότητας σε οικοδομικούς συνεταιρισμούς που είναι νομείς και κάτοχοι δημοσίων δασικών εκτάσεων για ανέγερση θερινών κατοικιών, Ακυρότητα δικαιοπραξιών που έγιναν κατά παράβαση του άρθρου 148 του Δασικού Κώδικα, Κατάργηση εκκρεμών δικών

Σχόλια

Για την αποκατάσταση μελών οικοδομικού συνεταιρισμού επιτρέπεται η ανταλλαγή δάσους ή δασικής έκτασης με διαθέσιμες εκτάσεις της παρ. 7 του άρθρου 3 του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 16 του ν. 3208/2003. * Η προθεσμία της παρ. 6 παρατάθηκε μέχρι την 29.12.1979 με το άρθρο 21 παρ. 3 του ν. 3208/2003. ----- - Στην παρ. 4 προστέθηκε το εντός "" εδ. β' με το άρθρο 29 του ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α' 66/22.3.2012). ----- - Το παρόν και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία κατασκηνώσεων επιτρέπεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η επέμβαση σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εξαιρέσει των κατηγοριών α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 και των κατηγοριών α' και στ' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου του παρόντος νόμου, υπό τον όρο ότι θα παρέχεται από τον εκάστοτε δικαιούχο αδαπάνως φιλοξενία σε παιδιά άπορων ή πολύτεκνων οικογενειών που υποδεικνύονται και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων αυτών. Δικαιούχοι της επέμβασης μπορεί να είναι το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά

πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα και σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

2. Στις κατασκευές της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται η εγκατάσταση κατασκευών που μπορούν, κατά την αιτιολογημένη κρίση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών, είτε να αποσυναρμολογηθούν είτε να απομακρυνθούν ευχερώς, καθώς και μονίμων για λόγους υγιεινής και ασφάλειας κατασκευών, δηλαδή κοιτώνων, μαγειρείων, χώρων υγιεινής, πρόχειρων ιατρείων. Η έκταση που επιτρέπεται να καταλαμβάνουν συνολικά οι ανωτέρω κατασκευές δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής έκτασης, με δυνατότητα να ανέλθει στο είκοσι (20%) με την προσθήκη αθλητικών εγκαταστάσεων. Τα ενδεχομένως προβλεπόμενα κτίσματα, είναι ισόγειας κατασκευής, δεν υπερβαίνουν το ύψος των 4.00 μέτρων με δυνατότητα επιπλέον κατασκευής στέγης μεγίστου ύψους 2.00 μέτρων και κείνται σε απόσταση τουλάχιστον 5.00 μέτρων από την περίμετρο της διαθέσιμης έκτασης.

Άρθρο: 51

Ημ/νία: 13.04.2017

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Βιομηχανικές εγκαταστάσεις

Λήμματα

Παραχώρηση δημοσίων δασών ή δασικών εκτάσεων στον ΕΟΤ, Τουριστική αξιοποίηση, Προϋποθέσεις και περιορισμοί

Σχόλια

- Οι παρ. 3 και 4 τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 13 του ν. 4030/2011 (Α' 249/25.11.2011). ----- - Το παρόν και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014)

===== - Η παράγραφος 2 του παρόντος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3παρ4 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017)

Κείμενο Άρθρου

1. Σε εκτάσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του παρόντος, που εμπίπτουν στην κατηγορία γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος, ως και σε δάση και δασικές εκτάσεις της κατηγορίας ε' της παραγράφου 1 και β', γ' και στ' της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου 4 και σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανιών κοπής και επεξεργασίας ξύλου ή βιομηχανιών που έχουν ως πρώτη ύλη το ξύλο ή άλλα προϊόντα του δάσους, ως και η κατασκευή εργοστασίων άντλησης και εμφιάλωσης νερού μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η έγκριση επέμβασης άλλως η πράξη της παραγράφου 6 του άρθρου 45, χορηγείται μετά την έκδοση όλων των απαιτούμενων από την σχετική περί των υδάτων νομοθεσία αδειών. Η διέλευση των ως άνω αγωγών είναι μόνο υπόγεια, ο δικαιούχος δε της επέμβασης υποχρεούται για την πλήρη αποκατάσταση της καταστραφείσης από την επέμβαση βλάστησης και τη λήψη κάθε υποδεικνυόμενου από τη δασική υπηρεσία μέτρου, όπως κρουνοί.

«2. Σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 και, ελλείψει αυτών, σε δασικές εκτάσεις των κατηγοριών της παραπάνω παραγράφου, επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης γεωργικών προϊόντων που παράγονται στην περιοχή, τυροκομικών μονάδων επεξεργασίας γάλακτος, οινοποιείων, αποσταγματοποιείων, ποτοποιείων, εμφιαλωτηρίων, ελαιολιτριβείων και σφαγείων. Εξαιρετικώς, επιτρέπεται η μετεγκατάσταση νομίμως λειτουργούντων ελαιολιτριβείων, λόγω ένταξης των περιοχών λειτουργίας τους σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου, σε δάση των κατηγοριών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ως και η επέκταση, κατόπιν της έγκρισης της παραγράφου 2 του άρθρου 45, νομίμως λειτουργουσών μονάδων μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, στις οποίες έχει διενεργηθεί

μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου επέμβαση ανεξαρτήτως της έκδοσης σχετικών πράξεων από την οικεία δασική αρχή».

3. Η δημιουργία επιχειρηματικού πάρκου (Ε.Π.), κατά την έννοια του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143) είναι δυνατή στις εκτάσεις της παραγράφου 2 του παρόντος. Στην περίπτωση που λόγω του χωροταξικού σχεδιασμού του επιχειρηματικού πάρκου απαιτείται να συμπεριληφθεί τμήμα δάσους, τούτο δεν εκχερσώνεται αλλά παραμένει υποχρεωτικά ως χώρος πρασίνου, εφαρμοζομένης της παρούσας ως ειδικότερης διάταξης σε σχέση με τη διάταξη της περίπτωσης ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του παρόντος, όπως ισχύει. Στις περιπτώσεις δε αυτές ως επιφάνεια του γηπέδου για τον υπολογισμό της αρτιότητας και μόνο νοείται το σύνολο της επιφανείας της έκτασης.

4. Δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και δασικές εκτάσεις της κατηγορίας ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, που δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες α', δ', ε' και ζ' της παραγράφου 2 του αυτού άρθρου, εφόσον επιβάλλεται η εγκατάστασή τους στις εκτάσεις αυτές λόγω της φύσης τους και μετά από εγκεκριμένη μελέτη αντιπυρικής προστασίας.

Άρθρο: 52

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Τίτλος Άρθρου

Μεταλλεία - λατομεία

Σχόλια

- Το παρόν και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Εξαιρουμένων των εκτάσεων της περιπτώσεως α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, η διενέργεια ερευνών δια γεωτρήσεων και δι' ανορύξεως φρεάτων ή στοών εντός δασών, δασικών εκτάσεων ως και δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου επιτρέπεται μετά από έγκριση επέμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου. Για τη διενέργεια των παραπάνω ερευνών στις περιοχές των κατηγοριών β' της παραγράφου 1 και δ', ε' και ζ' της παραγράφου 2 του ίδιου ως άνω άρθρου, μπορεί να τεθούν πρόσθετοι όροι και περιορισμοί με την έγκριση επέμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 45 του παρόντος και να καθορίζονται οι υποχρεώσεις του ερευνητή για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την αποκατάσταση του τοπίου και της δασικής βλάστησης μετά το πέρας της έρευνας. Αντάλλαγμα χρήσης για την επέμβαση αυτή δεν καταβάλλεται. Η διενέργεια ερευνών δια γεωλογικών, κοιτασματολογικών, γεωφυσικών και γεωχημικών μεθόδων δεν απαιτεί έγκριση επέμβασης, παρά μόνο ενημέρωση της αρμόδιας Δασικής Αρχής.

2. Η εκμετάλλευση μεταλλείων και λατομείων εντός δασών, δασικών εκτάσεων ως και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου δια της εξορύξεως, διαλογής, επεξεργασίας μηχανικής, εμπλουτισμού, παραγωγής κονιαμάτων, σκυροδεμάτων και ασφαλτομιγμάτων και αποκομιδής μεταλλευτικών ή λατομικών ορυκτών, η διάνοιξη οδών προσπέλασης, η ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες της εκμετάλλευσης αυτών και η εναπόθεση στείρων ή καταλοίπων ή των υπολοίπων της βιομηχανικής επεξεργασίας των μεταλλευμάτων σε ειδικούς προς τούτο χώρους, επιτρέπεται μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ και της πράξης της παραγράφου 6 του άρθρου 45, εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου. Για την επέμβαση αυτή καταβάλλεται αντάλλαγμα χρήσης που αφορά στην επέμβαση στην επιφάνεια του εδάφους.

3. Σε περίπτωση που η Δασική Υπηρεσία κρίνει ότι η αποκατάσταση του φυσικού τοπίου και της δασικής βλάστησης των εκτάσεων των παραπάνω παραγράφων είναι ιδιαίτερα δυσχερής, επιβάλλει στον υπόχρεο προς αποκατάσταση να αναδασώσει, μετά από υπόδειξη της, άλλες εκτάσεις μέχρι

πενταπλάσιου εμβαδού και οι οποίες βρίσκονται στην περιοχή αρμοδιότητάς της. Η μη συμμόρφωση του υπόχρεου προς τα ανωτέρω, συνεπάγεται την επιβολή σε αυτόν των σχετικών δαπανών για την αποκατάσταση. Σε περίπτωση που έχει κατατεθεί εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 άρθρου 8 του ν. 1428/1984, όπως ισχύει, ακολουθείται η διαδικασία κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής και κατάθεσης του ποσού υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών, διατιθεμένου αυτού αποκλειστικά για την αποκατάσταση. Ο υπόχρεος, αρνούμενος ή παραλείπων την εκπλήρωση των ανωτέρω, υπόκειται σε ποινική δίωξη κατά τα στο άρθρο 71 παράγραφος 9 του παρόντος νόμου οριζόμενα. Σε περίπτωση υποτροπής αίρεται αρμοδίως υποχρεωτικά η κατά την παράγραφο 1 ή 2 του παρόντος άρθρου έγκριση ή πράξη της παραγράφου 6 του άρθρου 45.

4. Εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων μπορούν να προβαίνουν σε εναπόθεση, επεξεργασία και αξιοποίηση αποβλήτων που προέρχονται από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) σε μεταλλεία και λατομεία των οποίων έπαυσε η λειτουργία για οποιονδήποτε λόγο χωρίς αποκατάσταση αυτών. Η εγκατάσταση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης διενεργείται επί τη βάσει εγκεκριμένης μελέτης, σύμφωνα με την οικεία απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποκατάστασης του τοπίου και της δασικής βλάστησης και κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 30 του ν. 4030/2011 (Α' 249), όπως ισχύει. Οι ανωτέρω εγκαταστάσεις είναι προσωρινές και απομακρύνονται με την ολοκλήρωση του έργου της αποκατάστασης.

Άρθρο: 53

Ημ/νία: 20.02.2018

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Τίτλος Άρθρου

Έργα υποδομής

Σχόλια

Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014). - Η παρ. 2 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 8 του άρθρου 12 του ν. 4315/2014 (Α' 269/24.12.2014).

===== - Η παρ. 3α του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 του ν.4423/2016 (ΦΕΚ Α'182/27.9.2016).

===== - Στο τέλος της παρ. 2 του παρόντος προσετέθη το εντός «» εδάφιο, με το άρθρο 15 του ν.4519/2018 (ΦΕΚ Α'25/20.2.2018).

Κείμενο Άρθρου

1. Η εκτέλεση μεγάλων έργων υποδομής, όπως αεροδρομίων, τεχνητών λιμνών, φραγμάτων, υδροηλεκτρικών σταθμών, ταμειυτήρων και εγκαταστάσεων άντλησης για την αποθήκευση ενέργειας, χερσαίων εγκαταστάσεων λιμένων και εγκαταστάσεων άντλησης υδρογονανθράκων σε δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου είναι επιτρεπτή, εφόσον περί της εκτέλεσης τούτων στη συγκεκριμένη περιοχή υφίσταται ειδικός νόμος και κατά τους όρους τούτου. Εάν δεν υφίσταται ειδικός νόμος η επέμβαση ενεργείται με έγκριση παρεχόμενη από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με τους όρους της εγκεκριμένης περιβαλλοντικής μελέτης, διά της οποίας δικαιολογείται η ανάγκη εκτέλεσης του έργου και η επιλογή της συγκεκριμένης θέσης.

«2. Για την εκτέλεση λοιπών έργων υποδομής, μετά των συνοδών τους έργων, ήτοι τηλεπικοινωνιακών και ηλεκτρικών δικτύων ή εγκαταστάσεων έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, έργων συλλογής, αποθήκευσης και μεταφοράς υδάτων (εξωποτάμια και εσωποτάμια λιμνοδεξαμενές με τη βοήθεια μικρών φραγμάτων και ταμειυτήρων αυτών) για αρδευτικούς ή υδρευτικούς σκοπούς και αντλιοστασίων, απαιτείται έγκριση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου. Η επέμβαση επιτρέπεται στα δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις και σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εξαιρουμένων των κατηγοριών α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του

παρόντος νόμου, καθώς και της κατηγορίας α' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.» «Κατ' εξαίρεση η εγκατάσταση των ανωτέρω έργων υποδομής και των απαιτούμενων συνοδών τους έργων σε δίκτυα και περιοχές που προστατεύονται από τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου επιτρέπεται, με την επιφύλαξη της τήρησης της διαδικασίας της περιβαλλοντικής αδειοδότησης».

«3α. Για την εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, για την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.) με χρήση Α.Π.Ε., περιλαμβανομένων των υποσταθμών και λοιπών έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, των συνοδών έργων και κάθε εν γένει τεχνικού έργου που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση των ανωτέρω σταθμών, καθώς και των αγωγών προσαγωγής νερού των εργοστασίων εμφιάλωσης νερού, των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, των αγωγών ύδρευσης - αποχέτευσης και των συνοδών τους έργων, των συστημάτων διαχείρισης στερεών ή υγρών αποβλήτων και στις νησιωτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της Κρήτης και Εύβοιας, των σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και των συνοδών τους έργων, όπως και των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων υποβιβασμού και ανύψωσης τάσης, μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις, αναδασωτές και σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, απαιτείται έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω δίκτυα, πρέπει κατά το δυνατόν να συνδυάζονται με το υφιστάμενο ή υπό εκτέλεση δίκτυο δασικών οδών ή με άλλα τεχνικά έργα». β. Η εκτέλεση των ανωτέρω έργων απαγορεύεται εντός των πυρήνων των εθνικών δρυμών, των αισθητικών δασών και των κηρυγμένων μνημείων της φύσης. γ. Ειδικότερα, εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε δάση και αναδασωτές εκτάσεις απαγορεύονται.

4. Με την επιφύλαξη των κείμενων διατάξεων περί ασφάλειας των αεροπορικών πτήσεων, επιτρέπεται εντός δασών, δασικών εκτάσεων και αναδασωτέων, καθώς και εντός δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η εγκατάσταση και λειτουργία εξοπλισμών για τη μέτρηση της ταχύτητας και των άλλων χαρακτηριστικών του ανέμου, όπως ιστών και παρεμφερών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων για ερευνητικούς σκοπούς, μετεωρολογικών και γεωδαιτικών σταθμών, καθώς και η εκτέλεση των τυχόν αναγκαίων έργων οδοποιίας πρόσβασης, ύστερα από έγκριση του οικείου δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών, όπου δεν λειτουργεί Δασαρχείο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου. Η ως άνω έγκριση χορηγείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Για τις προαναφερόμενες επεμβάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα τυχόν αναγκαία έργα οδοποιίας πρόσβασης, δεν απαιτείται το αντάλλαγμα χρήσης.

5. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από συμβατικά καύσιμα και των συνοδών έργων αυτών μόνο σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και ελλείψει αυτών, σε δασικές εκτάσεις ή δάση.

Άρθρο: 54

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Τίτλος Άρθρου

Έργα πολιτιστικού χαρακτήρα

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Για αρχαιολογικές έρευνες και ανασκαφές εντός δασών, δασικών εκτάσεων, αναδασωτέων εκτάσεων και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, απαιτείται προηγούμενη ενημέρωση της οικείας δασικής αρχής. Η ανωτέρω

ενημέρωση δεν απαιτείται για τη διενέργεια ερευνών στις ανωτέρω εκτάσεις, που βρίσκονται εντός κρηυγμένων αρχαιολογικών χώρων, θεσμοθετημένων ζωνών προστασίας αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων ως και για τη λήψη μέτρων προστασίας, συντήρησης, έρευνας και ανάδειξης των εν λόγω αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά στις ανωτέρω εκτάσεις των διατάξεων της αρχαιολογικής και της δασικής νομοθεσίας.

2. Εγκαταστάσεις πολιτιστικού χαρακτήρα επιτρέπεται να κατασκευασθούν εντός δημόσιων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και δασικών εκτάσεων, μετά από σύμφωνη γνώμη των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού. Η επέμβαση αυτή δεν είναι δυνατή σε εκτάσεις της κατηγορίας β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

3. Κατά την προβλεπόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου 52 του παρόντος αποκατάσταση φυσικού τοπίου και δασικής βλάστησης περιστατικών δασών και δασικών εκτάσεων, δύναται να προβλεφθεί στη σχετική μελέτη η διάθεση μέρους του προς αποκατάσταση χώρου για τη λειτουργία χώρου πολιτιστικών εκδηλώσεων ή αθλητικών εγκαταστάσεων. Σε αντιστάθμισμα της διατεθείσας κατά τα ανωτέρω έκτασης η Δασική Υπηρεσία επιβάλλει στον υπόχρεο να αναδασώσει μετά από υπόδειξή της, άλλη έκταση ίσου εμβαδού η οποία βρίσκεται στην περιοχή αρμοδιότητάς της.

Άρθρο: 55

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΟΝΕΣ

Τίτλος Άρθρου

Στρατιωτικά έργα

Λήμματα

Απαγόρευση ίδρυσης και εγκατάστασης μονών, μετοχίων κλπ στα δάση ή δασικές εκτάσεις

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. Επιτρέπεται ελευθέρως σε δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η κατασκευή οχυρωματικών έργων από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, μετά από προηγούμενη ενημέρωση της οικείας δασικής Αρχής.

2. Επιτρέπεται σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, και ελλείψει αυτών σε δασικές εκτάσεις, και σε εξαιρετικές μόνον περιπτώσεις μετά από αιτιολογημένη έκθεση της αρμόδιας στρατιωτικής αρχής σε δάση, η κατασκευή στρατιωτικών εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν την άμυνα της χώρας.

3. Η εγκατάσταση στρατώνων, στρατοπέδων, σχολών και κέντρων εκπαίδευσης σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και ελλείψει αυτών σε δασικές εκτάσεις, επιτρέπεται κατόπιν έγκρισης επέμβασης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου.

Άρθρο: 56

Ημ/νία: 20.02.2018

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Αρθρου

Ορειβατικά καταφύγια

Λήμματα

Εγκατάσταση βιομηχανικής κοπής και επεξεργασίας ξύλου κλπ και βιομηχανιών γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων σε ορισμένα δάση και δασικές εκτάσεις, Παραχώρηση δημοσίων δασικών εκτάσεων, Εγκατάσταση ναυπηγείων ή διύλιστηρίων, Εκχερσώσεις

Σχόλια

- Το εντός " " εδ. στο τέλος της παρ. 1 προστέθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 55 του ν. 4030/2011 (Α' 249/25.11.2011). ----- - Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

===== - Η δεύτερη υποπαράγραφος της παρ. 4 του παρόντος τίθεται όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 του ν. 4315/2014 (ΦΕΚ Α' 269/24.12.2014).

===== - Τα δεύτερο και τρίτο εδάφια της παρ.4 του παρόντος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 17 του ν.4519/2018 (ΦΕΚ Α'25/20.2.2018).

Κείμενο Αρθρου

1. Ορειβατικό καταφύγιο είναι κτηριακή εγκατάσταση δυναμικότητας μέχρι ογδόντα (80) κλίνες, σε υψόμετρο πάνω από εννιακόσια (900) μέτρα, που εξυπηρετεί την πεζοπορία, την ορειβασία και την αναρρίχηση και γενικά τις δραστηριότητες ορεινού τουρισμού. Τα ορειβατικά καταφύγια είναι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Τουρισμού καθορίζονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε λεπτομέρεια για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων.
2. Ορειβατικά μονοπάτια είναι τα μονοπάτια που χαράσσονται και χρησιμοποιούνται για πεζοπορία είτε στην Ελληνική Επικράτεια (εθνικά μονοπάτια), είτε αποτελούν τμήματα διεθνών μονοπατιών που διέρχονται από διάφορες χώρες (ευρωπαϊκά μονοπάτια). Για την χάραξη ή τη διάνοιξη ορειβατικών μονοπατιών απαιτείται έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου. Αντάλλαγμα χρήσης δεν απαιτείται.
3. Η πρόσβαση προς τα ορειβατικά καταφύγια ενεργείται από δημόσια ή δασική οδό, όπου υπάρχει, άλλως από ορειβατικά μονοπάτια. Την ευθύνη οροσήμανσης και συντήρησης των μονοπατιών έχουν οι κατά την επόμενη παράγραφο δικαιούχοι, σε συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες και την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.).
4. Επιτρέπεται σε δάση, δασικές εκτάσεις ή σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η εγκατάσταση ορειβατικού καταφυγίου από σωματεία ορειβατών, πεζοπόρων, αναρριχητών, από την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.), καθώς και από τον οικείο Ο.Τ.Α. και τον Ε.Ο.Τ.. «Η εγκατάσταση ορειβατικών καταφυγίων σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας των νόμων 1650/1986 (Α' 160) και 3028/2002 (Α' 153) επιτρέπεται εφόσον προβλέπεται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ανωτέρω περιοχών και με την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η εγκατάσταση σε περιοχές του δικτύου Natura 2000 επιτρέπεται, εφόσον είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στα ειδικότερα διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις χαρακτηρισμού τους. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων του δεύτερου εδαφίου, για τη διενέργεια των επεμβάσεων του παρόντος ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209)».
5. Επιτρέπεται η εκμίσθωση ορειβατικού καταφυγίου με την υποχρέωση τήρησης των όρων και προϋποθέσεων που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Ορειβατικών Καταφυγίων, όπως ισχύει, και στην απόφαση έγκρισης επέμβασης ή στην πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45.
6. Επιτρέπεται σε δάση, δασικές εκτάσεις ή σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που εντάσσονται σε εθνικούς δρυμούς και εθνικά πάρκα, η εγκατάσταση κατασκευής μικρής κλίμακας

(καταφυγίου ανάγκης), για την προστασία ορειβατών, περιπατητών, αναρριχητών και ερευνητών από έκτακτα καιρικά φαινόμενα. Η έγκριση επέμβασης χορηγείται με την πράξη της παραγράφου 2 του άρθρου 45 μετά από εισήγηση της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας Αναρρίχησης και σύμφωνη γνώμη του οικείου φορέα διαχείρισης, εφόσον υπάρχει. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Τουρισμού καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές των καταφυγίων ανάγκης.

Άρθρο: 57

Ημ/νία: 09.03.2019

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ-ΛΑΤΟΜΕΙΑ

Τίτλος Άρθρου

Λοιπές επεμβάσεις

Λήμματα

Μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες σε δάση ή δασικές εκτάσεις, Παραχώρηση δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων

Σχόλια

Σχετικά με τις μεταλλευτικές και λατομικές εργασίες εκδόθηκε η 182081/4842 π.έ. /28 Ιαν.1981 (ΦΕΚ Β' 48) απόφ.Υπ.Γεωργίας. - Το εντός " " πρώτο εδ. της παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 181 του ν. 4001/2011 (Α' 179/22.8.2011). - Τα εντός " " εδ. στην παρ. 3 προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 181 του ν. 4001/2011 (Α' 179/22.8.2011).

***** ΠΡΟΣΟΧΗ: σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 183 του ν. 4001/2011 (Α' 179/22.8.2011), ορίζεται η 31.12.2013 ως χρόνος ΛΗΞΗΣ της ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1428/1984 (Α' 43/βλ. οικεία σχόλια) των λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν είτε εντός λατομικών περιοχών ή χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων του άρθρου 15 του ν. 1515/1985 (Α' 18/βλ. οικεία σχόλια) είτε κατά τις διατάξεις των παρ. 2α και 2β του άρθρου 8 του ν. 1428/1984 (Α' 43/οικεία σχόλια), εφόσον ΔΕΝ έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης της παρ. 2 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ άρθρου, αν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση, ή σε περίπτωση που έχει λήξει η ισχύς αυτών, αν εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υποβληθεί αρμοδίως πλήρης φάκελος με σχετική αίτηση για τη χορήγηση νέων εγκρίσεων. Για περισσότερα όμως βλ. ολόκληρο το άρθρο 183 του ν. 4001/2011. ----- - Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014). - Η παρ. 1 του ΠΑΡΟΝΤΟΣ τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 4315/2014 (Α' 269/24.12.2014).

----- - Η παράγραφος 8 του παρόντος προσετέθη με το άρθρο 3παρ5 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Η εντός "" παρ. 9 του παρόντος τίθεται όπως προστέθηκε με το άρθρο 78 του ν. 4602/2019 ΦΕΚ Α 45/9.3.2019.

Κείμενο Άρθρου

«1. Στις δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και ελλείπει αυτών στις δασικές εκτάσεις των κατηγοριών γ' και ε' της παραγράφου 1 και των κατηγοριών β', γ', στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, επιτρέπεται η επέμβαση για την κατασκευή: α) αθλητικών εγκαταστάσεων, β) εκπαιδευτικών κτηρίων με τις σύνοδες τους εγκαταστάσεις, γ) νοσοκομείων, θεραπευτηρίων και εγκαταστάσεων των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.Σ.Υ.Π.), δ) ιερών ναών και παντός είδους μονών, μετοχίων αυτών ή ησυχαστηρίων, ε) σωφρονιστικών καταστημάτων, στ) εγκαταστάσεων των Σωμάτων Ασφαλείας, ζ) χώρου αποθήκευσης και επεξεργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων, η) υδροτριβείων παραδοσιακού τύπου, θ) βοτανικών κήπων. Ειδικότερα επιτρέπεται ελλείψει των ως άνω εκτάσεων η επέμβαση και σε δάση για την κατασκευή σωφρονιστικών καταστημάτων. Δικαιούχος των ανωτέρω επεμβάσεων είναι κατά περίπτωση ο εκάστοτε αρμόδιος φορέας ή το εκάστοτε αρμόδιο όργανο της κεντρικής ή αποκεντρωμένης διοίκησης ή ο οικείος Ο.Τ.Α. ή ΦΟΔΣΑ. Κατ' εξαίρεση, στα υδροτριβεία παραδοσιακού τύπου, δικαιούχος μπορεί να είναι και φυσικό πρόσωπο. Εφόσον πρόκειται για ιδιωτικές δασικές εκτάσεις δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά

πρόσωπα. Επίσης, στις εκτάσεις της παρούσας παραγράφου επιτρέπονται επεμβάσεις από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς.»

2. Επιτρέπεται η χάραξη διαδρομών σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, στα δάση και τις δασικές εκτάσεις των κατηγοριών δ' και ε' της παραγράφου 1 και β', γ', στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου για τη διεξαγωγή αγώνων μηχανοκίνητου αθλητισμού (τύπου motocross) και ποδηλάτου (mountainbike) μετά την έγκριση από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού τεχνικής έκθεσης σχετικά με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, το χρονοδιάγραμμα άσκησής της και διάγραμμα των τεχνικών στοιχείων των διαδρομών. Δικαιούχος της επέμβασης είναι σύλλογος ή φορέας που βάσει του καταστατικού του έχει το δικαίωμα να διοργανώνει τους αγώνες του πρώτου εδαφίου του παρόντος. Ο δικαιούχος χρησιμοποιεί την έκταση μόνο για τη διεξαγωγή του αγώνα, το δε υπόλοιπο χρονικό διάστημα τη διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία ως μέρος του οικείου δασικού οικοσυστήματος. Η χάραξη της διαδρομής πραγματοποιείται χωρίς να καταστραφεί δασική βλάστηση, στην περίπτωση δε που αυτό κριθεί αναγκαίο, εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 45. Αντάλλαγμα χρήσης δεν καταβάλλεται.

3. Επιτρέπεται η έρευνα και οι σκαπτικές εργασίες για ανεύρεση θησαυρού εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων ως και εντός δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου. Η έγκριση χορηγείται μετά την έκδοση της απαιτούμενης άδειας της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 6133/1934 (Α'172). Η αποκατάσταση στο χώρο της επέμβασης διενεργείται αμέσως μετά τη λήξη των εργασιών της έρευνας.

4. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και ελλείψει αυτών στις δασικές εκτάσεις των κατηγοριών γ' και ε' της παραγράφου 1 και των κατηγοριών β', γ', στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου ή λόγω έκτακτων αναγκών προσωρινή εγκατάσταση και διαμονή σε αυτές πληγέντων από φυσικές καταστροφές.

5. Επιτρέπεται η εγκατάσταση δομικών ή μηχανικών κατασκευών, πάνω στις οποίες τοποθετούνται κεραίες, πομποί, αναμεταδότες και άλλες συναφείς εγκαταστάσεις, καθώς και η κατασκευή των απαραίτητων συνοδών έργων αυτών (όπως οδοποιίας, οικίσκων) σε δάση, δασικές εκτάσεις, δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και αναδασωτέες εκτάσεις ή σε πυρηνές εθνικών δρυμών.

6. Επιτρέπεται η επέμβαση σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και ελλείψει αυτών σε δασικές εκτάσεις, για την εγκατάσταση πάρκων κεραίων, επί τη βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί τηλεπικοινωνιών και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

7. Επιτρέπεται η επέμβαση σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου ως και σε δάση και δασικές εκτάσεις, με εξαίρεση τις εκτάσεις των κατηγοριών α' και β' της παραγράφου 1 και α' και γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος, για την κατασκευή χερσαίων εγκαταστάσεων υδατοδρομείων.

«8. Επιτρέπονται οι εγκαταστάσεις και υποδομές αστεροσκοπείων ιδιοκτησίας του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή άλλων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και η κατασκευή των απαραίτητων συνοδών έργων αυτών σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3».

«9. Επιτρέπεται η επέμβαση σε δάση, δασικές εκτάσεις και σε εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 για την εγκατάσταση κέντρων περίθαλψης και φιλοξενίας ειδών της άγριας πανίδας, καθώς και των συνοδών αυτών εγκαταστάσεων. Ως προς τους δικαιούχους της επέμβασης και τις εν γένει προϋποθέσεις της εγκατάστασης εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην 336107/14.2.2000 (Β' 223) απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.».

Άρθρο: 58

Ημ/νία: 01.11.2013

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τίτλος Αρθρου

"Δημόσια Έργα και Έργα Υποδομής".

Λήμματα

Κατάληψη, εκχέρσωση και κάλυψη δασών ή δασικών εκτάσεων για την εκτέλεση μεγάλων δημοσίων έργων, Εκτέλεση μικρών δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών έργων

Σχόλια

- Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 άρθ. 12 Ν. 2040/1992 και ισχύει από 23.04.1992. Ο τίτλος του παρόντος άρθρου αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 2941/2001. - Το εδ. α' της παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 2941/2001. - Οι παρ. 3 και 4 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 και οι νέες παρ. 3 και 4 προστέθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 4 του Ν. 2941/2001. - Το εδ. α της παρ. 5 είχε αντικατασταθεί από την παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2040/1992 και αντικαταστάθηκε εκ νέου από το άρθρο 1 παρ. 13 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003. ===== - Τα εντός " " τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 2 τίθενται, εις αντικατάσταση του πρώην πρώτου εδαφίου της ίδιας παρ., με την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005), ενώ η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου. *** Οι πρώην προτελευταία και τελευταία περίοδοι (βλ. προηγούμενη μορφή του παρόντος) της παρ. 4 καταργήθηκαν με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005). ===== - Το εντός " " πρώτο εδάφιο της παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Α1 του άρθρου 24 του ν. 3468/2006 (Α' 129/27.6.2006). ** Σύμφωνα με την περ. β) του άρθρου 7 του ν. 3468/2006 (Α' 129/27.6.2006), οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και κάθε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας πρόσβασης και των έργων σύνδεσης τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν, μεταξύ άλλων, και σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον έχει επιτραπεί, επ' αυτών, η εκτέλεση έργων σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του παρόντος νόμου ή το άρθρο 13 του ν. 1734/1987 (ΦΕΚ 189 Α'/βλ. οικεία σχόλια).

===== - Το εντός " " πρώτο εδ. της παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 10α) του άρθρου 12 του ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010). **** Το πρώην τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, που είχε προστεθεί με την παρ. 8α του άρθρου 29 του ν. 3734/2009 (Α' 8/28.1.2009), κ α τ α ρ γ ή θ η κ ε με την παρ. 10β) του άρθρου 12 του ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010). ***** Σχετικά με το παρόν άρθρο και ιδίως την παρ. 2 αυτού, βλ. και το άρθρο 15 του ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010) και κυρίως την παρ. 10 αυτού.

===== ^^ Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 3889/2010 (Α' 182/14.10.2010), μέχρι την κατά το άρθρο 3 του ν. 3208/2003 (βλ. οικεία σχόλια) κατάρτιση και τήρηση Δασολογίου ο, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του π α ρ ό ν τ ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια), ειδικότερος χαρακτηρισμός των περιλαμβανόμενων στον κυρωμένο δασικό χάρτη περιοχών είναι επιτρεπτός μόνο για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού εκ των αναφερομένων στο π α ρ ό ν άρθρο και στο άρθρο 59 του π α ρ ό ν τ ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια). Αρμόδιο για το χαρακτηρισμό είναι στην περίπτωση αυτή το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, το οποίο αποφαίνεται μετά από γνώμη του οικείου Δασαρχείου και της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών.

===== -Στο τέλος της παρ. 2 του παρόντος τίθεται εντός "" εδάφιο όπως ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 4203/2013 (ΦΕΚ Α' 235/1.11.2013).

Κείμενο Αρθρου

** (βλ. σχόλια)

^^ (βλ. σχόλια)

1. Διά την εκτέλεσιν μεγάλων δημοσίων έργων, ως αεροδρομίων, τεχνητών λιμνών, φραγμάτων κλπ. είναι δυνατή η κατάληψις και εκχέρσωσις ή κάλυψις δασών ή δασικών εκτάσεων, εάν περί της εκτελέσεως των έργων τούτων εις την συγκεκριμένην περιοχὴν υφίσταται ειδικός νόμος και κατά τους όρους τούτου. Εις πάσαν άλλην περίπτωσιν διά την προς τους ως είρηται σκοπούς κατάληψιν

και εκχέρσωσιν ή κάλυψιν δάσους ή δασικής εκτάσεως απαιτείται έγκρισις παρεχομένη υπό του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος επί τη προτάσει του Υπουργού Γεωργίας και ερειδομένη επί σχετικής μελέτης του αναλαβόντος ή έχοντος την πρωτοβουλίαν εκτελέσεως του έργου κρατικού φορέως, δικαιολογούσης την ανάγκην του έργου τούτου και την επιλογήν της συγκεκριμένης θέσεως.

«2**** (βλ. σχόλια). Για την εκτέλεση έργων υποδομής, την εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου που αφορά την υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε., περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 2773/1999 και των συνοδών έργων, καθώς και των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις, απαιτείται έγκριση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας που χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, η οποία συνοδεύεται από συνοπτική περιγραφή της θέσης του έργου και των κύριων χαρακτηριστικών του.» Στην απόφαση έγκρισης μπορεί να τίθενται όροι ως προς τον τρόπο και τις θέσεις εκτέλεσης των έργων και εγκατάστασης των δικτύων ή ορισμένων γραμμών ή αγωγών των δικτύων αυτών εντός του εδάφους, καθώς και να επιβάλλεται υποχρέωση συνδυασμού αυτών με υφιστάμενο ή υπό κατασκευή δίκτυο δασικών οδών ή με άλλα τεχνικά έργα. Εγκρίσεις επέμβασης σε δασικές εκτάσεις ή δάση κατά το άρθρο 58 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), όπως ισχύει, ή παραχωρήσεις δημοσίων δασικών εκτάσεων κατά το άρθρο 13 του ν. 1734/1987 (ΦΕΚ 189 Α'), όπως ισχύει, που έχουν εκδοθεί από το Ελληνικό Δημόσιο υπέρ ηλεκτροπαραγωγών από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, παραμένουν έγκυρες και ισχυρές και μετά την τυχόν δικαστική ή διοικητική αναγνώριση τρίτου προσώπου ως ιδιοκτήτη των εκτάσεων αυτών. Στην περίπτωση αυτή, ο αναγνωριζόμενος ιδιοκτήτης υπεισέρχεται αυτοδικαίως στη θέση του Δημοσίου, ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτού για το αντάλλαγμα χρήσης ή το τίμημα παραχώρησης.»

Με την απόφαση του Υπουργού Γεωργίας μπορεί να τεθούν όροι ως προς τον τρόπο και τους χώρους εκτέλεσης των έργων και εγκατάστασης των δικτύων ή ορισμένων γραμμών ή αγωγών των δικτύων αυτών εντός του εδάφους ή να επιβληθεί υποχρέωση να συνδυαστούν αυτά με το υφιστάμενο ή υπό εκτέλεση δίκτυο δασικών οδών ή με άλλα τεχνικά έργα". **** (βλ. σχόλια)

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για υδροηλεκτρικούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος άνω των 15 MW, ανεξάρτητα από το φορέα κατασκευής και λειτουργίας των σταθμών, συμπεριλαμβανομένων του φράγματος και της δημιουργούμενης για τη λειτουργία τους τεχνητής λίμνης, άλλων έργων για δημιουργία ταμιευτήρα αποθήκευσης νερού και εγκατάστασης αντλητικών συστημάτων, καθώς και των έργων σύνδεσης και κάθε συνοδού έργου.»

«3. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου στα έργα υποδομής της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνονται και οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής και τα σύνολα αυτών έργα. Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει από την έναρξη εφαρμογής του ν. 2244/1994 (ΦΕΚ 168 Α').»

4. Η χορήγηση της έγκρισης της παραγράφου 2 για έργα ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι δυνατή για περισσότερους του ενός ενδιαφερομένους και παράγει έννομα αποτελέσματα υπέρ του δικαιούχου άδειας παραγωγής ή πράξης εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης της, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του Ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'). Η έγκριση της παραγράφου 2 για έργα ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. συνοδεύεται από τη σχετική άδεια παραγωγής ή εξαίρεσης της παρούσας παραγράφου, ισοδυναμεί με νόμιμο τίτλο χρήσης έκτασης, ο οποίος μεταγράφεται νόμιμα.***

(4)"5". « Η εκτέλεση μικρών δημοσίων ή δημοτικών και κοινοτικών έργων, καθώς και μικρών έργων λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως μετεωρολογικών σταθμών, τηλεπικοινωνιακών δικτύων ή εγκαταστάσεων έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, έργων συλλογής, αποθήκευσης και μεταφοράς υδάτων (εξωποτάμιες και εσωποτάμιες λιμνοδεξαμενές με τη βοήθεια μικρών φραγμάτων και ταμιευτήρες φραγμάτων) για αρδευτικούς ή υδρευτικούς σκοπούς και αντλιοστασίων εντός δασών και δασικών εκτάσεων είναι επιτρεπτή ύστερα από άδεια του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας μετά από πρόταση της αρμόδιας αρχής.»

Η εκτέλεση των παραπάνω έργων μπορεί κατά περίπτωση να συνδυάζεται με την εκτέλεση και χρησιμοποίηση των δασοτεχνικών έργων του άρθρου 16".

(5)"6". Εφόσον κατά την εκτέλεσιν εντός δασών ή δασικών εκτάσεων οιωνδήποτε έργων προκύπτουν ζητήματα αφορώντα εις τα ύδατα και τας υδατικές σχέσεις, η ρύθμισις τούτων ενεργείται επί τη βάσει των κειμένων περί διοικήσεως και διαχειρίσεως των υπογείων ή ρεόντων υδάτων διατάξεων.

Άρθρο: 58

Ημ/νία: 09.03.2019

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τίτλος Άρθρου

Πάρκα και άλση

Λήμματα

Κατάληψη, εκχέρσωση και κάλυψη δασών ή δασικών εκτάσεων για την εκτέλεση μεγάλων δημοσίων έργων, Εκτέλεση μικρών δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών έργων

Σχόλια

- Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 άρθ. 12 Ν. 2040/1992 και ισχύει από 23.04.1992. Ο τίτλος του παρόντος άρθρου αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 2941/2001. - Το εδ. α' της παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 2941/2001. - Οι παρ. 3 και 4 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 και οι νέες παρ. 3 και 4 προστέθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 4 του Ν. 2941/2001. - Το εδ. α της παρ. 5 είχε αντικατασταθεί από την παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2040/1992 και αντικαταστάθηκε εκ νέου από το άρθρο 1 παρ. 13 του Ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003. ===== - Τα εντός " " τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 2 τίθενται, εις αντικατάσταση του πρώην πρώτου εδαφίου της ίδιας παρ., με την παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005), ενώ η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου. *** Οι πρώην προτελευταία και τελευταία περίοδοι (βλ. προηγούμενη μορφή του παρόντος) της παρ. 4 καταργήθηκαν με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 32 του Ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005). ===== - Το εντός " " πρώτο εδάφιο της παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Α1 του άρθρου 24 του Ν. 3468/2006 (Α' 129/27.6.2006). ** Σύμφωνα με την περ. β) του άρθρου 7 του Ν. 3468/2006 (Α' 129/27.6.2006), οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και κάθε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας πρόσβασης και των έργων σύνδεσης τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν, μεταξύ άλλων, και σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον έχει επιτραπεί, επ' αυτών, η εκτέλεση έργων σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του παρόντος νόμου ή το άρθρο 13 του Ν. 1734/1987 (ΦΕΚ 189 Α'/βλ. οικεία σχόλια).

===== - Το εντός " " πρώτο εδ. της παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 10α) του άρθρου 12 του Ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010). **** Το πρώην τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, που είχε προστεθεί με την παρ. 8α του άρθρου 29 του Ν. 3734/2009 (Α' 8/28.1.2009), κ α τ α ρ γ ή θ η κ ε με την παρ. 10β) του άρθρου 12 του Ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010). ***** Σχετικά με το παρόν άρθρο και ιδίως την παρ. 2 αυτού, βλ. και το άρθρο 15 του Ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010) και κυρίως την παρ. 10 αυτού.

===== ^^ Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26 του Ν. 3889/2010 (Α' 182/14.10.2010), μέχρι την κατά το άρθρο 3 του Ν. 3208/2003 (βλ. οικεία σχόλια) κατάρτιση και τήρηση Δασολογίου ο, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του π α ρ ό ν τ ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια), ειδικότερος χαρακτηρισμός των περιλαμβανόμενων στον κυρωμένο δασικό χάρτη περιοχών είναι επιτρεπτός μόνο για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού εκ των αναφερομένων στο π α ρ ό ν τ ο ς άρθρο και στο άρθρο 59 του π α ρ ό ν τ ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια). Αρμόδιο για το χαρακτηρισμό είναι στην περίπτωση αυτή το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, το οποίο αποφαινεται μετά από γνώμη του οικείου Δασαρχείου και της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών.

===== - Στο τέλος της παρ. 2 του παρόντος τίθεται εντός "" εδάφιο όπως ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του Ν. 4203/2013 (ΦΕΚ Α' 235/1.11.2013). ----- - Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του

τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014). -Η προθεσμία της παρ. 4 του παρόντος άρθρου παρατείνεται μέχρι τις 8.8.2020 με τη διάταξη του άρθρου 78 παρ. 3 του ν. 4602/2019 ΦΕΚ Α 45/9.3.2019.

Κείμενο Αρθρου

1α. Υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων, στα άρθρα 48 παράγραφος 1 και 59 του παρόντος, καθώς και στο άρθρο 21 του ν. 4269/2014 (Α' 142), δεν επιτρέπεται η μεταβολή του κύριου προορισμού και η αναίρεση της λειτουργίας των πάρκων ή αλσών ως και των δασών της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/ 1969 όπως ισχύει. β. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει επίσης για κοινόχρηστους χώρους πρασίνου, που περιβάλλονται από τον οικιστικό ιστό χωρίς να έχουν ενταχθεί σε σχέδιο πόλης, φέρουν δασική βλάστηση, φυσικώς ή τεχνητώς δημιουργηθείσα και λειτουργούν εκ των πραγμάτων ως πάρκα και άλση. γ. Στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εγκρίνονται οι μελέτες διαχείρισης των πάρκων και αλσών. Της έγκρισης αυτής προηγείται θετική γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού όπου αυτή απαιτείται για λόγους προστασίας των αρχαιοτήτων ή κηρυγμένων μνημείων δυνάμει των διατάξεων του ν. 3028/ 2002.

3. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα (ν.δ. 86/1969), η οποία προστέθηκε στο άρθρο αυτό με την παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 3208/2003, ισχύει αναλόγως και για τα πάρκα και άλση, νοουμένου, αντί του αναφερομένου στην ως άνω διάταξη Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

4. Υφιστάμενα κτίρια και υποδομές εντός πάρκων και αλσών χωρίς έγκριση εξαιρούνται της κατεδάφισης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της ως άνω διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα και της προβλεπομένης στη διάταξη αυτή υπουργικής απόφασης και, εφόσον οι οικείοι Ο.Τ.Α. εξασφαλίσουν έως "8.8.2020" (βλ. σχόλια) από την έναρξη ισχύος του παρόντος τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία εγκρίσεις.

5. Κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές που πραγματοποιήθηκαν από το Δημόσιο και τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού εντός πάρκων και αλσών κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας εξαιρούνται της κατεδάφισης.

6. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν για την προστασία των εκτάσεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου ανακαλούνται.

7. Αποφάσεις κήρυξης εκτάσεων ως δασωτέων ή αναδασωτέων που αφορούν πάρκα και άλση αίρονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατόπιν σχετικής εισήγησης της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας μετά τη δημιουργία ή αναδημιουργία της δασικής βλάστησης.

8. Έργα απαραίτητα για τη λειτουργία των δασών της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/1969 όπως ισχύει, των πάρκων και αλσών που συντηρούν και εμπλουτίζουν τη βλάστηση, βελτιώνουν την αισθητική του τοπίου, εξασφαλίζουν την άνετη, ασφαλή κίνηση και εξυπηρέτηση των επισκεπτών και διευκολύνουν τη σωματική άσκηση, την αναψυχή και την πνευματική ανάταση του ανθρώπου δεν συνιστούν μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης των εν λόγω δασών, πάρκων και αλσών. Ο τυχόν αναδασωτέος χαρακτήρας τους δεν εμποδίζει την ανάπτυξη των έργων αυτών.

Αρθρο: 58

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τίτλος Αρθρου

Πάρκα και άλση

Λήμματα

Κατάληψη, εκχέρωση και κάλυψη δασών ή δασικών εκτάσεων για την εκτέλεση μεγάλων δημοσίων έργων, Εκτέλεση μικρών δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών έργων

Σχόλια

- Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 άρθ. 12 Ν. 2040/1992 και ισχύει από 23.04.1992. Ο τίτλος του παρόντος άρθρου αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 2941/2001. - Το εδ. α' της παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 2941/2001. - Οι παρ. 3 και 4 αναριθμήθηκαν σε 5 και 6 και οι νέες παρ. 3 και 4 προστέθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 4 του Ν. 2941/2001. - Το εδ. α της παρ. 5 είχε αντικατασταθεί από την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2040/1992 και αντικαταστάθηκε εκ νέου από το άρθρο 1 παρ. 13 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003. ===== - Τα εντός " " τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 2 τίθενται, εις αντικατάσταση του πρώην πρώτου εδαφίου της ίδιας παρ., με την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005), ενώ η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου. *** Οι πρώην προτελευταία και τελευταία περίοδοι (βλ. προηγούμενη μορφή του παρόντος) της παρ. 4 καταργήθηκαν με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 3377/2005 (Α' 202/19.8.2005). ===== - Το εντός " " πρώτο εδάφιο της παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Α1 του άρθρου 24 του ν. 3468/2006 (Α' 129/27.6.2006). ** Σύμφωνα με την περ. β) του άρθρου 7 του ν. 3468/2006 (Α' 129/27.6.2006), οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και κάθε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας πρόσβασης και των έργων σύνδεσης τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν, μεταξύ άλλων, και σε δάση ή δασικές εκτάσεις, εφόσον έχει επιτραπεί, επ' αυτών, η εκτέλεση έργων σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του παρόντος νόμου ή το άρθρο 13 του ν. 1734/1987 (ΦΕΚ 189 Α'/βλ. οικεία σχόλια).

===== - Το εντός " " πρώτο εδ. της παρ. 2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 10α) του άρθρου 12 του ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010). **** Το πρώην τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, που είχε προστεθεί με την παρ. 8α του άρθρου 29 του ν. 3734/2009 (Α' 8/28.1.2009), κ α τ α ρ γ ή θ η κ ε με την παρ. 10β) του άρθρου 12 του ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010). ***** Σχετικά με το παρόν άρθρο και ιδίως την παρ. 2 αυτού, βλ. και το άρθρο 15 του ν. 3851/2010 (Α' 85/4.6.2010) και κυρίως την παρ. 10 αυτού.

===== ^^ Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 3889/2010 (Α' 182/14.10.2010), μέχρι την κατά το άρθρο 3 του ν. 3208/2003 (βλ. οικεία σχόλια) κατάρτιση και τήρηση Δασολογίου ο, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του π α ρ ό ν τ ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια), ειδικότερος χαρακτηρισμός των περιλαμβανόμενων στον κυρωμένο δασικό χάρτη περιοχών είναι επιτρεπτός μόνο για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού εκ των αναφερομένων στο π α ρ ό ν άρθρο και στο άρθρο 59 του π α ρ ό ν τ ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια). Αρμόδιο για το χαρακτηρισμό είναι στην περίπτωση αυτή το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, το οποίο αποφαινεται μετά από γνώμη του οικείου Δασαρχείου και της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών.

===== -Στο τέλος της παρ. 2 του παρόντος τίθεται εντός "" εδάφιο όπως ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΕ με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 4203/2013 (ΦΕΚ Α' 235/1.11.2013). ----- - Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014).

Κείμενο Αρθρου

1α. Υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων, στα άρθρα 48 παράγραφος 1 και 59 του παρόντος, καθώς και στο άρθρο 21 του ν. 4269/2014 (Α' 142), δεν επιτρέπεται η μεταβολή του κύριου προορισμού και η αναίρεση της λειτουργίας των πάρκων ή αλσών ως και των δασών της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/ 1969 όπως ισχύει. β. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει επίσης για κοινόχρηστους χώρους πρασίνου, που περιβάλλονται από τον οικιστικό ιστό χωρίς να έχουν ενταχθεί σε σχέδιο πόλης, φέρουν δασική βλάστηση, φυσικώς ή τεχνητώς δημιουργηθείσα και λειτουργούν εκ των πραγμάτων ως πάρκα και άλση. γ. Στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εγκρίνονται οι μελέτες διαχείρισης των πάρκων και αλσών. Της έγκρισης αυτής προηγείται θετική γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού όπου αυτή απαιτείται για λόγους προστασίας των αρχαιοτήτων ή κηρυγμένων μνημείων δυνάμει των διατάξεων του ν. 3028/ 2002.

3. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα (ν.δ. 86/1969), η οποία προστέθηκε στο άρθρο αυτό με την παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 3208/2003, ισχύει αναλόγως και για τα πάρκα και άλση, νοουμένου, αντί του αναφερομένου στην ως άνω διάταξη Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

4. Υφιστάμενα κτίρια και υποδομές εντός πάρκων και αλσών χωρίς έγκριση εξαιρούνται της κατεδάφισης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της ως άνω διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα και της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή υπουργικής απόφασης και, εφόσον οι οικείοι Ο.Τ.Α. εξασφαλίσουν εντός τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία εγκρίσεις.

5. Κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές που πραγματοποιήθηκαν από το Δημόσιο και τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού εντός πάρκων και αλσών κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας εξαιρούνται της κατεδάφισης.

6. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν για την προστασία των εκτάσεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου ανακαλούνται.

7. Αποφάσεις κήρυξης εκτάσεων ως δασωτέων ή αναδασωτέων που αφορούν πάρκα και άλση αίρονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατόπιν σχετικής εισήγησης της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας μετά τη δημιουργία ή αναδημιουργία της δασικής βλάστησης.

8. Έργα απαραίτητα για τη λειτουργία των δασών της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/1969 όπως ισχύει, των πάρκων και αλσών που συντηρούν και εμπλουτίζουν τη βλάστηση, βελτιώνουν την αισθητική του τοπίου, εξασφαλίζουν την άνετη, ασφαλή κίνηση και εξυπηρέτηση των επισκεπτών και διευκολύνουν τη σωματική άσκηση, την αναψυχή και την πνευματική ανάταση του ανθρώπου δεν συνιστούν μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης των εν λόγω δασών, πάρκων και αλσών. Ο τυχόν αναδασωτέος χαρακτήρας τους δεν εμποδίζει την ανάπτυξη των έργων αυτών.

Άρθρο: 59

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τίτλος Άρθρου

Επιτρεπτές επεμβάσεις στα πάρκα και άλση

Λήμματα

Κατασκευή οχυρωματικών έργων και στρατιωτικών εγκαταστάσεων σε δάση ή δασικές εκτάσεις

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 Ν. 1734/1987 (ΦΕΚ Α' 89), αλλά καταργήθηκε από 26.11.1987 με την παρ. 9 άρθρου 18 του ιδίου Νόμου.

===== ^^ Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 3889/2010 (Α' 182/14.10.2010), μέχρι την κατά το άρθρο 3 του ν. 3208/2003 (βλ. οικεία σχόλια) κατάρτιση και τήρηση Δασολογίου ο, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του π α ρ ό ν ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια), ειδικότερος χαρακτηρισμός των περιλαμβανόμενων στον κυρωμένο δασικό χάρτη περιοχών είναι επιτρεπτός μόνο για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού εκ των αναφερομένων στο π α ρ ό ν ο ς άρθρο και στο άρθρο 58 του π α ρ ό ν ο ς νόμου (βλ. οικεία σχόλια). Αρμόδιο για το χαρακτηρισμό είναι στην περίπτωση αυτή το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, το οποίο αποφαινεται μετά από γνώμη του οικείου Δασαρχείου και της αρμόδιας

Διεύθυνσης Δασών. ----- - Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Σε πάρκα ή άλση και γενικότερα σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου δύναται, μετά από έρευνα του υπεδάφους για την καταλληλότητα, να κατασκευάζονται έργα του Μετρό ή του Τραμ και τα συνοδά έργα αυτών (π.χ. γραφεία), καθώς και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4269/2014 με την προϋπόθεση ότι θα αποκατασταθεί πλήρως από τον υπεύθυνο του έργου ή την αναθέτουσα αρχή, μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής και στο σύνολο της έκτασης επέμβασης η λειτουργία του πάρκου, του άλσους ή του χώρου πρασίνου ως φυσικού συστήματος εντός του αστικού ιστού.

2. α. Η παραχώρηση της χρήσεως πάρκου ή άλσους επιτρέπεται μόνο σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της αρμόδιας περιφερειακής δασικής υπηρεσίας, υπό τον όρο της μη μεταβολής του προορισμού ή της χρήσης της παραχωρούμενης έκτασης. Επιτρέπονται έργα ή δραστηριότητες που είναι απολύτως αναγκαία για τη λειτουργία του πάρκου ή άλσους. β. Οι παραχωρησιούχοι υποχρεούνται με ευθύνη και δαπάνες τους να συντηρούν και να βελτιώνουν τη βλάστηση, να διαχειρίζονται και να φυλάσσουν τις εκτάσεις η χρήση των οποίων τους έχει παραχωρηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Οι εκτάσεις αυτές διατηρούν στο ακέραιο πάντοτε το δασικό τους χαρακτήρα. γ. Αν δεν τηρούνται οι όροι της παραχώρησης η τελευταία ανακαλείται.

3. Επιτρεπόμενες χρήσεις στα δάση της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/1969 όπως ισχύει είναι αυτές της ήπιας αναψυχής και των κοινωφελών λειτουργιών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4269/2014. Οι τελευταίες εγκρίνονται, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου.

Αρθρο: 60

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Σχέδια πόλεως

Λήμματα

Αρχαιολογικές εργασίες σε δάση ή δασικές εκτάσεις, Κατασκευή μουσείων, αρχαιολογικών σχολών, πνευματικά ή πολιτιστικά κέντρα

Σχόλια

***Η απόφαση της παρ. 2 εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας μετά από πρόταση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Δασών της Περιφέρειας από την έναρξη ισχύος του ν. 3208/2003 (24.12.2003), σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 1 του νόμου αυτού. ----- -Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

Κείμενο Αρθρου

1. Επέκταση εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή επέκταση οικισμού υφισταμένου προ του 1923 ή δημιουργία οικιστικής περιοχής εντός δάσους ή δασικής έκτασης δεν επιτρέπεται ούτε είναι δυνατή η καθ' οιονδήποτε τρόπον παραχώρηση ή εκχώρηση δημοσίου ή ιδιωτικού δάσους ή δασικής έκτασης, αντιστοίχως, προς δημιουργία ή επέκταση πόλεων, οικισμών ή οικιστικών περιοχών, πλην των επιτρεπόμενων από τις ειδικότερες διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (Περιβαλλοντική αναβάθμιση και ιδιωτική πολεοδόμηση - Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί - Εγκαταλελειμμένοι οικισμοί και Βιώσιμη ανάπτυξη) του νόμου «Περιβαλλοντική αναβάθμιση και ιδιωτική πολεοδόμηση - Βιώσιμη Ανάπτυξη Οικισμών - Ρυθμίσεις Δασικής Νομοθεσίας».

2. Επιτρέπεται η ένταξη δημόσιων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, σε οικιστική περιοχή στην ηπειρωτική Ελλάδα, στην Κρήτη και στην Εύβοια, εφόσον η ένταξη αυτών προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό και προκειμένου να

αποτελέσουν ακίνητα υποδοχής συντελεστή δόμησης ή και ακίνητα ανταλλαγής οικοδομικών συνεταιρισμών κατά τις οικείες διατάξεις. Στις περιπτώσεις αυτές οι εκτάσεις παραδίδονται στο φορέα ελέγχου, εποπτείας, διαχείρισης, και υλοποίησης της «Τράπεζας Γης». Έως τη δημιουργία της Τράπεζας Γης για την παράδοση των εκτάσεων ανταλλαγής εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία δημοσιεύεται, συνοδευόμενη από τα οικεία διαγράμματα και των δύο ακινήτων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή καθορίζονται οι όροι και οι λοιπές λεπτομέρειες σχετικά με την κατάρτιση της σχετικής αμφοτεροβαρούς εκπαιθητικής σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ενδιαφερομένου, καθώς και η διαδικασία παράδοσης - παραλαβής.

Άρθρο: 61

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Άδεια κτήσης γης από οικοδομικό συνεταιρισμό

Λήμματα

Παραχωρήσεις δημοσίων δασών ή δασικών εκτάσεων για την εγκατάσταση ιδρυμάτων ή οργανισμών διεθνούς χαρακτήρα, ανέγερση τουριστικών κτισμάτων κλπ

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 36 του ν.4280/2014 (ΦΕΚ Α'159/8.8.2014).

Κείμενο Άρθρου

Κάθε κτήση γης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, από οικοδομικό συνεταιρισμό για οικοδόμηση εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης ή οικιστικής περιοχής, υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος της Ειδικής Γραμματείας Δασών, εφόσον πρόκειται για έκταση που δεν προστατεύεται ως έκταση δασικού χαρακτήρα, γεγονός που διαπιστώνεται από το δασικό χάρτη και αν δεν υπάρχει, με πράξη χαρακτηρισμού του αρμοδίου δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών, εάν δεν υφίσταται στο νομό Δασαρχείο. Η ως άνω έγκριση δεν εκδίδεται οσάκις κρίνεται αναγκαία η αναδάσωση κατ' εφαρμογή του άρθρου 37 παράγραφος 2 του παρόντος νόμου.»

Άρθρο: 62

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΜΗΣΗ (ΔΑΣΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ)

Τίτλος Άρθρου

«Βάρος απόδειξης - Ειδική αναγνώριση κατατμήσεων»

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος του τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 άρθρου 37 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

«Επί των πάσης φύσεως αμφισβητήσεων ή διενέξεων ή δικών μεταξύ του Δημοσίου, είτε ως ενάγοντος είτε ως εναγομένου είτε ως αιτούντος είτε ως καθ' ου ή αίτηση, και φυσικού ή νομικού προσώπου, το οποίο προβάλλει ή αξιώνει οποιοδήποτε δικαίωμα, εμπράγματο ή μη, επί των δασών, των δασικών εκτάσεων το ως άνω φυσικό ή νομικό πρόσωπο οφείλει να αποδείξει την παρ' αυτώ ύπαρξη του δικαιωμάτος του. Κατ' εξαίρεση η διάταξη αυτή δεν ισχύει στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, των Νομών Λέσβου, Σάμου, Χίου και Κυκλάδων, των

νήσων Κυθήρων, Αντικυθήρων, καθώς και της περιοχής της Μάνης όπως αυτή ορίζεται από διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης».

Άρθρο: 63

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Συγκυριότητας Δημοσίου

Λήμματα

Συγκυριότητα δημοσίου σε δάση ή δασικές εκτάσεις, Παραχώρηση, Αυτούσια ή δικαστική διανομή

Κείμενο Άρθρου

1. Υφιστάμενον ιδανικόν μερίδιον του Δημοσίου επί δασών ή δασικών εκτάσεων δύναται, εφ'όσον είναι μικρότερον του 50%, να παραχωρήται προς τους συγκυρίους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) τη αιτήσει τούτων, προτιμωμένων πάντοτε των συγκυρίων δασικών συνεταιρισμών ή Οργανισμών τοπικής Αυτοδιοικήσεως. Δεν επιτρέπεται, η τοιαύτη παραχώρησις, εάν κατά τον χρόνον υποβολής της αιτήσεως συντρέχει, ή εντός μηνός από της υποβολής ταύτης ήθελεν ανακύψει, περιπτώσις απαλλοτριώσεως του υπολοίπου ιδανικού μεριδίου κατ'εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρ. 43 του παρόντος νόμου ή άλλης ειδικής διατάξεως προβλεπούσης την απαλλοτριώσιν και του υπολοίπου.

2. Η παραχώρησις ενεργείται δι'αποφάσεως του οικείου Νομάρχου, αποτελούσης νόμιμον τίτλον προς μεταγραφήν επί καταβολή του τιμήματος του παραχωρουμένου μεριδίου. Το τίμημα ορίζεται υπό της επιτροπής του άρθρ. 10 παρ.3 κατά τα εν άρθρ.6 οριζόμενα, η εξόφλησις δε αυτού δύναται να προβλέπεται και εις ίσας εξαμηνιαίας ατόκους δόσεις μέχρις εξ (6) το πολύ. Εν τη τελευταία, ταύτη περιπτώσει η μεταβίβασις του μεριδίου συντελείται από της εμπροθέσμου καταβολής της τελευταίας δόσεως του τιμήματος.

3. Μатаιουμένης της παραχωρήσεως του ανωτέρω μεριδίου, ή εάν τούτο αποτελείται εκ των 50% και άνω του δάσους ή της δασικής εκτάσεως περί ης πρόκειται, δεν συντρέχει δε περιπτώσις απαλλοτριώσεως του υπολοίπου κατά τα εις την παρ.1 αναφερόμενα, ενεργείται αυτοουσία διανομή, αποχωριζομένου τιμήματος του επικοίνου ίσου κατ'αξίαν προς το ιδανικόν μερίδιον του Δημοσίου, του υπολοίπου παραμένοντος εις την πλήρη κυριότητα του ή των συγκυρίων (φυσικών ή νομικών προσώπων). Υπαρχόντων πλειόνων συγκυρίων η μεταξύ των συγκυριότης επί του υπολοίπου διατηρείται προσαυξανομένου αναλόγως του ιδανικού μεριδίου εκάστου επί τούτου. Εφ'όσον οι συγκύριοι συναινούν η διανομή γίνεται, μετά σύμφωνον γνώμην της κατά το άρθρ.10 παρ.3 επιτροπής, διά συμβολαιογραφικής πράξεως υπογραφομένης υπό των συγκυρίων και νομίμως μεταγραφομένης, του δημοσίου εκπροσωπούμενου υπό του οικείου νομάρχου ή του υπό τούτου εξουσιοδοτουμένου. Εφ'όσον οι συγκύριοι δεν συναινούν, ή δεν αποδέχονται την γνωμοδότησιν της κατά το άρθρ.10 παρ.3 επιτροπής ως προς την θέσιν ή τα όρια του αποχωριζομένου τμήματος, ή δεν προσέλθουν προς υπογραφήν της πράξεως διανομής εντός μηνός από της σχετικής προσκλήσεως, το Δημόσιον δικαιούται να επιδιώξη δικαστικώς την διανομήν.

4. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον διανομή ενεργείται υποχρεωτικώς και εις ας περιπτώσεις το μερίδιον του Δημοσίου είναι μικρότερον του 50%, πρόκειται όμως περί δάσους ή δασικής εκτάσεως συνεχομένης μετά δημοσίου δάσους ή δασικής εκτάσεως επί τω τέλει αποχωρισμού του αναλόγου προς το ρηθέν μερίδιο τμήματος και προσθήκης αυτού εις το συνεχόμενον δημόσιον δάσος ή δασικήν έκτασιν. Εάν όμως η διανομή δεν δύναται να έχη ως αποτέλεσμα την προσθήκην του αποχωριζομένου τμήματος εις παρακείμενον δημόσιον δάσος ή δασικήν έκτασιν, το δε αποχωριζόμενον τμήμα, ή τμήματα εκ παρακειμένων ιδιοκτησιών, δεν υπερβαίνουν τα εκατόν στρέμματα επιτρέπεται όπως το μερίδιον του Δημοσίου πωληθή κατά τα εις την παρ.2 οριζόμενα ή όπως το Δημόσιον επιδιώξη δικαστικώς την πώλησιν του επικοίνου και διανομήν του εκπλειστηριάσματος.

5. Τα της διαδικασίας προς υποβολήν αιτήσεων, έλεγχο των τίτλων και διενέργειαν των παραχωρήσεων ή προς διενέργειαν της εκουσίας διανομής, τα της εκδόσεως των παραχωρητηρίων, ο τρόπος εξοφλήσεως του τιμήματος, ως και πάσα ετέρα λεπτομέρεια διά την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος άρθρου καθορίζονται διά προεδρικού διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Γεωργίας.

Άρθρο: 64

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Ρητινευόμενα δάση

Λήμματα

Παραχωρήσεις ρητινευομένων δασών, Δικαιούχοι, Χαρτογραφήσεις και σύνταξη κτηματικών σχεδιαγραμμάτων, Μεταβολή χρήσης, Αναγκαστική απαλλοτρίωση δασών ή δασοτεμαχίων ευρισκόμενα σε εθνικούς δρυμούς ή έχοντα προστατευτικό χαρακτήρα

Κείμενο Άρθρου

1. Παραχωρήσεις ρητινευομένων δασών γινόμεναι κατά τας διατάξεις του άρθρου μόνου του Ν.Δ. από 17/18.10.1923 "περί παραχωρήσεως της κυριότητος δασών ρητινευομένων υπό ιδιωτών", του άρθρου μόνου του Ν.Δ. της 1/13.12.1923 "περί εκτάσεως της ισχύος του Ν.Δ. της 17.10.1923 κ.λ.π." και του άρθρ.50 του Ν.Δ. 2501/1953 "περί τροποποιήσεως, κ.λ.π. των περί δασών νόμων" αναγνωρίζονται ως παραχωρήσεις των δασών τούτων γινόμεναι κατά πλήρη κυριότητα και άνευ όρου τινός, δι'αποφάσεως του αρμοδίου Νομάρχου εκδιδόμενης εντός τριετίας από της αιτήσεως των υπέρ των η αρχική παραχώρησις, υποβαλλομένης εντός έτους από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος. Το δικαίωμα τούτο έχουν και οι καθολικοί διάδοχοι, οι προικολήπται και οι ειδικοί διάδοχοι των υπέρ των η αρχική παραχώρησις, εάν τυγχάνουν σύζυγοι ή κατιόντες ή συγγενείς εκ πλαγίου μέχρι και του τρίτου βαθμού, μετεβιβάσθησαν δε εις αυτούς τα ως άνω δάση μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου.

Το αυτό δικαίωμα έχουν και οι λοιποί ειδικοί διάδοχοι των άνω προσώπων εφ'όσον συνεφώνησαν την αγοράν των τιοιούτων δασών συνάψαντες μέχρι της 15 Οκτ. 1967 οριστικόν συμβόλαιον.

Εξαιρετικώς το αυτό δικαίωμα έχουν και οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί εφ'όσον συνήψαν συμβολαιογραφικόν προσύμφωνον και κατέβαλον το 50% του προσυμφωνηθέντος τιμήματος μέχρι της ως άνω ημερομηνίας, της καταβολής ταύτης αποδεικνυομένης δι'εγγράφου βεβαίας χρονολογίας ή διά των οικείων εκθέσεων ελέγχου των κρατικών οργάνων, των ασκούντων την κατά νόμον εποπτεϊάν και έλεγχο των οικοδομικών συνεταιρισμών.

Οι ως άνω οικοδομικοί συνεταιρισμοί δεν δύνανται να μεταβιβάσουν εις έκαστον των μέχρι της 31 Δεκ. 1978 εγγεγραμμένων μελών των πλείονα των δύο οικοπέδων, εις έκαστον δε των έκτοτε εγγραφέντων ή εγγραφησομένων μελών των πλείονα του ενός οικόπεδα προερχόμενα εκ των τιοιούτων εκτάσεων.

Επιφυλασσομένων των διατάξεων των παρ.3 και 7 του παρόντος άρθρου, τυχόν γινόμεναι εν τω μεταξύ ανακλήσεις των αρχικών παραχωρητηρίων δεν εμποδίζουν την κατά τας διατάξεις του παρόντος αναγνώρισιν,

εξαιρουμένων των περιπτώσεων καθ'ας η αρχική παραχώρησις εγένετο κατά παράβασιν των κειμένων διατάξεων.

2. Η αίτησις συνοδευομένη υπό του αρχικού παραχωρητηρίου ή κεκυρωμένου αντιγράφου αυτού και των αποδεικτικών στοιχείων των εν τω μεταξύ γινομένων μεταβιβάσεων, υποβάλλεται εις τον οικείον Δασάρχη. Μετά την πάροδον της εν τη προηγουμένη παραγράφω προθεσμίας ενεργείαι δι'έκάστην περιοχήν χαρτογράφησις προς καθορισμόν των ορίων εκάστου τεμαχίου, και του

εμβαδού του αντιστοιχούντος εις την αρχικήν παραχώρησιν, αν δε τα εις ό αφορά η αίτησις δάσος ή δασοτεμάχιον συνορεύουν προς δημόσιον δάσος ή δασικήν έκτασιν ενεργείται και αποτερματισμός και οριοθέτησις των τελευταίων. Εις ας περιπτώσεις διαπιστωθή εμβαδόν μείζον του εν τω αρχικώ παραχωρητηρίω αναγραφόμενου το επί πλέον τμήμα περιέρχεται εις το δημόσιον.

3. Αι υποβληθείσαι αιτήσεις μετά των ανωτέρω στοιχείων και κτηματικών σχεδιαγραμμάτων των αφορώντων εις έκαστον δάσος ή δασοτεμάχιον, υποβάλλονται υπό του Δασάρχου μετά σχετικής προτάσεως εις την Επιτροπήν του άρθρ.10 παρ.3 του παρόντος, μετά σύμφωνον γνώμην της οποίας εκδίδεται η ως άνω απόφασις του Νομάρχου ήτις μεταγράφεται νομίμως. Τυχόν διαπιστουμένη αυθαίρετος μεταβολή της χρήσεως του παραχωρηθέντος δάσους ή δασοτεμαχίου δι'ολικής ή ουσιώδους μερικής αποψιλώσεως αυτού, συνεπάγεται την απόρριψιν της αιτήσεως και την αναγκαστικήν απαλλοτριώσιν του ως είρηται δάσους ή δασοτεμαχίου προς τον σκοπόν της υπό του δημοσίου αποκαταστάσεως του δασικού χαρακτήρος αυτού, του σκοπού τούτου θεωρουμένου ως δημοσίας ωφελείας, τούτο δε εάν ήδη δεν έχει χωρήσει ανάκλησις του αρχικού παραχωρητηρίου.

4. Τα κατά την ανωτέρω διαδικασίαν παραχωρούμενα δάση δύνανται να μεταβάλουν την κατά τον προορισμόν χρήσιν των μόνον υπό τους όρους και προϋποθέσεις των διατάξεων του βου κεφαλαίου του παρόντος νόμου. Μέχρι της τυχόν ενεργουμένης τοιαύτης μεταβολής τα εν λόγω δάση ή δασοτεμάχια βαρύνονται διά τυχόν υφισταμένης δουλείας βοσκής υπέρ της ολότητος των κατοίκων του Δήμου ή της Κοινότητος εις ην ευρίσκονται, της βοσκής ταύτης ενεργουμένης κατά τας οικείας διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Μετά την μεταβολήν της χρήσεως η δουλεία αυτή καταργείται και οι ιδιοκτήται της εκτάσεως υποχρεούνται να αποζημιώσουν διά την τοιαύτην κατάργησιν τον οικείον Δήμον ή Κοινότητα.

5. Εάν τα παραχωρηθέντα κατά τας εν παρ.1 του παρόντος άρθρου διατάξεις δάση ή δασοτεμάχια περιλαμβάνονται εντός εθνικών δρυμών ή έχουν προστατευτικόν χαρακτήρα απαλλοτριούνται αναγκαστικώς υπέρ του Δημοσίου κατά τας σχετικές περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων διατάξεις, επιφυλασσομένης της εφαρμογής και εν προκειμένω του εδαφ. β' της παρ.3 του παρόντος άρθρου.

6. Οι μη λαβόντες παραχωρητήρια κατά το παρελθόν, πληρούντες όμως του ουσιαστικούς όρους και προϋποθέσεις των εν παρ.1 διατάξεων και ασκούντες το δικαίωμα της ρητινοσυλλογής μέχρι της ενάρξεως ισχύος του Ν.Δ.

2501/53 δικαιούνται, όπως δι'αιτήσεως υποβαλλομένης εντός έτους από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος ζητήσουν την εις αυτούς παραχώρησιν των υπ'αυτών ρητινευομένων δασών ή δασοτεμαχίων κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου. Το ως άνω δικαίωμα έχουν και τα εν παρ.1 του παρόντος άρθρου αναφερόμενα πρόσωπα.

7. Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται επί περιπτώσεων καθ'ας το Δημόσιον μετά την ανάκλησιν γενομένων αρχικών παραχωρήσεων δασών προς ιδιώτας, παρεχώρησεν νομίμως εκ νέου τα αυτά δάση εις οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή κοινωφελή ιδρύματα, μέχρι της 11ης Ιουν. 1975.

Άρθρο: 65

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΑΤΑΤΜΗΣΗ (ΔΑΣΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ)

Τίτλος Άρθρου

Ειδική αναγνώρισις κατατμήσεων

Σχόλια

- Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε δια των εντός " " εδαφίων, με την παρ. 2 άρθρου 37 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

1. «Κατατμήσεις επί δασών και δασικών εκτάσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 86/1969 «περί δασικού κώδικος» επελθούσες κατά τους αναδάσμούς, που έγιναν κατά τις διατάξεις του α.ν. 821/1948 «περί αναδιανομής αγροτικών κτημάτων» κυρωθέντος με το ν.δ. 1110/1949», στις κτηματικές περιοχές Μαντουδίου, Τσούκας, Καλυβίων - Σπαθαρίου, Σπαθαρίου, Αγίας Αννης, Κεράμειας, Μονοκαρυάς, Ανω Πισσώνος, Κάτω Πισσώνος, Στράφων, Γαλατσώνος, Στροφυλίας, ως και στις κτηματικές περιοχές της τοπικής κοινότητας Μετοχίου της εδαφικής περιφέρειας Κηρέως και του αγροκτήματος Γερακιούς, τοπικής κοινότητας του Δήμου Ιστιαίας - Αιδηψού του Νομού Ευβοίας θεωρούνται ως νομίμως γενόμενες από την περάτωση των αναδασμών τούτων. Δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας οι εκτάσεις που περιλήφθησαν στους υποχρεωτικούς αναδάσμούς, η διενέργεια των οποίων αποφασίστηκε δυνάμει των με αριθμούς 3333, 3334, 3335, 3336 και 3337 της 5η Μαρτίου 1997 αποφάσεων του Νομάρχη Φθιώτιδας (Β' 244) και αφορούν στις περιοχές των Κοινοτήτων Ζηλευτού, Στύρφακας, Λιανοκλαδίου, Αμουρίου και Λυγαριάς του Νομού Φθιώτιδας.» Τα διά του αναδάσμου διαμορφωθέντα δασοτεμάχια θεωρούνται ότι αποτελούν κεχωρισμένα τμήματα τελούντα υπό ενιαίαν δασικήν διαχείρισιν κατά τας διατάξεις περί διαχείρισεως μη δημοσίων δασών.

2. Η κατά την διαδικασία της περί αναδάσμου νομοθεσίας, γενομένη αναγνώρισις δικαιωμάτων κυριότητας επί δασών ή δασικών εκτάσεων των ανωτέρω περιοχών υπέρ των εις τους κτηματολογικούς πίνακας αναδάσμου εγγεγραμμένων ως δικαιούχων, θεωρείται ως υποκαταστήσασα την κατά τας διατάξεις της δασικής νομοθεσίας αναγνώρισιν ιδιοκτησίας.

3. Η κατά την διαδικασία του άρθρ. 216 του Νόμ.4173/1929 χορηγηθείσα υπό του Υπουργείου Γεωργίας υπ'αριθ. 30039/5/6/46 άδεια διανομής του συνιδιοκτήτου δάσους της περιοχής Αχλαδίου Ευβοίας θεωρείται αναγνωρίσασα κεχωρισμένα δικαιώματα κυριότητας επί των διανεμηθέντων δασοτεμαχίων.

4. Άπαντες οι περιορισμοί, οι προβλεπόμενοι από τας σχετικές περί μη δημοσίων δασών διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, ισχύουν και επί των ανωτέρω δασοτεμαχίων.

Άρθρο: 66

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

«Δενδροκομική εκμετάλλευση καστανοτεμαχίων»

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Σε καστανοτεμάχια που βρίσκονται μέσα σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις ή σε δημοτικές ή διακατεχόμενες δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, εξαιρουμένων των εκτάσεων της κατηγορίας β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, και στα οποία φύονται περισσότερα από πέντε (5) κατά στρέμμα εξημερωμένα ή μη καστανοδένδρα μπορεί να παραχωρηθεί αντί τιμήματος χρήσης το δικαίωμα της δενδροκομικής εκμετάλλευσης αυτών σε μόνιμους κατοίκους του οικείου Ο.Τ.Α., κατά προτεραιότητα δε, σε κατ' επάγγελμα γεωργούς ή κτηνοτρόφους.

2. Ο δικαιούχος προβαίνει σε περιποίηση των καστανοδένδρων, σε εμβολιασμούς αυτών, σε καθαρισμό της άγριας βλάστησης, σε συμπληρωματικές φυτεύσεις καστανοδένδρων και σε άλλα δασοκομικά ή διαχειριστικά μέτρα, σύμφωνα με τους όρους της παραχώρησης κατόπιν μελέτης, που έχει συνταχθεί από δασολόγο. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων αυτών ο δικαιούχος κηρύσσεται έκπτωτος και επιβάλλεται σε αυτόν διοικητικό πρόστιμο αναγόμενο σε 3.000 ευρώ ανά στρέμμα.»

Άρθρο: 67

Ημ/νία: 31.07.2017

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

Τίτλος Άρθρου

«Αγροί που άλλαξαν μορφή»

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο και ο τίτλος τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 39 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014) - Σύμφωνα την παρ. 15 άρθρου 52 Ν. 4280/2014, στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 39 του ν. 4280/2014, υπάγονται και οι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος (08.08.2014) αυτού, υποθέσεις του άρθρου 12 του ν. 3208/2003 (Α' 303), το οποίο καταργήθηκε με την περίπτ. γ της παρ. 1 άρθρου 53 Ν. 4280/2014

===== - Η εντός " " φράση στο τέλος του πρώτου εδ. της παρ. 1β του ΠΑΡΟΝΤΟΣ τίθεται όπως ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ με την παρ. 9 του άρθρου 12 του ν. 4315/2014 (Α' 269/24.12.2014)

===== - Η περίπτωση α) της παραγράφου 1 του παρόντος αντικατεστάθη με το άρθρο 6παρ1 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Η παράγραφος 3 του παρόντος αντικατεστάθη με το άρθρο 6παρ2 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Η παράγραφος 4 του παρόντος ετροποποιήθη με τα άρθρα 6παρ3 και 6παρ4 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017)

===== - Η περίπτωση β) της παραγράφου 1 του παρόντος ετροποποιήθη με το άρθρο 140παρ2 του Ν. 4483/2017 (ΦΕΚ Α 107/31-7-2017) - Η παράγραφος 3 του παρόντος ετροποποιήθη με το άρθρο 140παρ3 του Ν. 4483/2017 (ΦΕΚ Α 107/31-7-2017)

Κείμενο Άρθρου

1. «α. Εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945, ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς του 1960, με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν αργότερα, επί των οποίων το Δημόσιο δεν θεμελιώνει δικαιώματα κυριότητας βάσει τίτλου, αναγνωρίζονται ως ιδιωτικές με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από εισήγηση του αρμοδίου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο στο νομό, εφόσον ο ιδιώτης προσκομίσει τίτλους ιδιοκτησίας, οι οποίοι ανάγονται πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί. Πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής που έχουν εκδοθεί για τις ανωτέρω εκτάσεις ανακαλούνται ακόμη και αν τελεσιδίκησαν δικαστικά». β. «Όσες από τις εκτάσεις της περίπτωσης α' στερούνται των παραπάνω τίτλων και δεν υπάγονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3, μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αποκλειστικά και μόνο για γεωργική και δενδροκομική εκμετάλλευση, χωρίς να επιτρέπεται η περαιτέρω αλλαγή χρήσης τους, κατόπιν άδειας του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από εισήγηση του οικείου δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο στο νομό, χορηγούμενης της άδειας επί τη βάση αιτήσεως του προσώπου που προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί των εκτάσεων αυτών, δυνάμει τίτλου ιδιοκτησίας μεταγενέστερου μεν της 23ης Φεβρουαρίου 1946, όχι όμως νεότερου των δέκα (10) ετών μέχρι την ημέρα δημοσίευσης του ν. 4280/2014.» Στην περίπτωση που η συγκεκριμένη έκταση έχει κηρυχθεί αναδασωτέα, η πράξη αναδάσωσης ανακαλείται. Σε περίπτωση προσκόμισης από τρίτο των τίτλων της παραγράφου 1α' ή τυχόν οριστικής επιλύσεως του ιδιοκτησιακού με αμετάκλητη δικαστική απόφαση επί της συγκεκριμένης εκτάσεως, ανακαλείται η σχετική άδεια του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης (αζημίως) για το Δημόσιο.

2. Εάν οι εκτάσεις της περιπτώσεως α' εντάσσονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου διατηρούν τη μορφή τους και η διαχείρισή τους γίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Εάν αντιθέτως αυτές εντάσσονται στην παράγραφο 2 τότε δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

«3. Ο ειδικότερος χαρακτηρισμός της έκτασης ως δάσους ή δασικής, προκειμένης της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού, διενεργείται, εάν μεν υπάρχει αναρτημένος δασικός χάρτης από την Επιτροπή Δασολογίου Περιφερειακής Ενότητας της παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 3889/2010,

άλλως με πράξη χαρακτηρισμού, κατά τη διαδικασία του άρθρου 14, η οποία εκδίδεται ακόμη και αν η συγκεκριμένη έκταση έχει κηρυχθεί αναδασωτέα. Εκτάσεις για τις οποίες ισχύουν τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού του άρθρου 14 και πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας διάταξης μπορεί να υπαχθούν στην παράγραφο 1 εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον ενδιαφερόμενο. Ο κατά τα ανωτέρω χαρακτηρισμός διενεργείται κατόπιν εξέτασης από τον Δασάρχη ή αν δεν υφίσταται δασαρχείο, από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δασών του νομού, των τίτλων ιδιοκτησίας του ενδιαφερομένου και των συνυποβληθέντων από αυτόν σχετικών πιστοποιητικών μεταγραφής και τοπογραφικού διαγράμματος. Εάν η έκταση χαρακτηριστεί ως μη υπαγόμενη στην παράγραφο 1 του άρθρου 3, η σχετική πράξη αναδάσωσης ανακαλείται».

4. «Στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 υπάγονται και εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945 ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς, του 1960, με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν αργότερα και των οποίων το ιδιοκτησιακό καθεστώς είναι λυμένο έναντι του Δημοσίου με βάση το άρθρο 10 του ν. 3208/2003.» Ο δασάρχης και οι επιτροπές του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, στην περίπτωση που κρίνουν, με βάση αεροφωτογραφίες του έτους 1945, ότι μία έκταση δεν έχει δασικό χαρακτήρα κατά το παραπάνω έτος, αλλά έχουν αμφιβολίες για την αγροτική ή άλλη μη δασική μορφή της έκτασης κατά το ίδιο ως άνω έτος, μη προκύπτουσα ευκρινώς η μορφή αυτή από τις ανωτέρω αεροφωτογραφίες, λαμβάνουν υπόψη τους ως πραγματικά γεγονότα και αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις του άρθρου 10 παρ. 1 υποπαράγραφος Ι περίπτωσης γ' του ν. 3208/2003, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. «Στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 μπορεί να υπαχθούν και τα κοινόχρηστα ακίνητα δασικού χαρακτήρα που διατέθηκαν ως κληροτεμάχια, τα οποία εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945, ή εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς του 1960, με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα». «Εκκρεμείς υποθέσεις του άρθρου 14 στον Δασάρχη ή στις Επιτροπές του άρθρου 10 εξετάζονται, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα, από τον ενδιαφερόμενο».

Άρθρο: 67Α

Ημ/νία: 08.08.2014

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Τίτλος Άρθρου

Απαγόρευση οικοδόμησης δασικών εν γένει εκτάσεων

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 40 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Απαγορεύεται η ανέγερση οικοδομών, κτισμάτων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων ή κατασκευών οριστικής ή προσωρινής μορφής, καθώς και η καταπάτηση, εκχέρσωση και φύτευση μη δασικών φυτών εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων ή δημόσιων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των επιτρεπτών επεμβάσεων που προβλέπονται στα άρθρα 46 έως 61 του έκτου κεφαλαίου.

2.α. Με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 7, ανεγερθείσες ή ανεγειρόμενες οικοδομές, κτίσματα και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις ή κατασκευές που βρίσκονται στις εκτάσεις της παραγράφου 1 κατεδαφίζονται υποχρεωτικά, τα δε μη δασικά φυτά απομακρύνονται, μετά από απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και, σύμφωνα με τους όρους της περίπτωσης β' και των παραγράφων 3 έως 6.

β. Οι αποφάσεις κατεδάφισης - απομάκρυνσης που αφορούν σε περιοχές της παραγράφου 1, εκτελούνται από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με το συντονισμό, τη συνδρομή και την παρακολούθηση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεώρησης και Κατεδάφισης Αυθαιρέτων (Ε.Υ.Ε.Κ.Α.), όπου αυτή απαιτείται.

3α. Η απόφαση περί κατεδάφισης - απομάκρυνσης εκδίδεται μετά από κλήτευση προ πέντε πλήρων ημερών, του φερόμενου ως κυρίου ή νομέα ή κατόχου ή του εργολάβου της οικοδομής του κτίσματος ή της εγκατάστασης. Η κλήτευση αυτή ενεργείται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής

Δικονομίας. Αν τα παραπάνω πρόσωπα είναι άγνωστα ή άγνωστης διαμονής η κλήση τοιχοκολλάται στην είσοδο του κτίσματος.

β. Κατά της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί κατεδάφισης - απομάκρυνσης επιτρέπεται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της τοποθεσίας του ακινήτου εντός της εξηκονθήμερης προθεσμίας του άρθρου 46 παρ. 1 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης στον αιτούντα ή από την τοιχοκόλλησή της στο κτίσμα. Η προθεσμία και η άσκηση της αίτησης ακυρώσεως δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Δύναται όμως ο ενδιαφερόμενος να ζητήσει από το Διοικητικό Εφετείο την αναστολή της εκτελέσεως της αποφάσεως, εφόσον έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης. Η αίτηση ακύρωσης και η αίτηση αναστολής εκτέλεσης επιδίδονται μαζί με την πράξη ορισμού δικασίμου και με επιμέλεια του αιτούντος στον εκδώνσαντα την απόφαση κατεδάφισης - απομάκρυνσης Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

γ. Το Δημόσιο υποχρεούται να καταρτίσει και να αποστείλει στο δικαστήριο τον κατά το άρθρο 23 του π.δ. 18/1989 φάκελο. Στο φάκελο αυτό περιλαμβάνεται υποχρεωτικά βεβαίωση της αρμόδιας δασικής αρχής περί του χαρακτήρα της έκτασης επί της οποίας έχει συντελεσθεί η παράβαση, ως δάσους, δασικής, αναδασωτέας έκτασης ή δημόσιων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, ως και περί της καταστροφής της από πυρκαγιά, όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση. Η αίτηση ακύρωσης συζητείται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεσή της και η οριστική απόφαση εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση και σε κάθε περίπτωση εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την κατάθεση της αίτησης ακύρωσης. Η απόφαση κοινοποιείται με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της στους διαδίκους, στον οικείο δασάρχη και στον Υπουργό Οικονομικών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

4. Για την κατεδάφιση συντάσσεται πρωτόκολλο, στο οποίο αναφέρονται τα ευρεθέντα στο κατεδαφιζόμενο κινητά πράγματα, καθώς και το όνομα του διοριζομένου μεσεγγυούχου. Εάν εντός έξι (6) μηνών τα κινητά δεν διεκδικηθούν, περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου.

5. Από την κλήτευση και μέχρι την κατεδάφιση ο κύριος, ο νομέας ή ο κάτοχος υποχρεούνται εις ολόκληρον έκαστος, στην καταβολή ειδικής αποζημίωσης που επιβάλλεται με πρωτόκολλα του οικείου δασάρχη, από τα οποία το πρώτο εκδίδεται και κοινοποιείται στους ανωτέρω υπόχρεους κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση στο δασάρχη της δικαστικής απόφασης της παραγράφου 3. Της υποχρέωσης αυτής απαλλάσσονται οι παραπάνω, προκειμένου περί οικοδομών, κτισμάτων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων, που βρίσκονται εντός των εκτάσεων της παραγράφου 1, εφόσον αυτά παραδοθούν οικειοθελώς στο Δημόσιο προς κατεδάφιση με τη σύνταξη από το δασάρχη πρωτοκόλλου παράδοσης και παραλαβής. Κατά των πρωτοκόλλων επιβολής αποζημίωσης, τα οποία εκδίδονται ανά έτος μέχρι την κατεδάφιση ή την ως άνω οικειοθελή παράδοση, χωρεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της τοποθεσίας του ακινήτου εντός της εξηκονθήμερης προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989, που αρχίζει από την κοινοποίησή τους. Είναι απαράδεκτοι οι λόγοι ακυρώσεως κατά το μέρος που καλύπτονται από την απόφαση επί της αίτησης ακύρωσης κατά της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί κατεδάφισης. Τα ποσοστά των αποζημιώσεων που καθίστανται οριστικά, είτε γιατί δεν ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης είτε γιατί η ασκηθείσα απορρίφθηκε εν όλω ή εν μέρει, βεβαιώνονται στις αρμόδιες ΔΟΥ εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974) και αποδίδονται ως έσοδο στον ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου. Το ύψος της αποζημίωσης ανά τετραγωνικό μέτρο κτίσματος και ανά ημέρα διατήρησης αυτού ορίζεται σε ένα ευρώ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

6. Πρωτόκολλα επιβολής ειδικής αποζημίωσης ανακαλούνται, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, προβούν στην κατεδάφιση των αυθαίρετων κτισμάτων που ανεγέρθηκαν σε εκτάσεις της παραγράφου 1.

7α. Ειδικότερα η κατεδάφιση αυθαίρετων κατασκευών που ανεγείρονται και η απομάκρυνση μη δασικών φυτών που φυτεύονται σε δάση και δασικές εκτάσεις μετά την κήρυξή τους ως αναδασωτέων λόγω καταστροφής τους από πυρκαγιά που έλαβε χώρα από το 2007 και εντεύθεν,

χωρεί κατά τη διαδικασία των περιπτώσεων β' και γ'. Για την απόδειξη του χρόνου ανέγερσης των κτισμάτων ως και του χρόνου φύτευσης των μη δασικών φυτών, γίνεται χρήση των αεροφωτογραφιών, βάσει των οποίων κηρύσσονται αναδασωτέες οι δασικές εκτάσεις.

β. Για την κατεδάφιση, άλλως την απομάκρυνση στις περιπτώσεις της ανωτέρω παραγράφου, συντάσσονται «πρωτόκολλα κατεδάφισης - απομάκρυνσης» από τριμελείς επιτροπές που συνιστώνται και συγκροτούνται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι επιτροπές αυτές είναι μη αμειβόμενες. Τα ανωτέρω πρωτόκολλα εκτελούνται παραχρήμα, ανεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το ανεγειρόμενο κτίσμα, με μέριμνα της οικείας τριμελούς επιτροπής και με το συντονισμό, τη συνδρομή και την παρακολούθηση της Ε.Υ.Ε.Κ.Α., μη επιτρεπομένης οποιασδήποτε αιτήσεως ενώπιον της Διοίκησης ή δικαστηρίου, η οποία αποσκοπεί στην αναστολή της κατεδάφισης - απομάκρυνσης. Οι αστυνομικές αρχές οφείλουν να παράσχουν τη συνδρομή τους στην επιτροπή για την πραγματοποίηση της κατεδάφισης - απομάκρυνσης, εφόσον τους ζητηθεί. Ανάλογη υποχρέωση έχουν και οι λοιπές Κρατικές Αρχές, όπως και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου ή δεύτερου βαθμού, κυρίως με τη διάθεση μηχανικών μέσων και προσωπικού. Την επιτροπή μπορεί να συνδράμουν στο έργο της και οποιαδήποτε άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, με τη διάθεση των κατάλληλων μηχανικών μέσων και του προσωπικού, εφόσον προσφέρονται προς τούτο και η συνδρομή τους ήθελε κριθεί αναγκαία ή χρήσιμη από την επιτροπή. Τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου τελούν υπό την εποπτεία της επιτροπής και ενεργούν, σύμφωνα με τις εντολές της.

γ. Στο πρωτόκολλο περιγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι διαστάσεις του κτίσματος, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται, το είδος του μη δασικού φυτού και αναφέρονται, εφόσον είναι γνωστά, τα στοιχεία των προσώπων που εμπλέκονται, με οποιονδήποτε τρόπο, στην ανέγερση του κτίσματος ή στη φύτευση του μη δασικού φυτού. Το πρωτόκολλο επιδίδεται στα πρόσωπα αυτά, αν βρίσκονται στο χώρο ανέγερσης του κτίσματος - φύτευσης του μη δασικού φυτού, άλλως στην κατοικία τους, αν η διεύθυνση τους είναι γνωστή, άλλως τοιχοκολλάται στο κτήριο του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος. Σε κάθε περίπτωση, συντάσσεται έκθεση επίδοσης, η οποία υπογράφεται από δικαστικό επιμελητή ή το δημόσιο όργανο που το επιδίδει και αυτόν στον οποίο αφορά ή τον Γραμματέα του οικείου δήμου ή κοινότητας αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 44 και επόμενα του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας».

Άρθρο: 68

Ημ/νία: 27.08.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις αναφερόμεναι εις τα προστατευτικά μέτρα

Λήμματα

Ποινικές κυρώσεις κατά παραβατών των προστατευτικών μέτρων δασών ή δασικών εκτάσεων

Σχόλια

Η παρ. 3 προστέθηκε με τη παρ. 2 άρθρ. 59 Ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α 200), της οποίας παρ. η ισχύς αρχίζει από 27.8.1998.

Κείμενο Άρθρου

1. Δια φυλακίσεως μέχρι ενός έτους τιμωρείται: α) ο καθ'οιονδήποτε τρόπον παρεμποδίζων την κατά τα άρθρα 11 και 12 φωτογράφησιν ή χαρτογράφησιν δασών και δασικών εκτάσεων, β) ο καθ'οιονδήποτε τρόπον βλάπτων ή καταστρέφων τα υπό του άρθρ. 16 προβλεπόμενα προστατευτικά έργα ή άλλως πως παρακωλύων την εκτέλεσιν αυτών, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωσης βαρυτέρας αξιοποιήτου πράξεως, γ) ο βλάπτων, καταστρέφων ή μετακινών τας υπό του άρθρ. 20 προβλεπόμενας πινακίδας, δ) οι διοικούντες τους κατ'άρθρ. 22 αναγκαστικούς συνεταιρισμούς, οίτινες δεν εκπληρούν τας υπό της παρ. 2 στοιχεία ' , β' , γ' και δ' του εν λόγω άρθρου επιβαλλομένας υποχρεώσεις.

2. Η εξ αμελείας τέλεσις τινός των εν τη προηγουμένη παραγράφω πράξεων τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις εξ (6) μηνών.

"3. Οι παραβάτες των διατάξεων της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 15 τιμωρούνται με πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) δραχ. και με φυλάκιση από δύο (2) έως έξι (6) μήνες".

Άρθρο: 69

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις αναφερόμεναι εις την αντιμετώπισιν πυρκαϊών

Λήμματα

Ποινικές κυρώσεις στους παραβάτες που αναφέρονται στην αντιμετώπιση πυρκαϊών σε δάση ή δασικές εκτάσεις

Σχόλια

Με το άρθρ. 117 Νόμ.1892/31-31 Ιουλ. 1990 (ΦΕΚ Α' 101), κατωτ.άρθρ.71, ορίζεται ποινή φυλάκισης στις περιπτώσεις του εδαφ.β' τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων.

Κείμενο Άρθρου

1. Οι παραβάται των διατάξεων του άρθρου 23 του παρόντος νόμου τιμωρούνται διά φυλακίσεως δύο μηνών μέχρις ενός έτους, εάν δε αι παραβάσεις εγένοντο εντός περιοχής χαρακτηρισθείσης ως επικινδύνου κατ' άρθρ. 25 τιμωρούνται δια φυλακίσεως τουλάχιστον εξ (6) μηνών. Εάν αι παραβάσεις αύται έσχον ως επακόλουθον πυρκαϊάν εις δάσος ή δασικήν έκτασιν επιβάλλεται φυλάκις τουλάχιστον δύο ετών.

2. Όστις παραμελεί την ανήκουσαν αυτώ υποχρέωσιν εποπτείας ανηλικού νεωτέρου των 17 ετών ή προσώπου ακαταλογίστου ή ηλαττωμένης προς καταλογισμόν ικανότητος τιμωρείται διά φυλακίσεως μέχρις ενός έτους, εάν εκ της παραμελήσεως ταύτης το υπό την εποπτείαν αυτού πρόσωπον προεκάλεσε πυρκαϊάν εις δάσος ή δασικήν έκτασιν. Διά της αυτής ποινής τιμωρούνται και οι απασχολούντες προσωπικόν εις εργασίας εκτελουμένας εντός ή πλησίον δασών ή δασικών εκτάσεων, οι οποίοι δεν έλαβον τα προσήκοντα μέτρα εποπτείας και οργανώσεως των εργασιών αυτών, εάν εκ της τοιαύτης παραμελήσεως προεκλήθη πυρκαϊά εις δάσος ή δασική έκτασιν.

3. Κατά των παραβατών της διατάξεως του άρθρ. 23 παρ. 1 στοιχ. δ' ως και εκείνων, κατ' εντολήν των οποίων ούτοι ενεργούν, δύναται να διαταχθή η δήμευσις των προϊόντων των καμίνων, ως και των εργαλείων, μηχανημάτων, πρώτων υλών και προϊόντων του εργαστηρίου ή τεχνικού συγκροτήματος. Επίσης δύναται να ανακληθή η άδεια λειτουργίας του κατά παράβασιν αυτής λειτουργούντος εργαστηρίου ή τεχνικού συγκροτήματος.

4. Εν περιπτώσει παραβάσεως των δια του άρθρ. 24 παρ. 1 και 3 εδάφ. α' επιβαλλομένων υποχρεώσεων, ο προϊστάμενος του οικείου τμήματος γραμμής ή μηχανοστασίου των σιδηροδρόμων τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών, εάν δε αι παραβάσεις αύται έσχον ως επακόλουθον πυρκαϊάν εις δάσος ή δασικήν έκτασιν δια φυλακίσεως μέχρι 2 ετών.

5. Εν περιπτώσει παραβάσεως των δια του άρθρ. 24 παρ. 3 εδάφ. β' επιβαλλομένων υποχρεώσεων, ο αρμόδιος δια την συντήρησιν του σιδηροδρομικού δικτύου διευθυντής ως και οι διευθυνταί των

σιδηροδρομικών σταθμών, των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων και σταθμών διοδίων εθνικών οδών τιμωρούνται διά κρατήσεως ή προστίμου. Διά της αυτής ποινής τιμωρούνται επίσης οι πρόεδροι των ΚΤΕΛ και οι ιδιοκτήται των λεωφορείων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσεως καθώς και ο

αρμόδιος διευθυντής των σιδηροδρόμων εν περιπτώσει παραβάσεως των διά της παρ. 6 του άρθρ. 24 επιβαλλομένων υποχρεώσεων.

6. Οι μη συμμορφούμενοι προς τας επιβαλλομένας εις αυτούς δια των εν άρθρ. 24 παρ. 4 και 48 παρ. 4 προβλεπομένων πράξεων του Νομάρχου υποχρεώσεις τιμωρούνται, συμφώνως προς το άρθρ. 458 Π. Κ.

7. Οι παραβάται της διατάξεως του άρθρ. 29 παρ. 1 τιμωρούνται διά φυλακίσεως μέχρις ενός έτους. Υπάλληλοι ή όργανα των υπό του ως άνω άρθρου προβλεπομένων αρχών, μη συμμορφούμενοι προς την υπό της παρ. 2 του αυτού άρθρου επιβαλλομένην εις αυτά υποχρέωσιν, διαπράττουν παράβασιν καθήκοντος, τιμωρουμένην με την ποινή του άρθρ. 259 Π. Κ.

8. Εγγεγραμμένοι εις τους κατ' άρθρ. 31 παρ. 2 καταλόγους, οι οποίοι αρνούνται εν περιπτώσει πυρκαϊάς να συμμορφωθούν προς τας διαταγάς της δασικής αρχής, τιμωρούνται δια φυλακίσεως μέχρις ενός έτους. Με την αυτήν ποινήν τιμωρούνται ωσαύτως δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων μη συντάσσοντες τους κατ' άρθρ. 31 παρ. 2 προβλεπομένους καταλόγους.

9. Οι κατ' άρθρ. 34 παρ. 1 οριζόμενοι προς φύλαξιν εκτάσεως εις ήν εξερράγη πυρκαϊά, απομακρυνόμενοι αδικαιολογήτως από ταύτης τιμωρούνται δια φυλακίσεως μέχρις εξ (6) μηνών.

10. Οι παραβάται των κατ' άρθρ. 36 εκδιδόμενων κανονισμών τιμωρούνται συμφώνως προς το άρθρ. 458 Π. Κ., εάν δεν συντρέχη περίπτωσις βαρυτέρας αξιοποίνου πράξεως.

Άρθρο: 70

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Τίτλος Άρθρου

Παραβάσεις υποχρεώσεων σχετικών προς αναδασώσεις

Λήμματα

Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις στους παραβάτες που αφορούν τις αναδασώσεις

Σχόλια

- Η παρ. 3, η οποία προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρου 12 Ν. 2040/1992 με ισχύ από 23.04.1992, τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 15 άρθρου 1 Ν. 3208/2003 (Α' 303/24.12.2003).

===== - Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου 41 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Όποιος εκχερσώνει, υλοτομεί αποφιλωτικά, καλλιεργεί ή φυτεύει μη δασικά φυτά σε έκταση δημόσια ή ιδιωτική, που κηρύχθηκε αναδασωτέα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για κάθε 100 τετραγωνικά μέτρα που καταστρέφονται. Η χρηματική ποινή για καταστροφή πέραν του ενός στρέμματος αναδασωτέας εκτάσεως αυξάνεται σε έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ για κάθε επιπλέον 100 τετραγωνικά μέτρα αναδασωτέας εκτάσεως που καταστρέφονται. Οι ποινές αυτές επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις ποινές των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου για την ανοικοδόμηση αναδασωτέων εκτάσεων. Επίσης επιβάλλεται διοικητική ποινή προστίμου με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη, η οποία εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτόν της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης που εκδίδεται σε βάρος των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο προσώπων. Με μέριμνα της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής γνωστοποιούνται οι αποφάσεις αυτές, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευσή τους, στον οικείο δασάρχη. Το πρόστιμο ισούται με 1.467 ευρώ πολλαπλασιαζόμενα επί το συντελεστή Μ της παρ. 5 του άρθρου 16 του π.δ. 437/1981 (Α' 120) και με την έκταση που καταστρέφεται σε στρέμματα. Το πρόστιμο εισπράττεται κατά τα ισχύοντα για την είσπραξη Δημοσίων Εσόδων και αποδίδεται στον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου, ως δαπάνη αποκατάστασης της δασικής βλάστησης που καταστράφηκε. Με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 107

του ν.δ. 86/1969, όπως ισχύει, ο ιδιοκτήτης και ο κάτοχος ποιμνίου που συλλαμβάνεται με το ποιμνίο του μέσα σε αναδασωτέα έκταση ή που δεν λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να μην εισέρχονται τα ζώα μέσα σε αναδασωτέα έκταση, καθώς και αυτός που επιτρέπει τη βοσκή σε τρίτους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πεντακόσια (500) μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής επί της ίδιας ή άλλης αναδασωτέας έκτασης οι παραπάνω ποινές κάθε παράβασης και το πρόστιμο διπλασιάζονται.»

2. Ο βλάπτων ή καταστρέφων δασικής φυτείας, φυτώρια ως και πάσης φύσεως εγκαταστάσεως και εργαλεία, χρησιμοποιούμενα διά την αναδάσωση περιοχής κηρυχθείσης αναδασωτέας και εν γένει ο καθ'οιονδήποτε τρόπον παρεμποδίζων την αναδάσωση τοιαύτης εκτάσεως, ίδια διά της παρακωλύσεως των οργάνων της δασικής υπηρεσίας ή των κατ'εντολήν ταύτης, εργαζομένων, τιμωρείται διά φυλακίσεως μέχρις ενός έτους.

"3. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, που σύμφωνα με το άρθρο 41 του παρόντος νόμου εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την καταστολή της πυρκαγιάς ή τη διαπίστωση καταστροφής δάσους ή δασικής έκτασης από οποιαδήποτε αιτία, οι ανωτέρω εκτάσεις κηρύσσονται υποχρεωτικά αναδασωτέες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, που λαμβάνεται ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του οικείου δασάρχη, η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) μήνες ακόμη κατ' ανώτατο όριο. Παράλειψη έκδοσης από το αρμόδιο όργανο της απόφασης αναδάσωσης, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα".

Άρθρο: 71

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Τίτλος Άρθρου

Ανεπίτρεπτος μεταβολή χρήσεως

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται δίππως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 άρθρου 41 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

«1. Οι παραβάτες, εργολάβοι, υπεργολάβοι, κατασκευαστές, οι εντολείς τους και κάθε τρίτος που επιχειρεί, άνευ δικαιώματος ή καθ' υπέρβαση των υπό του ν. 998/ 1979 προβλεπόμενων εξαιρέσεων την ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος ή κατασκευάσματος εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων ή δημόσιων χορτολιβαδικών και βραχωδών εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει, τιμωρούνται με κάθειρξη τουλάχιστον πέντε (5) ετών και χρηματική ποινή από 20.000 μέχρι 200.000 ευρώ.»

2. Οι συμπράττοντες στην ανοικοδόμηση ή κατασκευή υπάλληλοι και εργάτες των προσώπων της προηγούμενης περίπτωσης, οι συνεργάτες αυτών και κάθε τρίτος που παρέχει άμεση ή έμμεση συνδρομή πριν ή κατά την ανέγερση του κτίσματος ή της κατασκευής τιμωρούνται, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή από 2.000 μέχρι 20.000 ευρώ.»

3. Όποιος εκχερσώνει παράνομα δάσος, δασική έκταση, όποιος καλλιεργεί έκταση των ανωτέρω κατηγοριών που έχει εκχερσωθεί παράνομα ή φυτεύει μη δασικά φυτά ή παραβλάπτει καθ' οιονδήποτε τρόπον την κατά προορισμό χρήση δάσους, δασικής εκτάσεως, καθώς και όποιος ενεργεί επί εκχερσωθείσας παράνομα έκτασης πράξεις διακατοχής και σε κάθε περίπτωση όποιος πραγματοποιεί επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση χωρίς την έγκριση της παραγράφου 2 ή την πράξη της παράγραφου 6 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και εκείνοι κατ' εντολή ή παρότρυνση ή οποιαδήποτε υποβοήθηση των οποίων τελέσθηκαν οι παραβάσεις αυτές.

4. Κατά των παραβατών των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλεται υποχρεωτικά δήμευση των προϊόντων των ως άνω αξιοποιήσιμων πράξεων ως και των αντικειμένων, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ή ήταν προορισμένα για την τέλεσή τους.
5. Απαγορεύεται η σύνδεση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου οικοδομών, κτισμάτων και εγκαταστάσεων με τα δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου. Οι παραβάτες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή από 3.000 μέχρι 30.000 ευρώ.
6. Το πρωτόκολλο κατεδάφισης - απομάκρυνσης κοινοποιείται εντός δύο (2) ημερών από την έκδοσή του στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Η μη τήρηση των ως άνω υποχρεώσεων αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και δεν επηρεάζει το κύρος της διαδικασίας.
7. Ως προς την ανασταλτική δύναμη της έφεσης εφαρμόζεται το άρθρο 497 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
8. Εκτελεστές έργων διανοίξεως οδών μη συμμορφούμενοι προς τις κατ' άρθρο 48 παρ. 1 του παρόντος νόμου υποχρεώσεις τιμωρούνται, σύμφωνα με το άρθρο 458 Π.Κ..
9. Οι μη συμμορφούμενοι με τις περί αποκατάστασης του φυσικού τοπίου και της δασικής βλάστησης υποχρεώσεις του άρθρου 52 του παρόντος ως και με τις κατ' εφαρμογή αυτού από τη δασική αρχή επιβαλλόμενες υποχρεώσεις τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή από 2.000 μέχρι 20.000 ευρώ.
10. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρούνται και οι μη συμμορφούμενοι με τις υποχρεώσεις του άρθρου 49 του παρόντος ως και με τις κατ' εφαρμογή αυτού από τη δασική αρχή επιβαλλόμενες υποχρεώσεις.»

Άρθρο: 72

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Δικαίωμα προτιμήσεως

Λήμματα

Μεταβίβαση ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων, Δικαίωμα προτίμησης του δημοσίου, Εξαιρέσεις, Τήρηση διατυπώσεων, Ακυρότητες, Ποινική ευθύνη παραβατών

Κείμενο Άρθρου

1. Προκειμένου περί ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων πέραν των 50 στρεμμάτων, των οποίων οι ιδιοκτήται επιθυμούν να μεταβιβάσουν ταύτα προς τρίτους διά πωλήσεως, το Δημόσιον κέκτηται δικαίωμα προτιμήσεως επί ίσοις όροις διά την αγοράν αυτών.

Το δικαίωμα τούτο υφίσταται και ως προς ιδανικά μερίδια των ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων τα οποία πωλούνται ως τοιαύτα. Το δικαίωμα προτιμήσεως δεν δύναται να ασκηθή επί ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων αι οποίαι υπήχθησαν εις οικιστικήν περιοχήν ή απετέλεσαν τοιαύτην περιοχήν ή επί ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων ανηκόντων εις οικοδομικούς συενταρισμούς διά την παραχώρησιν των επί μέρους δασοτεμαχίων εις τα μέλη των, εκτός αν συντρέχει περίπτωσις ασκήσεως αυτού κατά τας διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

2. Πας ιδιοκτήτης δάσους ή δασικής εκτάσεως προτιθέμενος να πωλήση τούτο ή ταύτην προς οιονδήποτε τρίτον υποχρεούται να γνωστοποιήση την τοιαύτην πρόθεσίν του προς τον οικείον δασάρχην δι'εγγράφου δηλώσεώς του περιεχούσης συνοπτικήν περιγραφήν του προς πώλησιν δάσους ή δασικής εκτάσεως μετά μνείας των τίτλων κτήσεως αυτού ή της αποφάσεως

αναγνωρίσεως της ιδιοκτησίας του, των στοιχείων του υποψηφίου αγοραστή και του τιμήματος εις ο συνειρημένη να πραγματοποιηθή η πώλησις. Ο δασάρχης διαβιβάζει αμελλητί την δήλωσιν προς το Νομαρχιακόν Συμβούλιον Δασών, το οποίον, διαπιστούν την ύπαρξιν τίτλων ή αποφάσεων

αναγνωριστικών της κυριότητος και κρίσιν περί του ευλόγου του ζητουμένου τιμήματος, αποφαίνεται περί της ενδεικνυομένης ασκήσεως ή μη του δικαιώματος προτιμήσεως εις την συγκεκριμένην περίπτωσιν. Εάν οι προσκομιζόμενοι τίτλοι ή αποδεικτικά της κυριότητος στοιχεία κρίνονται μη επαρκή ή δεν αναφέρονται εις το προς πώλησιν ακίνητον, το νομαρχιακόν συμβούλιον δασών παραπέμπει το θέμα της αναγνωρίσεως της κυριότητος εις το οικείον Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών, επιλαμβανόμενον και αποφαινόμενον επί τούτου κατ' απόλυτον προτίμησιν. Η τοιαύτη παραπομπή γνωστοποιείται προς τον υποβαλόντα την δήλωσιν ή τον αντίκλητον αυτού. Εκδοθείσης θετικής γνωμοδοτήσεως του τελευταίου τούτου συμβουλίου και γενομένης ταύτης αποδεκτής υπό του Υπουργού Γεωργίας, ακολουθούνται τα εν τη επομένη παραγράφω οριζόμενα.

3. Εφ' όσον το Νομαρχιακόν Συμβούλιον ήθελε αποφανθή υπέρ της αγοράς του δάσους ή της δασικής εκτάσεως εις την προσφερομένην τιμήν, ο δηλών καλείται δι' εγγράφου προσκλήσεως του Νομάρχου επιδομένης εις αυτόν ή τον εν τη δηλώσει οριζόμενον αντίκλητον το βραδύτερον εντός μηνός από της υποβολής της δηλώσεώς του, όπως προσέλθῃ ενώπιον συμβολαιογράφου εν καθοριζόμενη εν τη προσκλήσει ημέρα και ώρα προς υπογραφήν του πωλητηρίου συμβολαίου επί τη εις αυτόν καταβολή του δηλωθέντος τιμήματος. Η κατά τα ανωτέρω οριζόμενη ημέρα υπογραφής του συμβολαίου δεν δύναται να απέχη πέραν των δέκα ημερών από της λήξεως της διαληφείσης μηνιαίας προθεσμίας. Η ως άνω προθεσμία παρεκτείνεται κατά τρεις εισέτι μήνας εν περιπτώσει παραπομπής του θέματος της

αναγνωρίσεως της ιδιοκτησίας εις το Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών, συμφώνως προς τα εν τη προηγουμένη παραγράφω οριζόμενα.

4. Εάν το Δημόσιον δεν ασκήσῃ το δικαίωμα προτιμήσεως ή παρέλθουν αι προθεσμίας του ενός ή τεσσάρων μηνών κατά τα προβλεπόμενα εις τας προηγουμένας παραγράφους, ο δηλών δικαιούται να χωρήσῃ ελευθέρας εις την σύναψιν της συμβάσεως πωλήσεως του δάσους ή δασικής εκτάσεως προς τον γνωστοποιηθέντα υποψήφιον αγοραστήν ή και έτερον αντί του δηλωθέντος τιμήματος ή μεγαλύτερου. Την ευχέρειαν ταύτην κέκτηται ο ιδιοκτήτης του δάσους ή δασικής εκτάσεως επί δύο έτη από της εις αυτόν περιελεύσεως της αρνητικής απαντήσεως επί της κατά την παρ.2 δηλώσεώς του.

5. Πάσα αιτία πωλήσεως μεταβίβασις της κυριότητος ιδιωτικού δάσους ή δασικής εκτάσεως άνευ προηγουμένης τηρήσεως των διατάξεων του παρόντος άρθρου , ή η μεταβίβασις αντί τιμήματος μικροτέρου του περιλαμβανομένου εις την κατά την παρ.2 του παρόντος άρθρου δήλωσιν υπόκεινται εις ακύρωσιν κηρυσσομένην δι' αποφάσεως του κατά τόπον αρμοδίου πρωτοδικείου κατόπιν αγωγής του Δημοσίου εγειρομένης εντός διετίας από της τοιαύτης μεταβίβασεως. Εις πάσαν περίπτωσιν πωλήσεως δάσους ή δασικής εκτάσεως ο συντάσσων το συμβόλαιον υποχρεούται να ερευνήσῃ την τήρησιν των διατάξεων του παρόντος άρθρου και να κάμῃ σχετικὴν μνείαν εις το συμβόλαιον, ως και να διαβιβάσῃ αντίγραφον τούτου αμελλητί εις τον οικείον δασάρχην.

6. Οι συμβαλλόμενοι και μη συμμορφούμενοι προς τας διατάξεις του παρόντος άρθρου, ως και του άρθρ.60 του Ν.Δ. 86/1969, διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται διά φυλακίσεως μέχρις ενός έτους.

7. Διά προεδρικού διατάγματος εκδιδόμενου τη προτάσει των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζεται εις τας λεπτομερείας αυτής η διά την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος άρθρου διαδικασία και ειδικώτερον ο τύπος της υποβλητέας υπο του πωλητού δηλώσεως, ως και της προς αυτόν προσκλήσεως, τα του ελέγχου των τίτλων και της εν περιπτώσει μη υπάρξεως αδιαμφισβητήτων τίτλων παραπομπής του θέματος της αναγνωρίσεως της ιδιοκτησίας εις το οικείον Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών, τα του τρόπου καταβολής του τιμήματος εις βάρος του

προϋπολογισμού του οικείου Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, ως και πάσα άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο: 73

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Τίτλος Άρθρου

Αποτερματισμός και οροθέτησις δημοσίων δασών

Λήμματα

Αποτερματισμός και οροθέτηση δασών και δασικών εκτάσεων, Σύνταξη πρωτοκόλλου, Υποβολή ενστάσεων στην Επιτροπή Επόλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, Ασκήση έφεσης, Επιμερισμός δαπάνης αποτερματισμού και οροθέτησης, Ανωγνώριση συνοριακού καθεστώτος ιδιωτικών κτημάτων

Σχόλια

Διατηρείται η Επιτροπή Αποτερματισμού και Οριοθέτησης Δημοσίων Δασών και Δασικών Εκτάσεων που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 73 του Ν.998/79 και λειτουργεί σύμφωνα με αυτές και την πιο κάτω νέα συγκρότηση: α) Ένας Δασολόγος, Δημόσιος Υπάλληλος, β) Ένας εκπρόσωπος του Δήμου ή της Κοινότητας που θα ορίζεται από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας. γ) Ένας Τεχνικός υπάλληλος που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Νομάρχη. Έτσι άρθρο 3 παρ.1 Υ.Α. (Προεδρίας Κυβέρνησης, Γεωργίας, Οικονομικών) υπ'αριθμ. 393155/92 (ΦΕΚ Β' 579). - Σύμφωνα με την παρ. 8 άρθρου 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275) "Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες αμφισβητούνται τα αναγραφόμενα όρια των μη δημόσιων εκτάσεων, ο καθορισμός τους στο έδαφος και στο χάρτη γίνεται από την αρμόδια επιτροπή αποτερματισμού του άρθρου 73 του ν. 998/1979, όταν οι εκτάσεις συνορεύουν με δημόσιες εκτάσεις ή από τα τακτικά δικαστήρια, όταν συνορεύουν με ιδιωτικές".

Κείμενο Άρθρου

1. Εφ'όσον εις περιοχήν τινά δεν υφίσταται κτηματολόγιον ή δεν έχει ενεργηθή κτηματογράφησις των δημοσίων και ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων, επιτρέπεται όπως το Δημόσιον προβαίνει εις τον αποτερματισμόν και οροθέτησιν των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, εν σχέσει προς ιδιωτικά δάση ή δασικάς εκτάσεις ή άλλα ιδιωτικά ακίνητα (εξωτερικός αποτερματισμός) ή προς ακίνητα ανήκοντα εις το Δημόσιον και μη έχοντα τον χαρακτήρα του δάσους ή δασικής εκτάσεως (εσωτερικός

αποτερματισμός). Ο αποτερματισμός και η οροθέτησις ενεργούνται παρ' επιτροπής αποτελουμένης εκ του δασάρχου ενός εκπροσώπου του οικείου δήμου ή κοινότητος οριζομένου υπό του δημάρχου ή του προέδρου και ενός τεχνικού υπαλλήλου της νομαρχίας, οριζομένου μετά του αναπληρωτού του υπό του νομάρχου, επί παρουσία και των ιδιοκτητών ή συνιδιοκτητών των ομόρων δασών ή άλλων ακινήτων, ως και παντός άλλου ενδιαφερομένου, συντασσομένου σχετικού πρωτοκόλλου αποτερματισμού και οροθετήσεως. Ομοίως επιτρέπεται η προσωρινή οροθέτησις των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων εν σχέσει προς τα διαχειριζόμενα ως διακατεχόμενα δάση και δασικάς εκτάσεις, συντασσομένου παρά της επιτροπής πρωτοκόλλου προσωρινής οροθετήσεως. Η τοιαύτη οροθέτησις ουδαμώς επηρεάζει τα επί των τοιούτων εκτάσεων δικαιώματα κυριότητος του Δημοσίου.

2. Το πρωτόκολλον κοινοποιείται παρά του δασάρχου επί αποδείξει εις τους ενδιαφερομένους οι οποίοι δικαιούνται εντός μηνός από της κοινοποιήσεως να υποβάλουν ενστάσεις κατά του γενομένου αποτερματισμού και οροθετήσεως. Αι ενστάσεις αύται εκδικάζονται υπό της επιτροπής του άρθρ.10 παρ.3, αποφαινομένης οριστικώς περί του αποτερματισμού και τοποθετήσεως των οροσήμων. Εξαιρετικώς διά την περίπτωσιν ταύτην της επιτροπής προεδρεύει αντί του προέδρου πρωτοδικών, ο ειρηνοδίκης της περιοχής. Τυχόν αμφισβήτησις περί των ορίων δημοσίου δάσους ή δασικής εκτάσεως αποτερματισθέντος και οροθετηθέντος κατά τα ανωτέρω υπάγεται εις την αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου αποφαινομένου επί τη αγωγή τινός των ενδιαφερομένων ασκουμένη εντός έτους από του οριστικού αποτερματισμού. Το πρωτοδικεϊον δικάζει εκ των ενόντων επί τη βάσει παντός αποδεικτικού στοιχείου, της αποφάσεώς του υποκειμένης μόνον εις έφεσιν.

3. Η δαπάνη του αποτερματισμού και της οροθετήσεως πλην των διακατεχομένων βαρύνει κατά το ήμισυ το Δημόσιον και κατά το έτερον ήμισυ τους ομόρους ιδιοκτήτας αναλόγως του αναπτύγματος των ορίων εκάστης ομόρου ιδιοκτησίας. Περί της αναλογούσης εις έκαστον δαπάνης συντάσσεται

ειδική πράξις της επιτροπής της παρ.1. Εν περιπτώσει αρνήσεως ομόρου ιδιοκτήτου να καταβάλη την βαρύνουσαν αυτόν δαπάνην αυτή εισπράττεται διοικητικώς κατά τας διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

4. Διά π.δ/τος, εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Γεωργίας, καθορίζονται αι διαδικασίαι και οι ειδικώτεροι όροι του αποθεματισμού και οροθετήσεως των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, τα του τρόπου υπολογισμού της δαπάνης, ως και πάσα ετέρα αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Από της ισχύος του παρόντος νόμου κτήματα τα οποία παρεχωρήθησαν ως δάσος εις κοινότητας προ του έτους 1940, ανήκουν κατά κυριότητα εις τους μέχρι τούδε κατόχους των μέχρις εκτάσεως 30 στρεμμάτων κατά κάτοχον.

Ως συνοριακών καθεστώς μεταξύ των ιδιωτικών κτημάτων αναγνωρίζεται εκείνο το οποίον συχνά και επανειλημμένα διαχειριστικά πράξεις διά μακράς και αδιακόπτου ασκήσεως καθιέρωσαν. Εκτάσεις δενδροκομικώς καλλιεργούμεναι ωσαύτως προ του 1940 και ευρισκόμεναι εντός Δημοσίου δάσους ή δασικής εκτάσεως παραχωρούνται κατά κυριότητα εις τους κατόχους των μέχρις εκτάσεως 30 στρεμμάτων κατά κάτοχον.

Άρθρο: 74

Ημ/νία: 08.08.2014

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Τίτλος Άρθρου

Διάθεσις χορτολιβαδικών εδαφών

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με την περίπτ. θ της παρ. 1 του άρθρου 53 του Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014).

Κείμενο Άρθρου

(Το παρόν άρθρο ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ως μη ισχύον, βλ. Σχόλια).

Άρθρο: 75

Ημ/νία: 22.03.2012

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Τίτλος Άρθρου

Εποικιστικά εκτάσεις

Λήμματα

Εκχερσώσεις εποικιστικών εκτάσεων, Διάθεση κοινοχρήστων δασικών εκτάσεων, Τύχη συντελεσθεισών αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, Ανάκληση παραχωρήσεων δημοσίων δασών ή δασικών εκτάσεων σε ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ ή ιδιώτες που έγιναν μετά την 21.4.1967, Εποικιστικές εκτάσεις, Τύχη συμβολαίων ανταλλαγής μετά τη δημοσίευση του ΝΔ 86/1969, Τύχη δασικών εκτάσεων που αγοράστηκαν μέχρι το τέλος του 1969 από οικοδομικούς συνεταιρισμούς, Ενταξη ιδιωτικών δασικών εκτάσεων σε εγκεκριμένα σχέδια

Σχόλια

- Η παρ. 1 καταργήθηκε με την περ. ια) του άρθρου 35 του ν. 3147/2003 (Α' 135/5.6.2003). - Η παρ. 2 καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4061/2012 (ΦΕΚ Α' 66/22.3.2012).

Κείμενο Άρθρου

1. (Παραλείπεται ως μη ισχύουσα.)

2. (Παραλείπεται ως μη ισχύουσα.)

3. (Καταργήθηκε από 26.11.1987 με την παρ. 9 άρθρου 18 Ν. 1734/1987, ΦΕΚ Α' 189).
4. Αι κατά το άρθρ. 18 παρ.2 εδάφ. Α', Β' και Γ' του Νόμ. 2185/1952 ήδη συντελεσθείσαι απαλλοτριώσεις διατηρούν το κύρος των, η δε πραγματοποίησις του δι'αυτών επιδιωχθέντος σκοπού είναι πάντοτε ελευθέρα, μη κωλυομένη εκ των διατάξεων του παρόντος.
5. Διοικητικά παραχωρήσεις δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων προς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή και ιδιώτας ενεργηθείσαι μετά την 21ην Απρ. 1967 κατά παράβασιν των κατά τον χρόνον της παραχωρήσεως κειμένων διατάξεων, ανακαλούνται υποχρεωτικώς εντός τριετίας από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος ανεξαρτήτως του διαδραμόντος χρόνου και της τυχόν μεταγραφής του ως άνω ακύρου τίτλου. Η εκ νέου παραχώρησις τούτων κατά κυριότητα ή κατά χρήσιν επιτρέπεται μόνον υπό τους όρους και προϋποθέσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου.
6. (Καταργήθηκε με το τελευταίο εδάφιο άρθρου 26 Ν. 2040/1992).
7. (Καταργήθηκε με το τελευταίο εδάφιο άρθρου 26 Ν. 2040/1992).
8. (Καταργήθηκε με το τελευταίο εδάφιο άρθρου 26 Ν. 2040/1992).
9. Εκτάσεις περί των άρθρ. 1 και 4 του Ν.Δ. 221/74 "περί αντικαταστάσεως διατάξεων τινων και συμπληρώσεως του Ν.Δ.203/68 περί παραχωρήσεως ή εκμισθώσεως εποικιστικών εκτάσεων επί των σκοπών της Περιφερειακής Βιομηχανικής Αναπτύξεως, δύνανται να παραχωρούνται εις την Ελληνικήν Τράπεζαν Βιομηχανικής Αναπτύξεως Α.Ε. (ΕΤΒΑ) κατά την υπό των άρθρων τούτων οριζομένην διαδικασίαν προς δημιουργίαν Βιομηχανικών Περιοχών υπό όρους καθοριζομένους εις την κοινήν Υπουργικήν απόφασιν. Επί των ούτω γενομένων παραχωρήσεων δέν έχουν εφαρμογήν αι παρ.5, 6 και 7 του άρθρ.1 του Ν.Δ. 221/1974 ουδέ απαιτείται η υπό της παρ.1 του αυτού άρθρου προβλεπομένη οικονομοτεχνική μελέτη και άδεια
- σκοπιμότητος". Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογήν και επί των μέχρι της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος γενομένων παραχωρήσεων προς την ΕΤΒΑ Α.Ε. διά την δημιουργίαν Βιομηχανικών Περιοχών.
10. (Καταργήθηκε με το τελευταίο εδάφιο άρθρου 25 Ν. 2040/1992).
11. Συμβόλαια ανταλλαγής καρτισθέντα και υπογραφέντα μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ιδιωτών, μετά την δημοσίευσιν του Ν.Δ.86/1969 "περί Δασικού Κώδικος" και προ της θέσεως αυτού εν ισχύϊ, και δι'ων αντηλλάγησαν ιδιωτικά δάση και δασικά εκτάσεις με δασικά ή μη εκτάσεις του Δημοσίου, είναι έγκυρα καθώς και αι εις αυτά περιεχόμεναι συμβάσεις ανταλλαγής, εφ'όσον κατηρήσθησαν συμφώνως προς τας σχετικές διατάξεις του Ν.Δ.86/1969.
12. Δασικά εκτάσεις, αγορασθείσαι μέχρι τέλους του έτους 1969 δι'οριστικών συμβολαίων παρ'οικοδομικών συνεταιρισμών και υπαχθείσαι εις το σχέδιον πόλεως μέχρι τέλους τους έτους 1970 διά Β.Δ/των εκδοθέντων προτάσει των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Γεωργίας, μεταβιβασθείσαι δε, εν όλω ή εν μέρει, διά οριστικών συμβολαίων εις τα μέλη των, θεωρούνται ως μη ανήκουσαι εις το Δημόσιον.
13. Ιδιωτικά δασικά εκτάσεις εφαπτόμεναι εγκεκριμένου σχεδίου Δήμου ή Κοινότητος και των οποίων έχει αρθεί ο χαρακτηρισμός ως αναδασωτέων, εντάσσονται εις το εγκεκριμένον σχέδιον του οικείου Δήμου ή Κοινότητος διά Π.Δ/τος εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Δημ.Έργων και Γεωργίας, εφ'όσον προ της ισχύος του παρόντος έχει εγκριθεί η υπαγωγή των εις το ρυμοτομικόν σχέδιον υπό του ρυθμιστικού σχεδίου και του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων μετά την γενομένην προηγουμένως παραχώρησιν άνευ ανταλλάγματος εις τον Δήμον ή την Κοινότητα των προβλεπομένων κοινοχρήστων χώρων του σχεδίου.

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τίτλος Αρθρου

Ειδικός λογαριασμός Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.

Λήμματα

Ειδικός λογαριασμός Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών (Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.), Διάθεση πιστώσεων

Κείμενο Αρθρου

1. Άπαντα τα υπό του παρόντος νόμου προβλεπόμενα έσοδα ή εισπράξεις του Δημοσίου εκ πωλήσεων, παραχωρήσεων, επιβολής χρηματικής εισφοράς, ή αποζημιώσεως διά χρήσιν ή φθοράν δημοσίων δασών ή δασικών εκτάσεων, ως και τα τέλη διά την αναγνώρισιν ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων υπό των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών περιέρχονται εις ειδικόν λογαριασμόν του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών διατίθενται δε υποχρεωτικώς και αποκλειστικώς διά την πραγματοποίησιν αγοράς ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων ή την αναγκαστικήν απαλλοτριώσιν αυτών ή άλλων εκτάσεων προς αναδάσωσιν ή την εξαγοράν ιδιωτικών δικαιωμάτων κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου. Επίσης υπό του λογαριασμού τούτου δύναται να χρηματοδοτηθούν κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας επείγοντα προγράμματα αναδάσωσης εις περιοχάς περί των άρθρ.25 του παρόντος νόμου, ή προμηθείας τεχνικών μέσων προς αντιμετώπισιν δασοπυρκαϊών εις τας αυτάς περιοχάς.

2. Διά π.δ/τος εκδιδόμενου προτάσει των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζονται τα της διαδικασίας εισπράξεως και αποδόσεως της κατά την προηγουμένη παράγραφον χρηματικών ποσών, αι λεπτομέρειαι τηρήσεως του ειδικού λογαριασμού ως και τα του τρόπου χρηματοδοτήσεως των ανωτέρω οριζομένων σκοπών.

Αρθρο: 77

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΑΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Επίλυσις χρηματικών διαφορών

Λήμματα

Επίλυση χρηματικών διαφορών του παρόντος Ν. 9988/1979, Ασκήση προσφυγής και ενδίκων μέσων, Εφαρμογή του άρθ. 34 Ν. 702/1977

Κείμενο Αρθρου

Αι κατά τον παρόντα νόμον προβλεπόμεναι πράξεις επιβολής χρηματικής εισφοράς ή καταλογισμού χρηματικής οφειλής εις βάρος οιοδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου εκδίδονται υπό του νομάρχου ή κατ'εντολήν αυτού υπό του οικείου δασάρχου και κοινοποιούνται δι'επιδόσεως προς τον βαρύνει η υποχρέωσις. Προκειμένου περί υποχρέων ιδιοκτητών ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων ως και διακατόχων δημοσίων δασών ή δασικών εκτάσεων, μη εχόντων κατοικίαν εντός της περιφερείας του νομού, η κοινοποίησις είναι ισχυρά αν γίνη προς τον διορισθέντα και δηλωθέντα εις την δασικήν υπηρεσίαν αντίκλητον ή προς τον διαχειριστήν του δάσους ή της δασικής εκτάσεως. Κατά της καταλογιστικής πράξεως επιτρέπεται προσφυγή ασκουμένη εντός μηνός από της ρηθείσης κοινοποίησεως ενώπιον του κατά τόπον αρμοδίου διοικητικού πρωτοδικείου. Οι λόγοι αναιρέσεως και τα της διαδικασίας εν γένει προς επίλυσιν των ως άνω διαφορών και τα της ασκήσεως των ενδίκων μέσων ως και οι λόγοι αναιρέσεως ρυθμίζονται διά π.δ/τος εκδιδόμενου εντός τριμήνου από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος τη προτάσει του Υπουργού Δικαιοσύνης. Διά την σύνταξιν του εν λόγω π.δ/τος εφαρμόζονται αι διατάξεις του άρθρ.34 του Νόμ. 702/1977.

Αρθρο: 78

Ημ/νία: 13.04.2017

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Εξουσιοδοτήσεις

Σχόλια

- Το παρόν άρθρο τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 Ν. 4280/2014 (Α' 159/08.08.2014) ===== - Η παράγραφος 6 του παρόντος αντικατεστάθη με το άρθρο 4παρ3 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017) - Η παράγραφος 7 του παρόντος αντικατεστάθη με το άρθρο 4παρ4 του Ν. 4467/2017 (ΦΕΚ Α 56/13-4-2017)

Κείμενο Αρθρου

«1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αξίας δάσους, δασικής έκτασης ή δημόσιων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία του δικτυακού τόπου στον οποίο λαμβάνει χώρα η κεντρική ανάρτηση της πράξεως χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου ως και της απόφασης της Επιτροπής επί των αντιρρήσεων κατ' αυτής, με τη δημιουργία και τήρηση κεντρικού αρχείου, με τη συλλογή, ταξινόμηση, καταχώριση και επεξεργασία προς ανάρτησή της, την έκδοση κωδικού αριθμού διαδικτυακής ανάρτησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τύπος, τα απαιτούμενα στοιχεία της αίτησης, καθώς και ο τύπος, το περιεχόμενο και τα στοιχεία της ανωτέρω πράξης χαρακτηρισμού του δασάρχη ως και της απόφασης της Επιτροπής επί των αντιρρήσεων κατ' αυτής. Με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ηλεκτρονική διαδικασία υποβολής αιτήσεων και έκδοσης πράξης του δασάρχη, καθώς και αυτόματης εισαγωγής των στοιχείων στην ταυτότητα του κτιρίου κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3843/2010.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υπαγωγής επενδύσεων στη διάταξη της παραγράφου 8α του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της έγκρισης επέμβασης της παραγράφου 2 και της πράξης της παραγράφου 6 του άρθρου 45 του παρόντος.

«6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης της έγκρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι υποχρεώσεις του δικαιούχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 47 και 47B'».

«7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται ο τύπος του τίτλου κυριότητας της παραγράφου 11 του άρθρου 47 και ο τύπος της διαπιστωτικής πράξης της παραγράφου 2 του άρθρου 47B'».

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων των εκτροφείων θηραμάτων του άρθρου 47α του παρόντος νόμου.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών μονοπατιών της παραγράφου 2 του άρθρου 56 του παρόντος νόμου.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι προδιαγραφές σύνταξης των μελετών διαχείρισης των πάρκων και αλσών της παραγράφου 2 του άρθρου 58 του παρόντος νόμου.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών καθορίζονται το ανώτατο εμβαδό της παραχωρουμένης έκτασης, ο τύπος του παραχωρητηρίου, τα δικαιούχα πρόσωπα και η σειρά προτίμησης αυτών, οι υποχρεώσεις του προσώπου στο οποίο έγινε η παραχώρηση για να καλλιεργεί και να καρπούται κατά τρόπο επιμελή και συνεχή τα καστανοτεμάχια, οι όροι έκπτωσης και αποβολής σε περίπτωση εγκατάλειψης, καταστροφής ή πλημμελούς εκμετάλλευσης, το ύψος του τιμήματος και ο τρόπος καταβολής του, ο τύπος της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 του άρθρου 66 του παρόντος ειδικής μελέτης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 66 του παρόντος νόμου.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζεται η ακολουθητέα, κατά την κατεδάφιση αυθαίρετου κτίσματος, σύμφωνα με το άρθρο 67Α του παρόντος, ροή των εργασιών μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών ως και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου 4 του ανωτέρω άρθρου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος της προβλεπόμενης στην παράγραφο 5 του ανωτέρω άρθρου αποζημίωσης και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος του παραβόλου της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

14. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται οι λοιπές αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.»

Άρθρο: 79

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Άρθρου

Σχέσεις προς κείμενας διατάξεις

Λήμματα

Κατάργηση των άρθ. 1, 2, 8-31, 33, 34 παρ. 1, 3 και 4, 35-40, 43-48, 53, 153-159, 188-199, 202, 206-208, 210-218, 281, 283-285 του ΝΔ 86/1969, Κατάργηση του άρθ. 10 Ν. 177/1975, Κατάργηση του άρθ. 212 αναφορικά για το Συμβούλιο Ιδιοκτησίας Δημοσίων Δασών και το Τεχνικό Συμβούλιο Δασών, 214, 215 και 225 παρ. 3 ΠΔ 433/1977, Κατάργηση των άρθ. 22 κζαι 23 ν. 663/1977, Διατήρηση σε ισχύ διατάξεων

Κείμενο Άρθρου

1.α. Καταργούνται τα άρθρ. 1 και 2, 8 έως και 31, 33, 34 παρ.1, 3 και 4, 35 έως και 40, 43 έως και 48, 53, 153 έως και 159, 188 έως και 199, 202, 206 έως και 208, 210 έως και 218, 281 και 283 έως και 285 Ν.Δ.86/1969.

β. Καταργείται το άρθρ.10 Νόμ. 177/1975.

γ. Καταργούνται το άρθρ. 212 (εις ό,τι αφορά το Συμβούλιο Ιδιοκτησίας Δημοσίων Δασών και το Τεχνικόν Συμβούλιο Δασών) και τα άρθρ. 214, 215 και παρ.3 αρθρ. 225 Π.Δ. 433/1977.

δ. Καταργούνται τα άρθρ. 22 και 23 Νόμ.663/1977.

2. Ρυθμίσεις του δασικού κώδικος ή άλλων ειδικών νόμων, αναφερόμενοι εις την δασικήν ιδιοκτησίαν και τα δικαιώματα τρίτων επί δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, την διαχείρισιν των δασών και την άσκησιν της δασοπονίας, την δασικήν φορολογίαν, το δασικόν προσωπικόν, τα δασικά έργα, την θήραν και τον ποινικόν κολασμόν των δασικών αδικημάτων, άτινα αναφέρονται εις τα ανωτέρω θέματα διατηρούνται εν ισχύϊ, εφ'όσον διά του παρόντος δεν θεσπίζεται ρητή παρέκκλισις από ταύτα.

Αρθρο: 80

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Λήμματα

Ερμηνεία του όρου "δασικά εκτάσεις" στον Ν. 248/1976 και κατάργηση του άρθρου 2 Ν. 248/1976

Κείμενο Αρθρου

1.Όπου εν τω Νόμ. 248/1976 "περί φύλλου καταγραφής, Μητρώου Ιδιοκτησίας και οριοθεσίας των δασικών εκτάσεων κλπ." αναφέρονται αι λέξεις "δασικά εκτάσεις" νοούνται αι εις το άρθρ.3 παρ. 1,2,3,4,5 και 6 εδάφ.β' και γ' του παρόντος νόμου αναφερόμεναι εκτάσεις και εδάφη.

2. Καταργείται το άρθρ. 2 Νόμ. 248/1976.

Αρθρο: 81

Ημ/νία: 03.12.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Σχόλια

Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με τη παρ. 14β άρθρ. 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275).

Κείμενο Αρθρου

1. Παραλείπεται ως μη ισχύουσα.

2. Παραλείπεται ως μη ισχύουσα.

Αρθρο: 82

Ημ/νία: 03.12.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Σχόλια

Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με τη παρ. 14β άρθρ. 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275).

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Αρθρο: 83

Ημ/νία: 03.12.1998

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Σχόλια

Το παρόν άρθρο καταργήθηκε με τη παρ. 14β άρθρ. 28 Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α 275).

Κείμενο Αρθρου

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Αρθρο: 84

Ημ/νία: 29.12.1979

Ημ/νία Ισχύος: 29.12.1979

Περιγραφή όρου θησαυρού: ΔΑΣΗ

Τίτλος Αρθρου

Εναρξιν ισχύος

Λήμματα

Εναρξη ισχύος του Ν. 998/1979

Κείμενο Αρθρου

Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται από της δημοσιεύσεως του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.